اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۲۴ بهمن ۱۴۰۱
• ۲۲ رجب ۱۴۴۴
• ۱۳ فوریه ۲۰۲۳

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۸۳ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۶۵ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

مدیرعامل فولاد هرمزگان در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید:
تنها دغدغه ما رفع کمبود انرژی است
۳

«مالیات بر عایدی سرمایه» به نفع یا ضرر بورس
اعتماد از دست رفته بازنمی‌گردد

در طول هفته‌های اخیر شاهد تصویب بندهای مختلفی از طرح مالیات بر عایدی سرمایه از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی هستیم. مالیات بر عایدی سرمایه عملا مالیات بر سوداگری و مالیات بر اموال ثابت به‌ویژه خودرو و ملک است تا این اموال به وسیله‌ای برای درآمدزایی بدل نشوند. در حالت کلی انتظار می‌رود اجرای این طرح به جذب سرمایه به بازارهای مولد منتهی شود، اما به‌اعتقاد فعالان بورسی، نباید به اثرگذاری جدی و عمیق این مصوبه بر بهبود عملکرد بورس تهران امید داشت؛ به‌ویژه آنکه بازار سرمایه ما با چالش‌های جدی روبه‌رو است و همین موضوع نیز ریسک فعالیت در این حوزه را تقویت می‌کند. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان اقتصادی اجرای طرح مالیات بر عایدی سرمایه را یکی از راه‌های جلوگیری از فرار مالیاتی می‌دانند.
۱۲ و ۱۴

راهکارهای پذیرش دارایی‌های نامشهود دانش‌بنیان‌ها از سوی بانک‌ها بررسی شد
دست‌انداز «بی‌قانونی»
۱۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

چرایی ناترازی گاز در ایران
۲

گفت‌وگو

گرد سوء مدیریت بر پیکره شهر
۱۰

ویژه
ارس اکسپو، آغاز تحقق رویاها
۳

گزارش روز
حرکت سرمایه در مسیر پرچالش تولید

رشد متوازن اقتصادی جز از طریق افزایش سرمایه‌گذاری میسر نخواهد شد. در بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه، علاقه اندک به سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مولد اقتصادی، مانعی اساسی در مسیر رشد و در پی آن توسعه اقتصادی به‌شمار می‌آید، این در حالی است که ایران به‌عنوان کشوری با منابع و امکانات طبیعی و بالقوه فراوان باید در مسیر توسعه صنعتی گام بردارد، اما با نگاهی به وضعیت اقتصادی و مشکلاتی که کشور با آنها درگیر است به‌نظر می‌رسد زمینه برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های گوناگون صنعت و تولید کشور، مهیا نیست. واقعیت این است که سرمایه ترسو است و از جایی که در آن کوچک‌ترین احساس ناامنی یا زیان بالقوه‌ای کند، فراری خواهد شد. حال که اقتصاد ما شاهد نوسانات گوناگون در بخش‌های مختلف است، این سوال پیش می‌آید که وضعیت سرمایه‌گذاری در کشورمان چگونه است و از چه طریقی می‌توان موانع را از جلوی پای صنعتگران برداشت.
۴

مدیرعامل فولاد خوزستان خبر داد
برگزاری آیین رونمایی از ۱۵۶۰ قطعه بومی‌سازی شده گروه فولاد خوزستان

امین ابراهیمی مدیرعامل از برگزاری آیین رونمایی ۱۵۶۰ قطعه بومی‌سازی گروه فولاد خوزستان در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ و دستگاه اندازه گیری میزان آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی که برای اولین بار در جهان به دست متخصصان فولاد خوزستان ساخته شده، خبر داد.

امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان در گفت‌وگو با خبرنگار روابط‌عمومی ضمن اعلام این مطلب افزود: سومین نمایشگاه تخصصی بومی‌سازی قطعات، تجهیزات و مواد مصرفی صنعت فولاد از ۲۵ بهمن‌ماه ۱۴۰۱ به مدت چهار روز در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی خوزستان و با حضور تولیدکنندگان، تامین‌کنندگان، شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی برگزار می‌شود.

ابراهیمی شناسایی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان به همراه استفاده از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و نخبگان را مهم‌ترین اهداف نمایشگاه دانست و افزود: توسعه زیرساخت‌ها و هوشمندسازی، خودکفایی در زمینه طراحی و ساخت خطوط تولید با هدف افزایش بهره‌وری، کاهش ارزبری و اشتغال‌زایی دیگر اهداف پرداختن به بومی‌سازی است.

شرکت فولاد خوزستان همواره در ایجاد بستر برای شرکت‌هایی که توانایی طراحی و ساخت قطعات مورد نیاز صنعت فولاد را دارند، پیشرو بوده است. نتیجه این اعتماد، بومی‌سازی ۲۵ هزار قطعه طی بیست سال گذشته و ۱۵۶۰ قطعه طی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ در مجموعه فولاد خوزستان است.

مدیرعامل فولاد خوزستان برپایی نمایشگاه را فرصت مناسبی برای شناسایی و ارائه توانمندی‌های تولیدکنندگان داخلی دانست و اظهار داشت: در شرایطی که تحریم‌ها باعث بروز مشکلات مختلفی در تأمین قطعات و تجهیزات مورد نیاز صنعت شده است، استفاده از ظرفیت‌های داخلی در ساخت قطعات، تجهیزات، ماشین‌آلات و مواد اولیه، ضرورتی انکارناپذیر است. بومی‌سازی علاوه بر اشتغال‌زایی و تکیه بر توان داخلی، افزایش بهره‌وری و سودآوری بنگاه‌های اقتصادی با کاهش هزینه‌های تمام شده را به دنبال دارد. نمایشگاه بومی‌سازی فرصتی برای به اشتراک‌گذاری دانش و تجربیات فعالان حوزه صنعت فولاد است.

حمایت از ایده‌های نوآورانه، ایجاد فرصت برای سازندگان داخلی و تامین پایدار نیازمندی‌ها، مواردی هستند که فولاد خوزستان در سیاست‌گذاری مقوله‌ی بومی‌سازی دنبال می‌کند.

ابراهیمی در پایان از رونمایی دستگاه اندازه‌گیری میزان آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی و ۱۵۶۰ قطعه‌ی بومی‌سازی شده گروه فولاد خوزستان در حاشیه این نمایشگاه خبر داد و افزود: دستگاه اندازه‌گیری میزان آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی برای اولین بار در جهان به دست متخصصان فولاد خوزستان ساخته شده است.

در کنار رونمایی از این دستگاه، ۱۵۶۰ قطعه مورد نیاز صنعت فولاد که در دو سال اخیر در گروه فولاد خوزستان ساخته شده‌اند، در مراسم افتتاحیه نمایشگاه رونمایی می‌شوند.

فراخوان مناقصه

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظردارد جهت **اجرای عملیات بارگیری، حمل، تخلیه و دپوسازی ۳۰۰،۰۰۰ تن سنگ خام معدنی در محدوده گلالی** از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.

- **محل دریافت اسناد:** تهران، سعادت‌آباد، خیابان شهید حق‌طلب غربی (۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ –طبقه سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور– کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۳۸
- **مهلت دریافت اسناد:** از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰
- **مهلت تحویل اسناد:** ساعت ۱۶ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۰
- **مدارک لازم جهت دریافت اسناد:** معرفی‌نامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.
- **شرایط اولیه شرکت در فراخوان:**

•گواهی‌نامه صلاحیت پیمانکاری حداقل پایه ۳ در رشته «ساختمان» و یا گواهی‌نامه صلاحیت پیمانکاری حداقل پایه ۵ در رشته «راه و ترابری» و یا گواهی نامه صلاحیت پیمانکاری حداقل پایه ۵ در رشته «کاوش‌های زمین» از سازمان برنامه و بودجه کشور؛ (برای اشخاص حقوقی)

•سند مالکیت حداقل ۱۰ دستگاه کمپرسی و ۲ دستگاه بیل مکانیکی همراه با تعهدنامه محضری استقرار تجهیزات کامل (شامل ماشین‌آلات دارای سند و سایر ماشین‌آلات لازم طبق ماده ۱۱ قرارداد) در محل کارگاه حداکثر یک هفته پس از ابلاغ قرارداد؛ (برای اشخاص حقیقی)

•گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی پیمانکاری معتبر. (برای شخص حقوقی)

•تاییدیه مربوط به داشتن ظرفیت مجاز طبق دستورالعمل سازمان برنامه و بودجه. (برای شخص حقوقی)

شرکت توسعه معدنی صنعتی صبانور

«مناقصه عمومی»

معدن کار باختر

شرکت معدن‌کار باختر در نظر دارد **جهت تامین ماشین‌آلات معدنی صفرکیلومتر خود در معادن غرب کشور (محل تحویل ماشین‌آلات) به شرح ذیل با گارانتی، اعتبار تامین قطعات یدکی و خدمات پس از فروش، شرایط فاینانس و تسهیلات فروش** از طریق مناقصه عمومی با پاکت‌های ارزیابی فنی و پیشنهاد قیمت اقدام نماید. از واجدین شرایط دعوت به عمل می‌آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن حداکثر به مدت ۷ روز کاری پس از تاریخ درج این آگهی به آدرس همدان - خیابان مهدیه - جنب بانک صادرات - کوچه توحید - بن‌بست کیانیان - درب دوم سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی (شماره تلفن ۰۸۱۳۸۳۷۰۲۳۵ (داخلی ٤)) اقدام فرمایند.

شرح	واحد	تعداد
گریدر	دستگاه	۲

شرکت معدن‌کار باختر (سهامی خاص)

جناب آقای مهندس محمدرضا پیرحسینلو
مدیریت محترم مجموعه آلومینای ایران

ضمن تبریک انتصاب جنابعالی به‌عنوان سکاندار جدید این مجموعه و آرزوی موفقیت‌های روزافزون از درگاه خداوند متعال، امید است با درایت و اقدامات تاثیرگذار جنابعالی و پرسنل محترم شاهد پیشبرد اهداف صنعتی در حوزه آلومینیوم کشور باشیم.

مدیر مسئول و همکاران موسسه صمت

سرمقاله

چرایی ناترازی گاز در ایران

(بخش نخست)

رضا پدیدار - رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

امسال دومین سالی است که در فصل سرد سال با جریان ناترازی یا عدم تعادل در تولید و مصرف گاز روبه‌رو هستیم. ناترازی تولید و مصرف گاز که در چند سال گذشته وزارت نفت را با چالش‌های جدی در تامین سوخت زمستانی به ویژه در بخش‌های صنعتی و نیروگاه‌ها مواجه کرد، امسال با شکاف بیشتری روبه‌رو شد. براساس آخرین بررسی‌ها وآمارهای ارائه شده از سوی مقامات مسئول در شرکت ملی گاز ایران در فصل سرد سال، مصرف گاز خانگی از روزانه ۲۵۰ میلیون متر مکعب به ۶۵۰ میلیون متر مکعب افزایش پیدا می‌کند و این موضوع باعث می‌شود که بیش از ۲۰۰ میلیون متر مکعب در روز ناترازی داشته باشیم.

برخی دیگر از آمارها می‌گوید؛ ایران سومین کشور تولیدکننده گاز در جهان و دومین کشور از حیث ذخایر این ماده اثرگذار در دنیاست. همچنین بر اساس آخرین اطلاعات و آمار موسسات تحقیقاتی انرژی، مصرف گاز در ایران ۲ برابر اتحادیه اروپاست.

براساس اطلاعات و آمار مربوط به مصرف گاز، از مجموع تولید ۸۷۰ میلیون متر مکعبی گاز در فصل سرد سال، بیش از ۸۰ درصد از کل تولید گاز کشور در بخش خانگی و تجاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. نکته بسیار مهم در این زمینه مصرف بسیار بالای مشترکان خانگی خارج از الگوی بهینه مصرف است.

با وجود اینکه تنها ۱۱ تا ۱۲ درصد مشترکان گاز در فهرست پرمصرف‌ها قرار دارند، اما این مشترکان علاوه بر اخذ حداکثری یارانه‌ها حدود ۴ تا ۵ برابر مشترکان عادی مصرف گاز دارند که همین موضوع سبب شده بخش بزرگی از ناترازی گاز بر دوش همین عده کم اما پر مصرف جامعه باشد. بنابراین بهترین سیاست در مقابله با این مشترکین استفاده از مکانیسم اصلاح قیمتی بدون فشار به ۸۹ درصد سایبر مشترکان است. سیاست تعرفه‌گذاری پلکانی همان مدلی است که موجب خواهد شد مشترکان پرمصرف گاز به سمت اصلاح رویه‌های موجود بروند.

در فاز نخست اعمال این مدل تعرفه‌گذاری که آذر ۱۴۰۰ بعد از روی کار آمدن دولت سیزدهم اجرایی شد با کاهش روزانه ۲۵ میلیون متر مکعبی میزان مصرف مشترکان پر مصرف به نسبت مدت مشابه در سال ۱۳۹۹ مواجه بودیم. این مهم در حالی انجام شد که تامین مالی سالانه مورد نیاز برای افزایش این میزان گاز در سال برابر با ۳ میلیارد دلار خواهد بود. بنابراین با اعمال سیاست مدیریت مصرف از طریق اعمال تعرفه‌گذاری پلکانی گاز پر مصرف‌ها در کنار سرمایه‌گذاری در تولید بهینه‌گاز، نه تنها می‌توان از ناترازی گاز عبور کرد بلکه می‌توان به یکی از صادرکنندگان گاز در منطقه نیز تبدیل شد و درآمد ارزی بالایی نیز از این محل به‌دست آورد. البته ناگفته نماند که اگر سرمایه‌گذاری‌ها طبق پیش‌بینی‌ها و برنامه‌های اقتصادی هدف‌گذاری می‌شد به طبع تولید نفت و گاز کشور افزایش چشمگیری پیدا می‌کرد و صادرات انرژی نیز مسیر مناسب‌تری را در پیش می‌گرفت. این درحالی است که تا امروز خلاء سرمایه‌گذاری‌ها، موجب درجازدن تولیدات محصولات انرژی به ویژه تولیدات گازی کشور شده و روز به روز از آنچه انتظار می‌رفت فاصله گرفته است. این موضوع بارهاا از سوی وزیر نفت مطرح و تاکید شده با وجود اینکه در برنامه ششم توسعه مقرر شده بود روزانه معادل یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون متر مکعب تولید گاز داشته باشیم اکنون تولید روزانه ما حداکثر ۸۶۰ میلیون متر مکعب است. عدم سرمایه‌گذاری در توسعه میادین گازی سبب این عقب ماندگی در تحقق اهداف برنامه ششم توسعه شده است. موضوع بعدی که باید برای آن برنامه‌ریزی کرد این است که ایران سومین کشور تولیدکننده گاز در جهان و دومین کشور از حیث ذخایر بوده و مصرف گاز طبیعی در ایران ۲ برابر اتحادیه اروپاست. به عبارت دیگر حجم تولید و مصرف گاز در ایران بسیار نزدیک به یکدیگر بوده و از این رو بهینه‌سازی مصرف گاز بسیار مهم و حیاتی است تا از این طریق بتوانیم ناترازی را به نحو موثر مثمری کنترل کنیم. براساس اظهارات رئیس انجمن بهینه‌سازی مصرف انرژی، متولی بهینه‌سازی مصرف انرژی یک نهاد یا سازمان نیست، بلکه مجموعه‌ای از ارگان‌ها و سازمان‌های مربوطه باید برای این موضوع برنامه‌ریزی کنند تا از مصرف بی‌رویه جلوگیری شود.

این موضوعات به تنهایی از عهده وزارت نفت برنمی‌آید، بلکه باید سایر سازمان‌ها برای بهینه‌سازی مصرف انرژی به میدان بیایند. توجه داشته باشیم که بهینه‌سازی مصرف انرژی بر همه جنبه‌های زندگی انسان تاثیر مستقیم دارد. از منابع طبیعی گرفته تا منابع انسانی و انرژی‌های تجدیدپذیر و فرآیند گرمایش زمین و آلودگی هوا و مواردی از این دست که به طور مستقیم دستخوش تغییرات می‌شوند.

از این رو می‌توان گفت در کلانشهری مانند تهران بهینه‌سازی مصرف انرژی می‌تواند اهمیت زیادی برای کنترل آلودگی هوا داشته باشد که امروزه بلای جان این کلانشهر شده است. هر چند یافتن چاره حل مشکل آلودگی هوا از مهم‌ترین وظایف دولت‌هاست اما پیدا کردن مقصر به قدری زمان می‌برد که دیگر فرصتی برای چاره اندیشی نیست. در این بین موضوع مازوت سوزی نیز مزید بر علت شده که در فصل سرد سال دامن اقتصاد را گرفته است.

رئیسی مهمان ویژه پکن در سال نو چینی

رئیس جمهور ایران در پاسخ به دعوت رسمی «شی جین پینگ» رئیس جمهور چین در راس هیاتی بلندپایه سیاسی و اقتصادی و برای دیدار رسمی سه روزه، عصر دوشنبه - ۲۴ بهمن - عازم پکن پایتخت چین خواهد شد.

به گزارش ایرنا، رئیس جمهور در این سفر پس از استقبال رسمی از سوی همتای چینی خود، ابتدا دیداری خصوصی با شی جین پینگ خواهد داشت و سپس مذاکرات هیات‌های عالی‌رتبه دو کشور و نیز مراسم امضای اسناد همکاری، در حضور روسای جمهور برگزار خواهد شد.

آیت الله رئیسی در این سفر همچنین در نشست مشترک تجار و فعالان اقتصادی ایران و چین شرکت می کند و دیداری نیز با ایرانیان مقیم چین خواهد داشت. نشست و گفت‌وگو با اندیشمندان و فرهیختگان برتر چین از دیگر برنامه های رئیسی در پکن خواهد بود.

جمعی از وزرا و اعضای کابینه دولت سیزدهم رئیس جمهور را در این سفر همراهی می‌کنند. رئیسی نخستین میهمان ارشد رئیس جمهور چین در سال نو چینی است. به گزارش ایرنا، رئیس جمهور چین شهریور ماه امسال و در حاشیه سازمان همکاری شانگهای در سمرقند و در ملاقات دوجانبه با رئیس جمهوری اسلامی ایران، از وی برای سفر به این کشور به طور رسمی دعوت به عمل آورد. این ملاقات در حالی انجام می شود که دو کشور گام های بلندی برای اجرای برنامه جامع مشترک ۲۵ ساله ایران و چین برداشته اند و سطح مناسبات سیاسی و اقتصادی دو کشور در عالی ترین سطوح قرار دارد.

معاون سیاسی وزیر امور خارجه:

مذاکرات هسته‌ای ادامه دارد

معاون وزیر خارجه ایران در گفت‌وگو با یک رسانه عربی تاکید کرد که ابرقدرت‌ها می‌خواهند که پیشرفت‌های هسته ای ایران را تهدید جلوه دهند درحالی که فعالیت‌های هسته ای ایران در چارچوب معاهدات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است.

به گزارش ایسنا، علی باقری در گفت‌وگو با شبکه المنار با اشاره به پیشرفت‌های علمی و هسته‌ای ایران گفت؛ ابرقدرت‌ها برای مقابله با ملت ایران می‌خواهند این پیشرفت ها را نوعی تهدید جلوه دهند، آنها می‌خواهند وانمود کنند که این دستاوردها مسالمت آمیز نیست درحالی که این ادعاها صد درصد غیرصحیح است و فعالیت‌های هسته‌ای ایران در چارچوب معاهدات و توافق های آژانس بین المللی انرژی اتمی است. وی گفت: طی یک سال گذشته ما شاهد کندی در روند مذاکرات هسته‌ای هستیم اما این مذاکرات ادامه دارد و اکنون مذاکرات در سطح تبادل پیام‌ها میان دو طرف ادامه دارد و دو طرف همچنین رویکردهای خود را اعلام می‌کنند.

باقری گفت که ایران هیچ گونه ارتباط مستقیمی با امریکا ندارد و طبیعتا این پیام‌ها از طریق واسطه‌های اروپایی و گاهی اوقات غیر اروپایی رد و بدل می‌شود. معاون وزیر خارجه در پاسخ به این سوال که جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا اعلام کرده است که توافق وین مرده است گفت؛ اظهارات بایدن در حالی است که مسئولان امریکایی بعد از آن در گفت‌وگو با رسانه درخصوص توافق و روند مذاکرات اظهارنظر کردند و تبادل پیام‌ها همچنان ادامه دارد.

وی گفت: یکی از مهم ترین خطوط قرمز ایران در زمینه مذاکرات گرفتن ضمانت‌ها است؛ طرف مقابل باید تضمین دهد که به تعهدات خود پایبند باشد، هدف اصلی ما در مذاکرات برداشتن تحریم های اقتصادی است به گونه‌ای که ما و ملت تاثیر برداشتن تحریم ها را احساس کند و منافع اقتصادی ما نباید مقطعی باشد بلکه تداوم پیدا کند، ما دائما بر این موضع تاکید می کنیم و در نشست اخیر با هماهنگ کننده اتحادیه اروپا نیز بر این مساله تاکید کردیم و وی نیز این مطالبه ما را پذیرفت. باقری در پاسخ به این سوال که آیا جو بایدن توان آن را دارد که تمام تحریم های اقتصادی ایران را بردارد گفت: در نهایت این وظیفه آنها است که تحریم‌ها را بردارند، امریکا آمادگی خود برای بازگشت به برجام را اعلام کرد و کسی که برای بازگشت اعلام آمادگی می‌کند باید به بندهای توافق پایبند باشد و آن برداشت تحریم‌ها است. وی در پاسخ به این سوال که به نظر شما احیای توافق چه زمانی انجام خواهد شد گفت: طبیعتا این مساله به اراده دو طرف بستگی دارد و جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده که اگر از خطوط قرمزش تجاوز نکنند حتی در زمان کوتاه آماده احیای برجام است.

باقری درمورد روابط ایران با کشورهای همسایه نیز گفت: حسن همجواری اولویت سیاست خارجی دولت ابراهیم رئیسی است و ما امروز شاهد این امر هستیم که روابط ایران با برخی کشورهای همسایه که شبه قطع شده بود پویاتر شده است، امارات و کویت در دولت قبلی سفرای خود را از ایران فراخواندند اما اکنون می بینیم که سفرای هر دو کشور به تهران بازگشتند، علاوه بر این ما به میزبانی بغداد چند دور گفت‌وگو داشتیم.

وزیر امور اقتصاد و دارایی:

فرصت بخشودگی جرایم تسهیلات بانکی تمدید نمی‌شود

وزیر اقتصاد گفت: ابر بدهکاران بانکی که تسهیلات بزرگ دریافت کرده‌اند، طبق رویه بانک مرکزی هم مشمول شفافیت و هم جریمه خواهند بود. به گزارش صداوسیما؛ احسان خاندوزی درباره بخشودگی جرایم بانکی که از ابتدای اسفند آغاز می‌شود اظهار کرد: این مصوبه با هدف حمایت از فعالان اقتصادی که به علت شرایط اقتصادی خاصی نتوانستند، تعهدات بانکی خود را عمل کنند و دچار معوقات و بدهی شدند و نتوانستند اقساط خود را به شکل کامل پرداخت کنند. برای اینکه این بخش از فعالان اقتصادی بیایند و با پرداخت اصل سود تسهیلات خود هم بازگشت منابع را به بانک‌ها افزایش دهند و هم قدرت وام دهی بانک‌ها در ماه‌های پایانی سال افزایش پیدا کند و هم حساب جرایم فعالان اقتصادی بخشوده شود، بانک‌های زیرمجموعه و تحت مدیریت دولت توافق کردند و این موضوع را به عنوان بخشنامه در حال ابلاغ کردن هستند.

خاندوزی گفت: امیدواریم این مصوبه از اول اسفند به شکل قطعی در همه بانک‌های دولتی بدون آنکه نیاز باشد فعالان اقتصادی مجوز از اعضای هیأت مدیره بانک‌ها دریافت کنند در استان‌ها و شهرستان‌ها از این بخشودگی استفاده کنند.

وی درباره اینکه آیا این بخشودگی جرایم شامل ابربدهکاران هم خواهد شد یا خیر، گفت: مسئله ابر بدهکاران بانکی به علت این که دارای توانایی مالی هستند و هم دارای شرکت‌های با اندازه اقتصادی بزرگ هستند که توانایی بازپرداخت اقساط را داشتند و توانستند تسهیلات بزرگی را دریافت کنند همچنان بر اساس مصوبه مجلس و طبق رویه بانک مرکزی هم مشمول شفافیت و هم جریمه خواهند بود، اما حساب بیشتر فعالان اقتصادی کشور را باید از ابربدهکاران جدا کرد و به محض مراجعه به بانک‌ها در اسفند و پرداخت اصل سود و بدهی خود از باقی جرایم بانکی معاف خواهند شد و می‌توانند با پرونده سبک‌تری برای سال مالی آینده به فعالیت خود ادامه دهند.

وزیر اقتصاد درباره اینکه آیا به دریافت کنندگان وام‌های خرد که در اسفند استطاعت پرداخت اصل سود و بدهی را ندارند فرصتی داده خواهد شد، گفت: شبکه بانکی کشور بر اساس مصوباتی که شورای پول و اعتبار داشته، فرمول کاملاً روشنی دارد یعنی اصل جرایم بعلاوه سود سالانه‌ای که تعلق می‌گیرد و بعلاوه بخشی که به عنوان جریمه بانکی است که اگر اصل سود را بپردازند از جز سوم که دیرکرد و جریمه است معاف خواهند شد.

وی تصریح کرد: این اتفاقی که در بانک‌های دولتی رخ داده هیچگاه تبدیل به قاعده نخواهد شد و ادامه پیدا نخواهد کرد، باید همیشه فعالان خوش حساب اقتصادی، مردم، کسبه و تجاری که اقساط خود را به موقع می‌پردازند تشویق شوند و افرادی که بد حساب هستند مشمول مجازات‌های قرار بگیرند مگر اینکه نکول آن‌ها جزو موارد غیر خواسته و خارج از کنترل فعال اقتصادی بوده باشد.

خاندوزی ادامه داد: این فرصت را به این جهت باز کردیم که این دسته از فعالان اقتصادی که در شرایط خاصی بودند و افرادی که وام‌های خرد گرفتند بتوانند مراجعه کنند و از این بخشودگی جرایم استفاده کنند.

وزیر راه و شهرسازی به استانداران اعلام کرد

ابلاغ بسته ۱۹ بندی تشویقی نوسازی بافت‌های فرسوده

وزیر راه و شهرسازی بسته تشویقی کالبدی برای نوسازی بافت‌های فرسوده مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری با حمایت‌های لازم از ساکنان، سازندگان، انبوه‌سازان در ۱۹ بند را به استانداران ابلاغ کرد. به گزارش وزارت راه و شهرسازی، مهرداد بذرپاش، بسته تشویقی شهرسازانه ۱۹ بندی را درخصوص سیاستهای تشویقی کالبدی متضمن نوسازی بافتهای فرسوده و ناکارآمد شهری، با هدف افزایش کیفیت زندگی شهروندان ساکن در این بافت‌ها و همچنین پیشبرد اهداف قانون جهش تولید مسکن ابلاغ کرد. مصوبات ابلاغی دارای ویژگی‌های انعطاف پذیری مصوبه نسبت به شرایط ویژه هر شهر، رویکرد نوسازی محله‌ای، فرصت ویژه برای سازندگان و مالکان، توانمندسازی اقتصادی ساکنان بافت فرسوده از طریق انعطاف‌پذیری در ضوابط استقرار کاربری‌ها و با رویکرد درهم تنیدگی مسکن و اشتغال و ایجاد ارزش افزوده روی دارایی‌های ساکنان و افزایش کیفیت فضای سکونت است. همچنین گره‌گشایی در صدور پروانه برای پلاک‌های مسکونی زیر حد نصاب تفکیک و ساخت این واحدها، افزایش نفوذپذیری (قابلیت دسترسی) محله و مشارکت شهرداری‌ها از ویژگی‌های دیگر این مصوبات ابلاغی است. جزئیات ۱۹ بندی بسته تشویقی کالبدی برای نوسازی بافت‌های فرسوده در چهار گروه انواع مشوق‌های پیش‌بینی شده در مصوبه شورای‌عالی شهرسازی و معماری شامل بازآفرینی یکپارچه در مقیاس بلوک شهری، نوسازی در مقیاس محورهای اصلی محله‌ای، نوسازی در عمق بافت فرسوده شهری و ضوابط تشویقی نوسازی قطعات غیرقابل تجمیع است.

طراحی اطلس اشتغال کشور در دستور کار

وزیر تعاون،کار و رفاه اجتماعی از صدور ۱۰۷ هزار مجوز استخدام رسمی در سال جاری خبر داد و گفت: اطلس اشتغال کشور تا شش ماهه اول سال ۱۴۰۲ طراحی خواهد شد.

سید صولت مرتضوی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: برای سال آینده برنامه‌های خود را در حوزه اشتغال با قوت بیشتر پیش خواهیم برد و اعلام کرده‌ایم که حوزه معاونت اشتغال برای سال آینده اطلس اشتغال کشور را تدوین و مشخص کند. یعنی ما با کد ملی بدانیم که چه کسی شاغل و چه کسی بیکار است و تاکنون این کار انجام نشده است. وی ادامه داد: همکاران ما از طریق سامانه رفاه ایرانیان و سایر سامانه‌هایی که وجود دارد در تلاشند و اگر تعداد شاغلان و بیمه‌پردازان را به دست آوریم، تقریبا بیکاران ما با کد ملی مشخص خواهند شد. به گفته وزیر کار بخشی از اشتغال کشور غیررسمی است و همه افراد اساسا در سامانه ثبت نشده‌اند که امیدواریم این کار انجام شود. مرتضوی افزود: پیش‌بینی ما این است که بخشی از مشاغل دیگر مثل کسانی که اشتغال سیار دارند هم بیمه شوند و امیدواریم در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۲ اطلس دقیق اشتغال کشور را طراحی کنیم و با سهولت در اختیار آحاد مختلف جامعه قرار دهیم. وی همچنین در پاسخ به این پرسش که عمده یک میلیون شغل ایجاد شده در کشور متعلق به کدام بخش‌ها بوده است؟ گفت: بخش قابل توجهی از اشتغال ما در حوزه مشاغل خدماتی است ولی دستگاه‌های اجرایی که اشتغال ایجاد کرده‌اند، به ترتیب وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی، نهادهای حمایتی، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر دستگاه‌ها بوده است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی این را هم گفت که در سال ۱۴۰۱ حدود ۱۰۷ هزار مجوز استخدام رسمی نیز برای آموزش و پرورش، بهداشت و درمان، دانشگاه‌ها و سایر دستگاهای اجرایی صادر شده که این آمار به آمار سامانه رصدملی اشتغال اضافه نشده است و با اطمینان می‌توانیم بگوییم که از مرز یک میلیون شغل در کشور عبور کرده‌ایم.

عکس روز

بحران روزهای برفی پایتخت

عکس: آیدا فریدی

ویژه تر از خبر

سهم ۶۳ درصدی تولید از تسهیلات بانکی

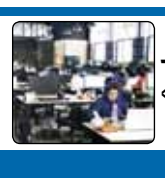
طبق اعلام بانک مرکزی، در ۹ماهه امسال ۲۹ هزار و ۷۹۲ هزار میلیارد ریال تسهیلات به بخش‌های اقتصادی اعم از صاحبان کسب و کار و مصرف‌کنندگان نهایی پرداخت شده که ۶۳.۲ درصد از این رقم برای تامین مالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی بوده است. به گزارش ایسنا، در ۹ ماهه امسال معادل ۱۸ هزار و ۸۳۷ هزار میلیارد ریال تسهیلات از سوی شبکه بانکی برای تامین مالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی پرداخت شده است و پرداخت این میزان تسهیلات در مقایسه با رقم پرداخت شده در هفت ماهه منتهی به پایان مهرماه ۱۴۰۱ معادل ۴۰۵۳ میلیارد ریال افزایش داشته است. بر اساس گزارش بانک مرکزی، علاوه بر رشد تسهیلات پرداخت شده شبکه بانکی کشور به بخش‌های مختلف اقتصادی، اقدامات دیگری نیز در دولت سیزدهم در راستای حمایت از تولید و اشتغال انجام شده است که از جمله آنها می‌توان به اعطای تسهیلات به بنگاه‌های کوچک و متوسط و شرکت‌های دانش‌بنیان و همچنین بهبود شیوه‌های تأمین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌های اقتصادی و توسعه ابزارهای تأمین مالی زنجیره‌ای نظیر اوراق گام اشاره کرد. عملکرد دولت سیزدهم در حوزه حمایت از تولید و تامین مالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی در حالی است که برخی رسانه‌ها با انعکاس نظرات کارشناسان یا تشکل‌های تولیدی، شبکه بانکی را متهم به عدم حمایت از تولید و یا توقف پرداخت تسهیلات سرمایه در گردش به واحدهای تولیدی در نیمه دوم امسال می‌کنند.

این کارشناسان در بیان دلیل توقف پرداخت تسهیلات بانکی به بخش‌های تولیدی این گونه توجیه می‌کنند که بانک‌ها به اجبار مجبور به خرید اوراق منتشر شده از سوی دولت شده‌اند؛ چراکه این اوراق با استقبال مواجه نشده است، لذا همین امر موجب شده تا بانک‌ها از پول خالی شوند. بدیهی است فروش اوراق بدهی دولت به بانک‌ها و سایر نهادهای مالی به عنوان یک راهکار غیرتورمی تامین کسری بودجه دولت تلقی شده که پوشش آن با استفاده از منابع بانک مرکزی می‌توانست آثار پولی و تورمی قابل ملاحظه‌ای به دنبال داشته باشد. ضمن اینکه بانک‌ها و موسسات اعتباری بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار و با هدف مدیریت مطلوب ریسک نقدینگی در شبکه بانکی و کمک به تعمیق عملیات بازار باز از سوی سیاست‌گذار پولی می‌بایست حداقل ۳ درصد از مانده سپرده‌های خود را به صورت اوراق مالی اسلامی نگهداری کنند که البته عملکرد شبکه بانکی در خصوص مصوبه مذکور در امسال حدود ۲ درصد بوده و وضعیت بانک‌ها نیز در این زمینه یکسان نیست. همچنین عمده اوراق مالی اسلامی دولتی فروخته شده در حراج‌های برگزار شده، توسط نهادهای مالی غیر بانکی خریداری شده است؛ به طوری که سهم بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی از اوراق فروخته شده در سی و شش حراج برگزار شده در سال ۱۴۰۰ معادل ۲۵.۷ درصد و در ۳۷حراج برگزارشده در امسال (از هفته اول خردادماه تا ۱۱ بهمن‌ماه) معادل ۳۴.۳ درصد بوده است.

گسترش صنعت
صمت
دوشنبه
۲۴ بهمن ۱۴۰۱
۲۲ رجب ۱۴۴۴
۱۳ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۶۵
پیاپی ۳۵۸۳
www.sanatnewspaper.com

حرکت سرمایه در مسیر پرچالش

دست‌انداز «بی‌قانونی»

عمده فرار مالیاتی با سندسازی انجام می‌شود

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو تاکید کرد

پیگیری حقوق سهامداران در اولویت

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو درباره انتقادات برخی سهامداران حاضر در مجمع مبنی بر تاثیر منفی مصوبه اخیر شورای رقابت و قیمت‌گذاری دستوری بر زیاندهی این شرکت و از بین رفتن سرمایه آنها، گفت: موضوع رفع قیمت‌گذاری دستوری را دنبال کرده‌ایم، چراکه با توجه به سهامداری یک‌چهارم جمعیت کشور از طریق بازار سرمایه و سهام عدالت در ایران خودرو و حجم ریالی سهم بازار ایران خودرو معتقدیم که انحصار یک یا چندجانبه در صنعت خودرو وجود ندارد، اما متاسفانه به‌نام انحصار قیمت‌گذاری دستوری موجه می‌شود.

به گزارش ایکوپرس، خطیبی با بیان اینکه به‌دلیل قیمت‌گذاری دستوری در چند سال گذشته ۳۵۰ هزار میلیارد تومان از جیب سهامداران رفته است، افزود: نکته بعدی الزام قانونی دولت به جبران زیان ناشی از قیمت‌گذاری دستوری محصولات است که این موضوع را پیگیری کرده و بخشی از این زیان به حساب دولت منظور شده است.

وی با بیان اینکه مقرر شده در مورد مصوبه اخیر شورای رقابت با اقدام جمعی سایر خودروسازان مشکل را برطرف کنیم و پیگیر احقاق حقوق سهام‌داران باشیم، افزود: در همین زمینه با مدیرعامل سازمان بورس صحبت کردیم و منتظر نظر شورای‌عالی بورس درباره وضعیت انحصار در بازار خودرو هستیم.

عکس: صمت

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با انتقاد از قیمت‌گذاری دستوری خودرو گفت: آنچه صنعت خودرو را آزار داده و منجربه زیان چند ده هزار میلیارد تومانی خودروسازان شده، قیمت‌گذاری دستوری است، گرچه با عرضه خودرو در بورس افق روشنی برای واقعی شدن نرخ خودرو گشوده شده است. خطیبی افزود: بررسی‌های آماری نیز نشان می‌دهد، ۸۰ درصد خریداران خودرو در بورس کالا، مصرف‌کننده نهایی بوده‌اند و تاکنون ۳۸ هزار دستگاه خودرو در بورس بدون زیان عرضه کرده‌ایم. عبور مستقیم و عرضه خودرو در بورس موجب شده تا در خرداد و دی امسال ایران خودرو از نظر حجم ورود نقدینگی سرآمد بوده به نحوی که در خرداد امسال ۱۸ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان و در دی ماه ۱۸ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان نقدینگی جذب کرده است. علاوه بر آن، این میزان نقدینگی در دی امسال با تولید و عرضه تعداد به مراتب کمتر محصولات به‌دست‌آمده است. وی با بیان اینکه براساس ماده ۹۰ سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی، تا پایان آذر امسال بخشی از زیان ناشی از قیمت‌گذاری دستوری (حدود ۲۲ هزار میلیارد تومان) به حساب دولت منظور شده، گفت: میزان سودآوری شرکت ایران خودرو در مدت مذکور حدود ۲۰۰ میلیارد تومان بوده و همچنین در شرکت ایران خودرو دیزل نیز بیش از سه هزار میلیارد تومان سود شناسایی شده است.

▣ هیچ خودرویی به شخص یا نهادی واگذار نشده

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با اشاره به برخی اتهامات مبنی بر عرضه خارج از شبکه محصولات به برخی خواص و تحویل ۳۴ دستگاه خودرو هایما S8 به برخی مدیران این شرکت گفت: این مجموعه به هیچ عنوان خارج از چارچوب‌ها و مقررات جاری ابلاغی به شخص یا نهادی خودرو واگذار نکرده است.

مهدی خطیبی در مجمع عادی به‌طور فوق‌العاده شرکت ایران خودرو افزود: درباره خودرو هایما S8 همان‌طور که قبلا نیز اعلام شد تولیدات ابتدایی محصولات به دلایل فنی قابل عرضه به بازار نیست و این خودروها به‌نام مجموعه سند می‌خورد و پس از ۶ ماه نگه‌داری به‌عنوان خودرو معیوب به فروش می‌رسد. وی افزود: بر این اساس ایران خودرو تصمیم گرفت تا این خودروها را به نرخ پایه عرضه در بورس به برخی کارشناسان و مدیران شرکت عرضه کند و به‌عنوان مدیرعامل ایران خودرو نام من در فهرست دریافت‌کنندگان این خودرو نیست. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با طرح این سوال که چرا در تلویزیون و رسانه‌ها به مردم اطلاعات غلط می‌دهیم، گفت: برای رفع ابهام عرضه خارج از شبکه محصولات به برخی خواص طی نامه‌ای به وزیر محترم صمت اعلام کردم که ایران خودرو با نگهداری خودروهای غیرقابل عرضه به‌دلیل مشکلات فنی، در پارکینگ متحمل ۱۲ میلیارد تومان زیان شده و با فروش این خودروها به شیوه مزایده نیز متحمل زیان بیشتری خواهد شد.

خطیبی درباره واگذاری خودرو به برخی خواص یا نهادهای دولتی نیز گفت: تاکنون هیچ اهدایی انجام‌نشده که پس گرفته شود و با صداقت می‌گویم که درباره دستور رئیس جمهوری مبنی بر عدم عرضه خودروهای پرتیراژ که با شیوه قرعه‌کشی عرضه می‌شود، هیچ اقدامی مغایر با قانون انجام‌نشده است.

وی گفت: پاسخ این ابهامات را برای رئیس جمهوری ارسال و اعلام کردیم که حتی یک دستگاه از خودروهایی مانند پارس، رانا، دنا و... که از طریق قرعه‌کشی عرضه می‌شود به هیچ شخص حقیقی یا شرکت خصوصی واگذار نشده است گرچه با شیوه کنونی عرضه خودرو نیز دستگاه‌های دولتی باید محلی برای تامین خودرو موردنیازشان داشته باشند و نباید با این گونه ابهامات برای ایران خودرو حاشیه‌سازی شود. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو افزود: در مورد برخی خودروهای عرضه‌شده در بورس کالا نیز تاکید می‌کنم که اطلاعات و آمار غلطی در مورد ایران خودرو داده‌شده و باید این موضوع بررسی و تبیین شود.

▣ مسیر همواره سودآوری

مهدی خطیبی گفت: ایران خودرو کنونی کمترین شباهتی به دو سال قبل ندارد و در تمام شاخص‌های کمی و کیفی به‌طور معجزه‌آسایی جلو هستیم. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای رشد کمی و کیفی و خروج این شرکت از شمول اصل ۱۴۱ قانون تجارت گفت: طی دوره یک‌ساله بهمن ۱۴۰۰ تا بهمن ۱۴۰۱ در حوزه‌های تولید، کیفیت و صورت‌های مالی شاهد رشد گروه صنعتی ایران خودرو هستیم به نحوی که در حوزه تولید علاوه بر رشد شمار شاهد تغییر ترکیب تولید بوده‌ایم که اهمیت بیش‌تری دارد. مهدی خطیبی، افزود: تولید امروز ایران خودرو شاخص‌های خاصی دارد و علاوه بر تولید در شمار بالا شاهد ثبات مشخص در این رشد شمار هستیم و نموداری رشد تولید سینوسی نیست، همچنین این رشد شمار تولید با بهبود ۵۰ درصدی کیفیت نسبت به سال گذشته همراه بوده و هیچ‌گاه نسبت تولیدات داخلی به کل تولید همانند امسال نبوده است چراکه فقط ۲.۵ درصد تولیدات کنونی ایران خودرو به‌صورت مونتاژی (CKD) انجام می‌شود. وی با اشاره به تولید ۵۵۰ هزار دستگاه خودرو در گروه صنعتی ایران خودرو از ابتدای امسال تا نیمه بهمن‌ماه، افزود: از این میزان تولید حدود ۱۶ هزار دستگاه به خودروهای دیزل تجاری سنگین و نیمه‌سنگین تعلق داشته و بقیه مربوط به تولید خودروهای سواری است به گونه‌ای که ۱۵۵ هزار دستگاه نسبت به سال گذشته بیشتر تولید کرده‌ایم.

وی گفت: همچنین همین فاصله را نسبت به مدت مشابه سال گذشته در زمینه تجاری‌سازی و تحویل محصولات ایران داریم و تعداد خودروهای آماده شماره‌گذاری در ایران خودرو از حدود ۷۱ هزار دستگاه در سال گذشته به ۳۱ هزار دستگاه کاهش یافته است.

▣ دستاوردهای مثبت تولید بر خط

خطیبی با بیان اینکه پس از هم قسم شدن کارکنان ایران خودرو، از ۳۱ اردیبهشت امسال با تولید ناقص خودرو خداحافظی کردیم، گفت: با توقف تولید خودروهای ناقص شاهد رشد ۲۵ درصدی کیفیت تولیدات بودیم، گلوگاه‌های شبکه تامین شناسایی شد و اجرای این طرح تا ۳۰ آبان امسال بیش از ۲۱۰۰ میلیارد تومان صرفه‌جویی در ایران خودرو را به دنبال داشته است. وی عبور مستقیم را بزرگ‌ترین پروژه سال‌های اخیر ایران خودرو با فراهم کردن الزامات و رفع محدودیت‌ها دانست و گفت: رشد ۲۵ درصدی کیفیت محصولات ایران خودرو با عبور مستقیم و در قالب اجرای ۲۷۹ پروژه و به گونه‌ای حاصل‌شده که وضعیت کیفیت امسال محصولات ایران خودرو اصلا با سال گذشته قابل مقایسه نیست. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو افزایش صادرات را یکی دیگر از راهکارهای خروج از شمول اصل ۱۴۱ قانون تجارت دانست و افزود: تا پیش از این، صادرات محصولات ایران خودرو به دلیل اشتباهاتی که در نرخ تمام‌شده وجود داشت سودآور نبوده، اما امسال صادرات محصولات ایران خودرو از نظر تعداد و ارزش به مراتب از سال گذشته بهتر است و این صادرات زیان ده نیست، ایران خودرو تمام تلاش خود را در راستای تامین منافع سهام‌داران به کار گرفته است. وی از آثار مثبت تولید عبور مستقیم بر نرخ ثابت تولید (حقوق و دستمزد و نهاده‌های تولید) محصولات ایران خودرو نسبت به سال گذشته خبر داد و افزود: امسال در مجموع تولید محصولات ایران خودرو بیش از ۴۰ درصد اقتصادی‌تر شده و این امر به معنای آن است که ایران خودرو در مسیر سودآوری گام برمی‌دارد و علاوه بر آن تلاش‌های زیادی برای اصلاح شیوه قیمت‌گذاری محصولات صورت گرفته است.

▣ جهش ایران خودرو در حوزه توسعه محصول

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو با اشاره به اقدامات انجام‌شده در حوزه توسعه محصول گفت: در این حوزه، از فروردین امسال پروژه TF۲۱ را تعریف کردیم که از زمان شکل‌گیری این ایده تا تجاری‌سازی محصول، ۱۸ ماه طول می‌کشد، علاوه بر آن بر روی پلتفرم K۱۲۵ خودروری را طراحی‌شده که در نیمه سال آینده وارد بازار خواهد شد در بهمن‌ماه امسال نیز محصولات دنا جوانان با موتور EFP و تارای سال به تولید انبوه رسیده است، همچنین در ایران خودرو دیزل کشنده آتامان، کشنده H۵، پیکاپ فوتون و... رونمایی و یا تولید شده است. خطیبی از توسعه همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان خبر داد و افزود: در حوزه همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان بیش از ۹۰ قرارداد فعال داریم و در حوزه لجستیک و ادغام شبکه خدمات پس از فروش نیز اقدامات مشترکی با سایپا انجام شده که با این اقدامات می‌توان گفت حال کنونی ایران خودرو بسیار خوب است.

ارس اکسپو، آغاز تحقق رویاها

برخی از مردم منطقه آزاد ارس را نمی‌شناسند. بسیاری از ایرانیان در سایر استان‌ها با نام آن بیگانه‌اند و گروهی در دل آذربایجان‌شرقی از ظرفیت‌ها و آنچه در ارس گذشته است بی‌خبرند. شاید خواننده همین نگاره نیز از فعالیت بزرگ‌ترین گلخانه هیدروپونیک خاورمیانه در جلفایِ ارس یا شکل‌گیری کشت‌وصنعت ۲۴ هزار هکتاری در خداآفرین ارس مطلع نباشد. بعضا اهالی منطقه نیز از آنچه در چند صدمتری‌شان گذشته است بی‌خبر مانده‌اند و گذر زمان دستاوردهای ایده‌آل ارس در حوزه سرمایه‌گذاری، توسعه زیرساخت‌ها و افزایش تولیدات صادراتی را به فراموشی سپرده است.

اما ارس زنده است، نفس می‌کشد، قد علم می‌کند و برای پذیرایی از اتفاقاتِ خوب آماده است. در دنیایِ سیاه‌نمایی‌ها، دنبال روشنایی است و این را با ثبت اولین‌ها در عرصه تجارت، کشاورزی، صنعت و لجستیک اثبات می‌کند. بخش خصوصی توانمند تشنه‌ی سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد ارس است و هدایتِ آنان به‌سمت آنچه ارس می‌خواهد درایت متولیان را می‌طلبد.

در دنیایی که رسانه‌ها افکار را می‌سازند، ارس نیازمند تقویت حضور خود در اذهان است تا دستاوردها، توانمندی‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری‌اش را در مظان قضاوت قرار دهد و این تبیین ظرفیت‌هاست که ارس را از جزو گزینه‌های تمام اقشار جامعه برای اشتغال، سفر، سرمایه‌گذاری، خرید و... قرار می‌دهد.

ارس اکسپو در راه است. تمامِ ایرانیان مخاطب این نمایشگاه‌اند تا آنچه

EXPO 2023 ARAS
نمایشگاه
ارس اکسپو
2023

در نقطه صفر مرزی رخ داده را به‌چشم ببینند و از نتایج مثبت تمرین اقتصاد بدون نفت آگاهی یابند. ۲۵ الی ۲۸ بهمن‌ماه تبریز میزبانِ مقامات بلندپایه کشور و تجار و بازرگانان خواهد بود، رویدادی که می‌تواند اذهان را نسبت به مناطق آزاد مثبت‌تر کند و مسیر را برای تحول‌آفرینی در ارس هموارتر سازد. ارس اکسپو آغاز تحقق رویاهاست و به‌عنوان اولین تجربه، سال‌به‌سال آوازه‌اش در گستره‌ی بیشتری خواهد پیچید.

برای برگزاری چنین نمایشگاهی صدها «باید» می‌توان نوشت که در این مقال نمی‌گنجد. رونمایی بیش از صد فرصت جدید سرمایه‌گذاری یکی از همین بایدهاست که به‌خودی‌خود کافیست. فرصت‌هایی که تحقق تعداد اندکی از آن‌ها هم ارس را چندین سال جلوتر از رقبا نگه می‌دارد.

مجید قنبرزاده- مدیر روابط‌عمومی منطقه آزاد ارس

مدیرعامل فولاد هرمزگان در کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید:

تنها دغدغه ما رفع کمبود انرژی است

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان در جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید از حمایت‌های نمایندگان مجلس و مسئولان استان به‌ویژه رئیس سازمان صمت استان هرمزگان تقدیر کرد و گفت: شرکت فولاد هرمزگان عملیات اجرایی حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان طرح‌های توسعه‌ای را آغاز کرده است. بهره‌برداری از این طرح‌ها می‌تواند تحول عظیمی را در استان هرمزگان و صنعت فولاد ایجاد نماید.

وی افزود: استان هرمزگان هم‌اکنون سومین استان تولیدکننده فولاد در کشور است و با بهره‌برداری از طرح‌های فولاد هرمزگان به قطب

دوم تولید فولاد تبدیل خواهد شد. ضمن اینکه شاهد اشتغال‌زایی دوهزار نفری فولاد هرمزگان در طرح‌های توسعه خواهیم بود. تلاشگران فولاد هرمزگان علی‌رغم همه توطئه‌های دشمنان، شبانه‌روز به تولید پرداختند و توانستند رکوردهای تولید را یکی پس از دیگری جابه‌جا کنند.

معروفخانی تاکید کرد: ثبت رکوردهای متعدد فولاد هرمزگان در سطح کشور بی‌نظیر است و بیشترین ثبت رکورد تولید متعلق به فولاد هرمزگان است. این مهم در شرایطی به دست آمد که در تابستان با قطعی برق و در زمستان با قطعی گاز مواجه هستیم. در شرایط کنونی گاز قطع است و با حداقل ظرفیت مشغول به تولید هستیم. استان هرمزگان مصرف ناچیزی از گاز کشور دارد. انتظار داریم بخشی از گاز شهری به صنعت استان هرمزگان اختصاص یابد و مشکل کمبود گاز فولاد هرمزگان برطرف شود.

سازمان امور مالیاتی کشور

مناقصه شماره ۱۴۰۱/۱۱
آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای
خرید تعداد ۲۰۰ دستگاه رایانه و نمایشگر به همراه متعلقات مربوط

نوبت اول

سازمان امور مالیاتي كشور در نظر دارد در اجراي قانون برگزاري مناقصات نسبت به برگزاري مناقصه عمومي يک مرحله اي خريد تعداد ۲۰۰ دستگاه رايانه و نمايشگر به همراه متعلقات مربوط به شرح ذيل اقدام نمايد. كليه مراحل برگزاري مناقصه از دريافت اسناد مناقصه تا ارائه پيشنهاد مناقصه گران و بازگشايي پاكت ها از طريق درگاه سامانه مناقصات الكترونيكي دولت به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضويت قبلي، مراحل ثبت نام در سامانه مذكور و دريافت گواهي امضا الكترونيكي را جهت شركت در مناقصه محقق سازند.

۱) **كارفرما:** سازمان امور مالياتي كشور به نشاني ميدان امام خميني، خيابان باب همايون، خيابان داور، سازمان امور مالياتي كشور

۲) مشخصات كلي پروژه عبارت است از خريد تعداد ۲۰۰ دستگاه رايانه و نمايشگر به همراه متعلقات مربوط

۳) ميزان تضمين شركت در فرايند ارجاع كار مبلغ ۲,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ريال (دو ميليارد و دويست و پنجاه ميليون ريال) مقطوع و به صورت واريز نقدي به شماره حساب ۴۰۰۱۰۰۱۰۰۷۱۴۳۵۱۳ شماره شبا IR ۱۷۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۰۱۰۰۷۱۴۳۵۱۳ بنام اداره كل امور مالي سازمان امور مالياتي كشور و يا ضمانتنامه معتبر بانكي (بدون قيد و شرط) دريافت خواهد شد.

۴) مهلت دريافت اوراق شرايط مناقصه ظرف مدت ۷ روز از تاريخ انتشار آگهي نوبت اول (تا ساعت ۱۰ روز يكشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰) از طريق مراجعه به پايگاه ملي مناقصات به نشاني www.iets.mporg.ir و به سامانه مناقصات الكترونيكي دولت به نشاني اينترنتي www.setadiran.ir مي باشد.

۵) **مناقصه گران ميبايست پاكتهاي پيشنهادي خود را به دو صورت: فيزيكي (فقط پاكت الف) به نشاني: تهران، ميدان امام خميني، خيابان داور، سازمان امورمالياتي كشور، طبقه اول، اداره كل امور پشتيباني، اداره امور اجرايي قراردادها، اتاق ۱۳۷ تلفن: ۳۹۹۰۳۹۵۰ و همچنين به صورت الكترونيكي (هر سه پاكت الف، ب و ج) از طريق سامانه مناقصات الكترونيكي دولت حداكثر تا ساعت ۱۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۰ ارسال نمايند.**

۶) زمان گشايش پاكتهاي پيشنهادي (الف، ب و ج) به صورت الكترونيكي از طريق سامانه مناقصات الكترونيكي دولت وساعت ۱۱ روز چهارشنبه، مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۰ در محل اتاق جلسات واقع در طبقه دوم سازمان به آدرس مذكور مي باشد.

شناسه آگهی: ۱۴۵۴۸۴۰ م الف / ۴۵۱۳

سازمان امور مالیاتی کشور

HOSCO شرکت فولاد هرمزگان

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شماره مناقصه ۱۴۴۸۴۸

موضوع مناقصه: «اتجام عملیات‌های اجرایی و تصحیح قسمتی از خطوط و سیستم‌های آتشنشانی درسایت شرکت فولادهرمزگان به روش EPC»

مدت قرارداد: ۱۸ ماه از تاریخ ابلاغ

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد هرمزگان جنوب

نحوه دریافت اسناد: کلیه متقاضیان با ارسال اسناد ذیل به شماره فکس ۳۳۵۳۰۱۴۵-۰۷۶ و ۳۳۵۳۰۴۷۵-۰۷۶ می‌توانند نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.

۱- واریز مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه مرکزی هرمزگان، به نام شرکت فولاد هرمزگان جنوب بابت خرید اسناد مناقصه

۲- نامه‌اعلام آمادگی‌شرکت درمناقصه با ذکر شماره تماس و ایمیل رسمی

توضیحات:

۱- تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۶/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/- (شش میلیارد و پانصد میلیون) ریال خواهد بود.

۲- نوع تضمین:

الف- ضمانتنامه بانکی به نفع کارفرما: مدت اعتبار تضمین بانکی حداقل سه ماه بوده و برای سه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشد.

ب- فیش واریز وجه نقد معادل مبلغ ضمانت‌نامه به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ یا شماره شبا IR۰۷۰۱۷۰۰۰۰۰۰۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه مرکزی هرمزگان

۳- شرکت‌کنندگان ملزم به ارائه گواهی صلاحیت ایمنی از سازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشند.

ج) جدول زمانی انجام مناقصه:

آخرین مهلت دریافت اسناد	آخرین مهلت تحویل پاکات	تاریخ گشایش پاکات الف و ب
۱۴۰۱/۱۲/۰۱	۱۴۰۱/۱۲/۱۵	۱۴۰۱/۱۲/۱۶

نکته: تاریخ بازگشایی پاکات ج متعاقبا اعلام خواهد شد.

متقاضیان برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن‌های ۳۳۵۳۰۰۰۳ با کد ۰۷۶ داخلی ۳۳۴۹ (اطلاعات بازرگانی- آقای خسروی) و داخلی ۳۱۲۳ (اطلاعات فنی- آقای سجادی) تماس حاصل نمایند. قابل ذکر است که هزینه‌های چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

یادداشت

چرا بانک‌ها با تولید همراه نیستند؟

علی‌اصغر پورمتین
کارشناس حوزه مالی و اقتصادی

روند دریافت تسهیلات بانکی همواره یکی از چالش‌های صنعت و تولید بوده است. در حال حاضر یکی از گلایه‌های بخش صنعت کاهش سقف تسهیلات شبکه بانکی به تولیدکنندگان و صنعتگران است. نظام بانکی کشور منابع ندارد و اعتبارات تخصیص داده شده بیش از ظرفیت مالی نظام بانکی است.

اعتبارات بانک‌ها روز به روز در حال کاهش است، زیرا به‌دلیل نرخ تورم، افزایش قیمت طلا، سکه و... مردم سپرده‌های خود را از بانک‌ها خارج می‌کنند. سرمایه‌ها به‌سوی بازارهای سرمایه‌ای حرکت کرده‌اند؛ به‌طوری که دارایی ۹۰ درصد بانک‌ها در حال نزدیک شدن به خط قرمز است. همچنین اگر بانکی متناسب با اعتبارات تسهیلاتی پرداخت کرده، امروز با مشکل مالی مواجه است، زیرا سپرده‌گذاران مبادرت به خروج منابع مالی خود از بانک‌ها کرده‌اند. در شرایط فعلی با تورم ۴۵ درصدی تمایل به پس‌انداز بسیار پایین آمده و مردم مبادرت به خرید کالاهای موردنیاز آینده خود می‌کنند. باتوجه به شرایط اقتصادی فعلی کشور، تقاضاهای آینده تبدیل به تقاضای روز شده است. به‌عنوان مثال، افراد عنوان می‌کنند اگر امروز یک یخچال بخرم، بهتر از ماه آینده است. درآمدها در شرایط تورمی مانند یخ آب می‌شود؛ از این رو صاحبان این درآمدها آنها را تبدیل به کالا می‌کنند. باید به مسائل امروز اقتصاد و صنعت علمی نگاه کرد. علم اقتصاد می‌گوید افراد برای مدیریت باید پیش‌بینی کنند در آینده چه اتفاقی رخ می‌دهد. هنگامی که مردم پیش‌بینی کنند دلار گران می‌شود، سرمایه خود را از بانک بیرون می‌کشند و دلار می‌خرند؛ به این امید که ارزش سرمایه‌شان کم نشود. با این رویه در ادامه گرانی تشدید می‌شود. هر زمان نرخ تمام‌شده پول نزد بانک، به‌عنوان سپرده مردم کاهش پیدا کند، بانک‌ها می‌توانند تسهیلات ارزان‌قیمت بپردازند. اگر نرخ سود تسهیلات کمتر از تورم باشد که در حال حاضر هم این‌گونه است، تقاضا برای تسهیلات بسیار بالاست. در شرایط فعلی بیشتر تسهیلات با نرخ سود ۲۲ درصد پرداخت می‌شود، این در حالی است که نرخ تورم ۴۵ درصد است.

گاهی افراد حتی اگر نتوانند اقساط تسهیلات را بپردازند، باز هم مبادرت به اخذ تسهیلات می‌کنند، زیرا در یک محاسبه ساده باتوجه به تورم می‌دانند حتی اگر جریمه دیرکرد هم بپردازند، باز هم سود کرده‌اند. در حال حاضر برخی به‌دلیل شرایط اقتصادی اقساط تسهیلات خود را نمی‌پردازند و این خود حجم سپرده‌ها را باز هم کاهش می‌دهد، زیرا تسهیلات کوتاه‌مدت به بلندمدت تبدیل می‌شود. تمام این عوامل دست‌به‌دست هم داده تا نرخ سود تسهیلات بالا باشد. سپرده‌ها متناسب با ارزش پول افزایش پیدا نکرده و این موضوع چالش‌هایی را در زمینه ارائه تسهیلات به تولید به‌وجود آورده است. البته برای پرداخت اعتبارات چندین منبع وجود دارد؛ نخست بانک‌ها هستند که از محل سپرده مردم تسهیلات می‌پردازد و منبع دیگر صندوق توسعه ملی است. پول را هر منبعی که در اختیار بانک قرار دهد، خودش هم نرخ سود را تعیین می‌کند؛ از این رو نرخ سود تسهیلات از ۶ تا ۱۸ درصد متغیر و براساس محل تامین مالی و صنعتی که این تسهیلات به آن تعلق می‌گیرد، متفاوت است. اگر صندوق توسعه ملی منابعی در اختیار بانک‌ها قرار دهد، خودش نرخ سود تسهیلات را تعیین می‌کند. به‌عنوان مثال به بانک موردنظر اعلام می‌کند به دانش‌بنیان‌ها تسهیلات را با نرخ سود ۶ درصد بپردازد و این نهاد از بانک سود این پول را ۴ درصد می‌گیرد. یا اینکه اعلام می‌کنند برای فلان بخش، تسهیلات با نرخ سود ۱۴ درصد پرداخت شود و آنها از بانک سود ۱۲ درصد دریافت می‌کنند.

همچنین ممکن است پرسش شود، چرا نرخ سود تسهیلات برای تولید و تجارت یکسان است؛ پیش‌تر متولیان و دست‌اندرکاران مالی کشور بین این دو بخش برای پرداخت سود تسهیلات تفاوت قائل شده بودند اما این امر منجر به ایجاد رانت و فسادهایی در حوزه مالی شد و بازرگانان بسیاری به‌نام تولید، تسهیلات دریافت کردند؛ از این رو نرخ سود تسهیلات برای هر دو بخش تولید و تجارت یکسان شد. در این باره باید خلأهای نظارتی پر شود. در حال حاضر بخش‌هایی دچار رانت و فساد است، زیرا نظارتی وجود ندارد. وجود رانت در روند پرداخت تسهیلات بانکی هم جزئی از همین چالش‌ها بود.

گلپایگان جای هند و چین را گرفت

طرح ملی داخلی‌سازی انواع رولبرینگ محور خودروهای تجاری کامیون واگن هود و آتامان همزمان با ایام‌الله دهه فجر در شرکت رول‌محور سامان، با حضور مدیرعامل شرکت محورخودرو (ومکو) افتتاح شد.

به گزارش صمت، محمدعلی حیاتی، مدیرعامل شرکت محور خودرو با تاکید بر استفاده از ظرفیت حداکثری سازندگان داخلی در تکمیل طرح بومی‌سازی بیش از ۹۰ درصدی محور خودروهای تجاری کامیون، گفت: اقدامات فنی‌مهندسی تولید قطعات رولبرینگ طی امسال با مشارکت شرکت دانش‌بنیان رول‌محور سامان در شهرستان گلپایگان آغاز شد و پس از تولید نمونه‌های اولیه و اخذ تاییدیه‌های کیفی و تست‌های مونتاژی، فرآیند تولید انبوه قطعات به بهره‌برداری رسید.

علیرضا یعقوبی‌آوینی، مدیر تامین شرکت محور خودرو در حاشیه این افتتاحیه با اشاره به اهداف و تدابیر شرکت محورخودرو، عنوان کرد: با تکمیل طرح بومی‌سازی بیش از ۱۰ مدل انواع رولبرینگ محور کامیون‌های تجاری برای نخستین بار در کشور پیش‌بینی شده سال آینده بیش از ۴ هزار قطعه از انواع قطعات تولید و توزیع شود.

وی ادامه داد: این اقدامات موجب کاهش ارزبری و رقابت با محصولات مشابه وارداتی از کشور هند و چین خواهد شد. یعقوبی‌آوینی با تاکید بر تامین نیاز خودروسازان داخلی افزود: شرکت باید در حوزه صادرات محصولات نیز گام‌های اساسی بردارد تا در سخت‌ترین شرایط تحریمی و با دستان توانمند متخصصان خود پیشرفت‌های قابل‌توجهی را عاید ایران اسلامی کند.

صمت در گفت‌وگو با کارشناسان وضعیت سرمایه‌گذاری در بخش تولید را بررسی کرد

حرکت سرمایه در مسیر پرچالش

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

رشد متوازن اقتصادی جز از طریق افزایش سرمایه‌گذاری میسر نخواهد شد. در بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه، علاقه اندک به سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مولد اقتصادی، مانعی اساسی در مسیر رشد و در پی آن توسعه اقتصادی به‌شمار می‌آید، این در حالی است که ایران به‌عنوان کشوری با منابع و امکانات طبیعی و بالقوه فراوان باید در مسیر توسعه صنعتی گام بردارد، اما با نگاهی به وضعیت اقتصادی و مشکلاتی که کشور با آنها درگیر است به‌نظر می‌رسد زمینه برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های گوناگون صنعت و تولید کشور، مهیا نیست. واقعیت این است که سرمایه ترسو است و از جایی که در آن کوچک‌ترین احساس ناامنی یا زبان بالقوه‌ای کند، فراری خواهد شد. حال که اقتصاد ما شاهد نوسانات گوناگون در بخش‌های مختلف است، این سوال پیش می‌آید که وضعیت سرمایه‌گذاری در کشورمان چگونه است و از چه طریقی می‌توان موانع را از جلوی پای صنعتگران برداشت. صمت در این زمینه به گفت‌وگو با برخی از کارشناسان حوزه صنعت پرداخته که در ادامه می‌خوانید. با صمت همراه باشید.

عکس: صمت

میزان سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی و حتی دولتی باتوجه به کسری بودجه‌ای که دولت در چند سال گذشته داشته، کافی نیست

وضعیت سرمایه‌گذاری صنعتی در کشور

باتوجه به آمارهای استخراج‌شده از بانک مرکزی، نرخ رشد سرمایه‌گذاری در کشور از وضعیت مناسبی برخوردار نیست و نظر به اینکه در اقتصاد ایران بیش از ۹۰ درصد نرخ رشد اقتصادی از طریق سرمایه‌گذاری حاصل می‌شود و بهره‌وری به‌عنوان یکی از منابع رشد در اقتصاد ایران نقش زیادی ندارد و از آنجایی که متغیر سرمایه‌گذاری با تاخیر یک تا دوساله بر میزان تولید بخش‌های اقتصادی اثر می‌گذارد، باید برای بهبود این وضعیت برنامه‌ریزی مناسب انجام شود.

نکته مهم درباره این متغیر بسیار مهم، نحوه مدیریت سرمایه‌هاست. با علم به اینکه کاهش درآمدهای نفتی، منجر به کاهش سرمایه‌گذاری و تشکیل سرمایه ثابت در کشور می‌شود، مدیریت سرمایه‌های موجود در جامعه در چنین دوره‌هایی از اهمیت زیادی برخوردار است. تلاطم و افزایش زیاد نرخ ارز، قیمت طلا و سودهای زیاد در بازار بورس، سرمایه‌های جامعه را از فعالیت‌های مولد به سمت فعالیت‌های سوداگرانه سوق می‌دهد و بدیهی است که کاهش سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد، منجر به کاهش تولید در بخش‌های واقعی اقتصاد می‌شود. باتوجه به نکاتی که بیان شد، برای حل مسائل و مشکلات در بخش صنعت و با رویکرد کوتاه‌مدت و در قالب یک برنامه یک‌ساله، لازم است سلسله اقداماتی انجام شود تا از طریق آنها با انجام برخی اقدامات هدفمند و مفید بتوان ظرفیت‌های خالی تولید را در برخی از رشته فعالیت‌های صنعتی و معدنی فعال کرد. برای این منظور نیاز است در برخی صنایع با ماهیت انحصار طبیعی که دارای زنجیره ارزش هستند، وزارت صمت و برخی معاونت‌های آن مانند معاونت معدنی و دفاتر صنایع فلزی و غیرفلزی و معدنی با برقراری تعامل و ارتباطات مناسب با بخش خصوصی از جمله اتاق ایران و تشکل‌های مرتبط، این فضا را اصلاح کنند. البته برای برون‌رفت از این وضعیت، برخی از این دفاتر بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌هایی را از ابتدای سال صادر کردند که درباره اجرا و نظارت بر آن هیچ اقدام جدی انجام نمی‌شود.

میزان سرمایه‌گذاری صنعتی در کشور کافی نیست

احمد پورفلاح، کارشناس و فعال حوزه صنعت درباره وضعیت سرمایه‌گذاری در بخش تولید و صنعت کشور به صمت گفت: سرمایه‌گذاری در بخش صنعت یک موضوع بسیار گسترده و مهم است، اما به‌طور خلاصه می‌توان گفت در شرایط کنونی کشور، چند سالی است که سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و تولید روند افزایشی ندارد و در مسیر آن موانع و چالش‌های بی‌شماری قرار دارد که آن را به محاق برده است. در این میان، شاید اعداد و ارقام درباره میزان پروژه‌ها و پروانه‌های تاسیس و درخواست برای شروع یک کسب‌وکار زیاد باشد، اما در واقعیت و براساس آنچه به‌عنوان یک فعال صنعت شاهد آن هستم، میزان سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی و حتی دولتی باتوجه به کسری بودجه‌ای که دولت در چند سال گذشته داشته، کافی نیست. واحدهای صنعتی در تولید و به‌نوعی پارامترهای اقتصادی ما در دوره‌ای خیلی بیشتر از مقوله رشد و توسعه صنایع، حرف برای گفتن داشتند و در تولید ناخالص داخلی، درصد بالایی را به خود اختصاص می‌دادند، اما در چند سال اخیر، اگر هم نخواهیم میزان سرمایه‌گذاری‌های صنعتی را منفی اعلام کنیم شاید بتوان گفت از یک تا ۲ درصد بیشتر نبوده است.

این فعال حوزه صنعت اظهار کرد: در کل، آنچه مشخص است اینکه به‌دلیل شرایط اقتصادی کشور و بی‌ثباتی‌هایی که شاهد آنها هستیم، از سوی سرمایه‌داران و تولیدکنندگان فعال در بخش صنعت علاقه‌ای برای سرمایه‌گذاری صنعتی وجود ندارد. وضعیت فعلی اقتصاد منجر به این شده که سرمایه‌دار از سرمایه‌گذاری در بخش تولید دور شود و برای سودآوری بیشتر به سمت بخش‌هایی برود که بتواند به سودهای قابل‌توجه برسد. در واقع به‌دلیل دردسرها و مسائل مختلف مربوط به سرمایه‌گذاری یا افزایش و توسعه واحد تولیدی، کسی عملا از سرمایه‌گذاری صنعتی و تولیدی استقبال نمی‌کند.

پورفلاح در پایان اظهار کرد: رشد سرمایه‌گذاری در بخش صنعت ما به نسبت گذشته کم شده است.

شاید باتوجه به رشد نرخ تورم، رشد سرمایه‌گذاری در بخش صنعت از نظر کمی رقم قابل‌توجه و رو به رشدی به‌نظر بیاید، اما از نظر کیفی، نزولی است که نیاز به بررسی و توجهات جدی دارد تا موانع این مسیر برطرف و امنیت اقتصادی فراهم شود و رغبت به سرمایه‌گذاری در بخش‌های گوناگون صنعت افزایش یابد. در این رویکرد برای کمک به بخش تولید کشور بدون شک دولت نقش بسیار زیادی دارد و باید زمینه را مهیا کند تا هم بخش خصوصی و هم دولتی به‌راحتی به سمت سرمایه‌گذاری‌های تولید متمایل شوند.

در اقتصاد بی‌ثبات، سرمایه‌گذار و صنعتگر قدرت برنامه‌ریزی نخواهند داشت و در اغلب موارد عطای فعالیت در بخش تولید را به لقای آن می‌بخشند

امنیت سرمایه‌گذاری، نخستین عامل جذب سرمایه

آرمان خالقی، کارشناس و فعال حوزه صنعت درباره وضعیت سرمایه‌گذاری در بخش صنعت کشور به صمت گفت: نخستین عاملی که سبب می‌شود سرمایه‌گذار سرمایه خود را از بخشی به بخش دیگر منتقل یا در بخشی حفظ کند، امنیت سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذار باید اطمینان یابد سرمایه‌گذاری که در بخش صنعت انجام می‌دهد، حفظ می‌شود و از بین نخواهد رفت. باتوجه به شرایط خاص اقتصادی که داریم هر قدر امنیت اقتصادی برای سرمایه‌گذار ملموس‌تر باشد، میزان سرمایه‌گذاری افزایش خواهد یافت. امنیت اقتصادی عوامل متعددی مانند امنیت محیط کسب‌وکار را در بر می‌گیرد. امنیت محیط کسب‌وکار یعنی اینکه سرمایه‌گذار بتواند در کوتاه‌ترین زمان ممکن و راحت، مجوز موردنیاز برای شروع فعالیت خود را بگیرد و اطمینان داشته باشد در آینده از سوی نهادهای مربوط و فضای کلی حاکم بر جامعه، مزاحمتی برای کسب‌وکاری که ایجاد کرده و همچنین فشار نامتعارف یا وضعیت غیرقابل پیش‌بینی را شاهد نخواهد بود. این کارشناس حوزه صنعت ادامه داد: امنیت اقتصادی جنبه‌های متعددی دارد که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر وضعیت سرمایه‌گذاری صنعتی در کشور تاثیرگذار خواهد بود. به‌عنوان نمونه، جایی که اقدامی مرتبط با نهادهای قضایی انجام می‌دهد، باید اطمینان داشته باشد که روند دادرسی ضمن اینکه طول نخواهد کشید، عادلانه خواهد بود و در نهایت قانون قضایی کشور به‌درستی به‌دنبال احقاق حقوق طرفین است. خالقی افزود: در کل سرمایه‌گذار باید اطمینان یابد که سرمایه او بدون دلیل خاصی مسدود نخواهد شد و وقتی شرافتمندانه و قانونی در مسیری سرمایه‌گذاری کرده، احتمال اینکه دچار مشکلات عدیده و پیش‌بینی‌نشده شود، بسیار کم است. به‌عنوان نمونه، سرمایه‌گذار مطمئن باشد احتمال اینکه در یک فرآیند نادرست نام برندش مورد سوءاستفاده قرار گیرد یا دزدیده شود، بسیار کم است. این فعال حوزه صنعت افزود: موضوع بعدی که تاثیر مستقیم و غیرمستقیم بر فضای سرمایه‌گذاری در کشور می‌گذارد، مربوط به قوانین و مقررات بخش تولید است. سرمایه‌گذار باید اطمینان فکری داشته باشد تا بتواند برای بلندمدت برنامه‌ریزی کند. یکی از الزامات امنیت فکری این است که در کشور قوانین و آیین‌نامه‌ها هر روزه و به‌صورت ناگهانی و خلق‌الساعه دچار تغییر نشوند. یکی از واقعیت‌های بخش صنعت ما هماهنگ نبودن سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌هاست که به تصمیم‌گیری‌های خلق‌الساعه معروف هستند و تاثیر منفی بر فضای کسب‌وکار در کشور دارند.

تصمیمات حساب‌شده باشد

خالقی در ادامه اظهار کرد: همیشه این نگرانی وجود دارد که صنعتگر در مسیر فعالیت خود با یک تصمیم و قانون جدید، زیان ببیند که نشان از بی‌ثبات بودن شرایط دارد و در نتیجه آن سرمایه‌گذار و به‌عبارتی صنعتگر قدرت برنامه‌ریزی نخواهد داشت و در برخی موارد عطای فعالیت در بخش تولید را به لقای آن می‌بخشد؛ بنابراین انتظار می‌رود تغییرات مربوط به قوانین و مقررات تولید و صنعت کشور و البته در تمام بخش‌ها کاملا کارشناسانه و بررسی‌شده باشد؛ ضمن آنکه لازم است دولت براساس نظرات و پیشنهادهای تشکل‌های تخصصی هر بخش تصمیم‌گیری کند. وی افزود: امروز کشور بیش از هر زمانی، نیازمند توسعه صنعتی با محوریت بخش خصوصی است. در برنامه‌های توسعه، اقدامات انگیزشی و حمایتی متعددی با هدف رشد سرمایه‌گذاری در کشور تعبیه شد که از آن جمله می‌توان به پرداخت تسهیلات با نرخ سود ترجیحی، واگذاری نهاده‌های تولید ارزان‌قیمت، معافیت‌های مالیاتی و امثال آنها اشاره کرد. با این حال، نتایج این اقدامات در عمل با انتظارات فاصله زیادی داشت که دلیل این موضوع، وجود موانع متعدد بر سر راه تولید و سرمایه‌گذاری است. اگر بدون رفع این موانع و تنها به اتکای اقدامات حمایتی درصدد تحرک‌بخشی به تولید و سرمایه‌گذاری باشیم، نتیجه آن، ایجاد محیطی مصنوعی و ناپایدار در امر تولید و سرمایه‌گذاری خواهد بود که در بهترین شرایط، نتایج ناچیزی به‌دنبال دارد. براساس سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور باید در سال پایانی سند، یعنی سال ۱۴۰۴ از لحاظ اقتصادی به قدرت اول منطقه تبدیل شویم که این امر خود ضرورت تسریع در توسعه همه‌جانبه کشور از جمله توسعه صنعتی را به اثبات می‌رساند. این کارشناس حوزه صنعت با اشاره به اینکه برای کمک به بخش تولید باید تمام جنبه‌هایی که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم به این بخش مرتبط است، موردتوجه قرار گیرد، اظهار کرد: شاخص‌های فراهم‌کننده شرایط برای انجام سرمایه‌گذاری، متعدد است و باید به تمام این ابعاد توجه شود. هر قدر رقم این شاخص‌ها و حس امنیت بالاتر باشد، تولیدکننده هم راحت‌تر سرمایه‌گذاری خواهد کرد. به فعالان صنعتی و تولیدکنندگان در کشورهای دیگر مانند کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و ترکیه در مقایسه با کشور ما، امکانات و پیشنهادات بهتری داده می‌شود و این کشورها رتبه‌های بهتری در شاخص‌های کسب‌وکار دارند، اما در مقابل به‌دلیل بی‌ثباتی‌های اقتصادی و مشکلات زمینه‌ای که وجود دارد، بعضا تولیدکنندگان ما رغبت زیادی برای حضور در بخش تولید و صنعت یا گسترش حوزه فعالیت خود ندارند؛ مگر اینکه منافع پروژه‌ای چشمگیر و ارزش سختی‌های بسیار در این مسیر را داشته باشد. خالقی در پایان تاکید کرد: براساس آنچه از شواهد امر برمی‌آید و در بخش صنعت کشور شاهد آن هستیم، سرمایه‌گذاری در کشور ما از رشد مناسبی برخوردار نیست و حتی بعضا شاهد خروج سرمایه از کشور هستیم؛ از این‌رو انتظار می‌رود دولت در این موضوع به‌طور جدی ورود کند و در راستای رشد اقتصادی و رفع مشکلات اقتصادی، شرایط را برای سرمایه‌گذاری در کشور فراهم کند.

سخن پایانی

با بررسی تاریخچه کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته درمی‌یابیم که تکیه اصلی این کشورها بر بخش صنعت بوده و پس از شکوفایی این بخش، سایر بخش‌های اقتصادی مانند کشاورزی و خدمات نیز توانسته‌اند به رشد و شکوفایی قابل‌توجهی دست یابند، اما گفتنی است شکوفایی اقتصادی و سطح استاندارد زندگی در هر کشوری، تابعی از کم و کیف تولید آن کشور است. برای تشویق و تحریک ساکنان هر کشور به ورود به عرصه کوشش‌های مولد اقتصادی و هنرآفرینی، لازم است بسترسازی و فرآیندسازی انجام و محیط اقتصادی و قواعد حاکم بر آن، به‌گونه‌ای فراهم شود که در آن، فعالیت‌های اقتصادی مولد و هنرآفرینی ساکنان کشور معنادار باشد. از آنجاکه اکثر صنایع کوچک و متوسط، از سوی بخش خصوصی اداره می‌شوند، بررسی عوامل موثر بر سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در کارگاه‌های صنعتی ایران به لحاظ شناخت توانمندی‌های اقتصادی و جهت‌دهی فعالیت‌های مولد و اشتغالزا از اهمیت خاصی در طراحی و مدیریت سیاست‌های اقتصادی کارآ برخوردار است.

خودتحریمی در فصل خوب کاری

غفلت از توسعه اکتشاف جایز نیست

اعتماد از دست رفته بازنمی‌گردد

سرمایه‌گذاری ۱۲ میلیارد دلاری ایمیدرو تا سال ۱۴۱۰

جذب سرمایه، پیش‌شرط توسعه

ایـران از ظرفیت‌های ویژه‌ای در بخش معدن و صنایع وابسـته به آن برخوردار اسـت. بهره‌مندی از این ظرفیت‌ها به‌منزله امکانی برای ارتقا تولید، اشـتغالزایی، افزایش تولید ناخالـص داخلـی و همچنیـن حضـور در بازارهای جهانـی و ارزآوری اسـت. بااین‌وجود بهره‌منـدی از ایـن ظرفیت‌هـا به امکاناتی نیاز دارد. جذب سـرمایه یکـی از مهم‌ترین و ابتدایی‌تریـن نیازهـای بخش معدن و صنایع وابسـته به آن برای ارتقا تولید محسـوب می‌شـود. جذب سـرمایه که به‌عنوان یکی از عوامل توسـعه اقتصادی در کشورها مطرح اسـت، نیازمند عوامل مختلفی ازجمله مستلزم امنیت سرمایه‌گذاری، محیط کسب‌وکار مساعد، ثبات قوانین، شفافیت و ریسک پایین اقتصادی، حمایت دولت و نهایتاً ظرفیت‌ها و ظرفیت‌های کشوری است که در آن قرار است سرمایه‌گذاری انجام پذیرد. در این میان نهادهای وابسته به دولت همچون سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران که عموماً از بودجه‌های دولتی نیز برخوردار هسـتند، می‌توانند نقش موثری در توسـعه فعالیت‌های بخش معدن و صنایع معدنی داشته باشند.

تامین مالی پروژه‌های معدنی

معـاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشـاره به سـرمایه‌گذاری بیش از ۲۳ میلیارد دلاری ایمیدرو در توسـعه بخش معدن و صنایع معدنی، گفت: ایمیدرو تا سال ۱۴۱۰ سرمایه‌گذاری ۱۲ میلیارد دلاری را برنامه‌ریزی کرده که بخشی از آن در قالب تفاهم‌نامه‌ها با بانک‌های مختلف محقق خواهد شد.

به گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، وجیه‌الله جعفری در مراسم امضای دو تفاهم‌نامه همکاری بین وزارت صنعت، معدن و تجارت و ایمیدرو با بانک ملی، افزود: هدف از امضای این تفاهم‌نامه کمک به رونق سرمایه‌گذاری، تأمین مالی واحدها و پروژه‌های بخش صنعت و معدن و حمایت از اشتغال این حوزه است.

رئیس هیات عامل ایمیدرو بیان‌داشـت: این سـازمان در سـال‌های اخیر تـلاش کـرده با هدایت نقدینگی شـرکت‌های این بخش به سـمت تولید و توسعه، شرایط برای رونق اشتغال در بخش معدن و صنایع معدنی را فراهم آورد. وی همچنین گفت: این سازمان برای ۱۴ عنصر استراتژیک، سند توسعه تدوین کرده که نیازمند سـرمایه بوده و بانک‌ها قادرند در رشـد و توسعه این بخش و جلوگیری از خروج ارز نقش‌آفرینی کند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت بابیان اینکه ارزش واردات از شاخص‌های اصلی توسـعه عناصر راهبردی اسـت، یادآور شد: میزان واردات سالیانه این عناصر بین یک‌میلیون تا ۵۰۰ میلیون دلار است. در این میان، تولید برخی از آنها همچون نیکل و کبالت به‌صورت نیمه‌صنعتی انجام‌شـده است. علاوه بر این توسـعه زنجیره پتاس و تولید فسـفات نیز که در امنیت غذایی کشور جایگاه ارزنده‌ای دارد، در همکاری‌های بانکی تحقق خواهد یافت.

جعفری ادامه داد: ظرفیت سـالیانه تولید فسفات به ۵۰ هزار تن می‌رسد، اما نیاز اسـت برای دسـتیابی به امنیت غذایی کشـور، به ظرفیت ۳۵۰ هزار تنی دست‌یابیم.

پیش‌نیازهای جذب سرمایه

ایـران از ظرفیت‌هـای ویژه‌ای در بخش معدن و صنایع وابسـته به آن برخوردار است. باوجود پتانسیل‌ها و ظرفیت‌هایی که ایران در حوزه معدن دارد، این بخش سـهم بسـیار کمی از تولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص داده است. این کمبود حکایت از ضعف در توسـعه معادن کشـور دارد. در حال حاضر تناسب منطقی میان حجم سـرمایه‌گذاری و میزان ذخایر مواد معدنی کشور وجود ندارد. میزان اسـتخراج سـالیانه از معادن کشور تنها ۴۰۰ میلیون تن برآورد می‌شود که رقم بسیار اندکی است. در افق ۱۴۰۴ تولید مواد معدنی ۷۰۰ میلیون تن در برنامه است که البته باید به‌تناسب برای بازسازی ماشین‌آلات، چاره‌اندیشی برای سامانه حمل‌ونقل و ریلی، توسعه زیرساخت‌ها و مبادلات بین‌المللی اقدام لازم به عمل آید.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسـد که فعالیت‌های اکتشـافی در حوزه معادن با ریسـک بالایی همراه اسـت. علاوه بر این دوره‌های بازگشـت سرمایه در این حوزه طولانی است. اما تأثیر رشد معدن بر رشد اقتصادی به‌طور غیرمستقیم می‌تواند بسیار بیشتر از تأثیر تجارت و یا صنعت باشد. اشتغال ایجادشده به‌واسطه معادن پایدارتر است. عملیات معدنکاری زمینه رونق فعالیت‌های ترانزیت و ترابری را فراهم می‌کند. لذا جذب سرمایه‌گذار در این حوزه و توسعه فعالیت‌های معدنی می‌تواند بر رشـد اقتصادی کشـور و حتی سایر بخش‌های اقتصادی مرتبط با این حـوزه تأثیـر مهمی بگذارد. این مهم مسـتلزم تدوین برنامه‌ها و اسـتراتژی‌های مناسـب، ایجاد شـفافیت و در نظر گرفتن مشـوق‌های ویژه برای سرمایه‌گذاری اسـت که بتواند سرمایه‌گذار را تشویق به سرمایه‌گذاری کند. تحریم و محدودیت در تعاملات بین‌المللی میان ایران و سـایر کشـورها یکی از مهم‌ترین دلایل جذب سرمایه به کشور و به‌ویژه به بخش معدن است. ورود سرمایه‌گذار داخلی و خارجی منوط به فراهم بودن فضای سیاسی آرام و بی‌تنش و همچنین رفع خلاهای قوانین است. تغییرات مداوم و خلق‌الساعه دستورالعمل‌های مربوطه، یکی دیگر از مسائلی است که فعالیت‌های بخش معدن را دچار نابسامانی و بی‌ثباتی کرده است.

شعبه تخصصی برای معدن و صنایع معدنی

یونس سـلمانی سرپرسـت معاونت هماهنگی و محیط کسب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز خواسـتار توسـعه همکاری‌های بخش تولید با بانک ملی شد و گفت: طرح‌های پیش رو از بازدهی مناسب و ریسک پایینی برخوردارند و می‌توان اذعان کرد که این روابط به نفع طرفین خواهد شـد. به‌زودی شـعبه تخصصـی بانک ملی برای ارائه خدمـات به بخش معدن و صنایع معدنی ایجاد خواهد شد. بر اساس اسناد امضاشده، تفاهم‌نامه نخست دربرگیرنده ۲۰۰ هزار میلیارد ریال تسـهیلات سـرمایه‌ای است که از محل سـپرده شـرکت‌های زیرمجموعه و تابعه ایمیدرو تأمین می‌شود و هدف آن تأمین سرمایه ثابت و سرمایه در گردش است. تفاهم‌نامه دوم، ارائه خدمات مالی از طریق کارگزاری این بانک به شرکت‌های این بخش در بورس است.

سخن پایانی

از مجمـوع مـوارد یادشـده می‌تـوان این‌طور برداشـت کرد که بـا توجه به محدودیت‌هایـی که درروند فعالیت بخـش معدن و صنایع معدنی وجود دارد و هم‌زمان با توجه به ریسـک‌هایی که سرمایه‌گذاری در ایران را تحت تأثیر منفی قرار می‌دهد از نهادها و سـازمان‌های وابسـته به دولت انتظار می‌رود، اقدامات جریان‌سـازی را برای جذب سـرمایه به معادن اجرایی کنند. سـازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) به دنبال آن است تا در تفاهمی با وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک ملی به رونق سرمایه‌گذاری، تأمین مالی واحدها و پروژه‌های بخش صنعت و معدن و حمایت از اشتغال این حوزه کمک کند. بر همین اسـاس نیز این سـازمان برای جذب ۱۲ میلیارد دلاری سرمایه تا سال ۱۴۱۰ برنامه‌ریزی کرده است.

نتیجه همت، تلاش و خودباوری

درخشش فولادمردان خوزستانی در سی‌وچهارمین جشنواره امتنان از واحدهای برتر خوزستان

افتخارآفرینی کارگران فولاد خوزستان با دریافت ۵ رتبه در بین کارگران ۴ هزار شرکت خوزستانی

در جشـنواره امتنـان (نخبـگان کار و صنعت) که از سـوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هرسـاله در سـطح کشـور برگزار می‌گردد، تعـداد پنج نفر از کارگران شـرکت فولاد خوزستان در جشنواره امسال خوش درخشیدند.

روز سه‌شـنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۱ طی مراسمی که با حضور جمعی از مدیران اسـتانی و کشوری در سالن اجتماعات اداره کل تعاون،کار و رفاه اجتماعی استان برگزار گردید، تعداد پنج نفر از کارگران شرکت فولاد خوزستان در جشنواره امسال پس از ممیزی و داوری انتخاب و از آنان تقدیر بعمل آمد.

این جشـنواره هر ساله با هدف تجلیل از کارگران، گروه‌های کاری و واحدهای نخبه و نمونه و همچنین بـه منظور ترویج و تقویت فرهنگ کار و در دو مرحله استانی و کشـوری و در سه بخش صنعت، خدمات و کشاورزی انجام می‌شود.

در ایـن مراسـم لوح واحد شایسـته تقدیـر از آن مهندس ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان شـد و محمـد فغفـوری از کارکنـان بخـش واحد تحقیقات شـرکت به عنوان برگزیده بخش صنعت و از محمد جامعی، جمیله باوی،حسـن امتی و محمد فیض‌بخـش بـه نمایندگـی از روابـط عمومی فولاد خوزسـتان به‌عنوان برگزیدگان بخش گروه کار نمونه با اهدا تندیس و لوح قدردانی بعمل آورده شد.

آگهی تمدید مهلت تحویل پاکات و اصلاح تاریخ بازگشایی پاکات مزایده عمومی شماره ۱۴۰۱/۲۳/ز

به آگاهی کلیه متقاضیان جهت شـرکت در مزایده شـرکت معدنـی و صنعتی گل‌گهر با شـماره فوق الذکـر و با موضوع: «فروش یکصد و چهل (۱۴۰) هزار تن گندله سنگ‌آهن با عیار ۶۵,۰۰ درصد» از اسـکله بارکو بندر عباس با شرایط تحویل به صورت FOB می‌رساند.

مهلت تحویل پاکات پیشنهادی تا ساعت ۱۴:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۵ به نشانی: دفتر کمیسیون معاملات مجتمع سـیرجان (کیلومتـر ۵۰ جاده شـیراز) تمدید گردیـد و تاریخ بازگشـایی پاکات رأس سـاعت ۱۰:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۶ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع سیرجان خواهد بود. لازم به یادآوری است متقاضیان می‌توانند به منظور دریافت اسـناد مزایـده و همچنین اطلاع از شـرایط مزایده به وبسـایت این شرکت به نشانی: www.geg.ir بخش مناقصه و مزایده مراجعه نمایند.

Analysis %		
Min	65.00	Fe
Ave	1.0	FeO
Max	0.05	P
Max	0.01	S
Max	3.5	SiO2
Max	0.7	Al2O3
Max	0.9	CaO
Max	2.5	MgO
Ave 250		CCS(kg/p)
Min 90		8-16 mm%
Ave 5		-6 mm%
Max 4.0		A.I%
Min 94		T.I%
19-24		Prosity%
Min 90		Reducibility%

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی تمدید مهلت تحویل پاکات و ابلاغ الحاقیه شماره ۱ و اصلاح فهرست بهاء اسناد مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۵۷/ع

به اطلاع کلیه متقاضیان جهت شـرکت در مناقصه با موضوع «احداث سـاختمان‌های زیرساختی تولید کنسانتره خطوط ۵، ۶ و ۷ کارخانه فرآوری» می‌رسـاند آخرین مهلت تحویل پاکات از روز یکشـنبه مـورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ به سـاعت ۱۴:۰۰ روز یکشـنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ در محل دفتر کمیسـیون معـاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران موکول گردید. ضمناً الحاقیه شـماره ۱ اسـناد مناقصه از وبسـایت این شرکت به نشـانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده قابل دانلود می‌باشد. فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی مناقصه عمومی تجدیدشده (نوبت دوم) و اصلاحیه اسناد شماره ۱۴۰۱/۵۹/ع

شـرکت معدنـی و صنعتی گل گهر (سـهامی عـام) در نظـر دارد "تامین تجهیزات و اجرای عملیات گازرسـانی به سـایت خطـوط ۵، ۶ و ۷ تولید کنسانتره" خود را به صورت EPC و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شـرایط و دارای گواهینامه تأیید صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۵ در رشـته نفت وگاز از سـازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشـور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه اصلاح شده به وبسایت این شرکت به نشـانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسـناد مذکور را به همراه فرم پرسشـنامه ارزیابی تأمین کننـدگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات سـاعت ۱۴:۰۰ روز یکشـنبه مـورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ در محـل دفتر کمیسـیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۷ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

آگهی مزایده شماره ۱۴۰۱/۲۷

شرکت مخابرات ایران - منطقه فارس در نظر دارد نسبت به فروش اجناس مستعمل و ضایعاتی خود از طریق مزایده عمومی بر اساس مشخصات موجود در اسناد اقدام نماید.

لـذا از کلیه اشـخاص حقیقـی و حقوقی واجد شـرایط، دعوت به عمل می‌آید.

متقاضیان جهت کسـب اطلاعات بیشـتر بـه آدرس‌های WWW.TCI.IR و FARS.TCI .IR مراجعه نمایند.

روابط عمومی مخابرات منطقه فارس

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایـگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

www.Gostaresh.news

یادداشت

دوختن کت برای یک دکمه

محمد مسن آبادی
کارشناس و فعال معدن

منع صادرات مواد خام بیشتر منجر به از دست رفتن فرصت صادراتی بسیاری می‌شود. به‌عنوان نمونه، می‌توان به سنگ‌های ساختمانی و تزئینی اشاره کرد که محصول برش‌خورده و فرآوری‌شده آن، مشتریان بسیاری کمتری پیدا می‌کند و می‌توان گفت تنها معدودی از کشورهای همسایه خریدار سنگ‌های فرآوری‌شده در ایران هستند. علت آن است که هر کشوری باتوجه به سلایق بازار داخلی خود سنگ‌ها را فرآوری و عرضه می‌کند. به‌همین دلیل، حتی کشورهای پیشرفته در صنعت سنگ مانند ایتالیا، ترکیه، برزیل، هند و امثال آن هم، در بسیاری از مواقع کوپ‌های سنگ معدنی را صادر می‌کنند. به‌همین دلیل، امروزه در گوشه و کنار کشور، کارخانه‌ها و کارگاه‌های سنگ‌بری متعددی به‌چشم می‌خورند که نیمه‌تعطیل یا تعطیل شده‌اند.

نکته قابل‌ذکر دیگر این است که صادرات و فروش مواد معدنی سودآورتر از محصول نهایی است. به‌عنوان‌مثال، نرخ سنگ برش‌خورده، حتی با احتساب هزینه حمل کالا باز هم، کمتر از نرخ واقعی انرژی و منابعی است که برای فرآوری آن به مصرف رسیده است.

مثال فوق درباره سنگ‌آهن نیز صادق است. امروزه تعداد قابل‌توجهی کارخانه برای تولید انواع محصولات زنجیره سنگ‌آهن مشاهده می‌شود که مسئولیت تامین مواد اولیه موردنیاز آنها به تیم‌هایی در خارج از کشور واگذار شده تا مانع تعطیلی آنها شوند و بارها و بارها اعلام شده است که کمبود سنگ‌آهن فعالیت کارخانه‌های فولادسازی کشور را تهدید می‌کند.

بنابراین فقدان برنامه دقیق و نقشه‌راه درست یا به‌عبارت بهتر، دوختن کت برای دکمه، معضل امروز معدنکاری کشور شده است. یکی از مشکلات امروز معدندار ما این است که باید با حداقل میزان سود، ماده معدنی خود را به کارخانه‌هایی بفروشد که در تامین ماده اولیه با مشکل روبه‌رو شده‌اند.

توسعه و گسترش زنجیره فرآوری مواد معدنی خوب است، اما باید بدانیم که مسیر درست رسیدن به هدف، این نیست. برای حصول نتیجه، باید روش‌هایی یافت که معدندار داخلی با میل و اشتیاق محصول خود را به مجموعه‌های تولیدی و فرآوری بفروشد.

گاهی باید از خود بپرسیم که چرا برخی کشورهای بزرگ و عضو ۲۰ اقتصاد برتر دنیا برخی محصولات معدنی خود را به‌صورت فرآوری‌نشده به کشورهای دیگر صادر می‌کنند؟ آیا تخصص و تعهد آنها کم است؟ مشکلات مالی و اقتصادی برای حمایت از تولید دارند؟ روش‌های کار را نمی‌دانند و...؟

پاسخ روشن است. بیشتر کشورهای معدن‌خیز، برای بهره‌برداری از محصولات معدنی خود، برنامه‌های مدونی دارند و از ماده اولیه استخراج‌شده گرفته تا محصول فرآوری‌شده و در نهایت خروجی صنایع پایین‌دستی، طرح‌هایی کاملا محاسبه‌شده است و براساس آن، محصول خود را در هر مرحله‌ای که بیشترین حاشیه سود را فراهم کند و تقاضا وجود داشته باشد، به‌فروش می‌رسانند.

به این منظور، مواردی از قبیل آینده بازار، ارزش فعلی سرمایه، هزینه لازم برای تبدیل محصول و سود و زیان ناشی از آن، هزینه انرژی، مواد اولیه، زیرساخت‌ها، محیط‌زیست و مسائلی ازاین‌دست را مدنظر قرار می‌دهند. به‌این‌ترتیب، محصول در مرحله‌ای که بیشترین سود را حاصل کند، به‌فروش می‌رسد. در واقع به‌جای سیاست «جلوگیری از خام‌فروشی» سیاست «بجافروشی» را درپیش گرفته‌اند.

بر همین اساس، به‌نظر می‌رسد متولیان و مسئولان امور معدن کشور به‌جای تصویب قوانین واحد برای کلیه واحدهای تولیدی و صنعتی، باید کمیته‌ای از متخصصان امر تشکیل دهند و با بررسی پیشنهادات و نظرات مطرح‌شده از سوی دست‌اندرکاران معدن و صاحبان صنعت، بهترین سیاست را برای دستیابی به بالاترین میزان سود اتخاذ کنند.

برای حصول به نتیجه بهتر، پیشنهاد می‌شود مسئولان با افزایش اعتماد به تولیدکنندگان و معدنداران از خوداظهاری استقبال کنند و براساس طرح‌ها و محاسبات اقتصادی دقیق درباره نحوه فروش محصولات تصمیم بگیرند.

در نهایت، باید بر این نکته تاکید کرد که جلوگیری از خام‌فروشی عملی بسیار پسندیده است و در بیشتر کشورها موردتایید و تاکید قرار دارد، به‌شرط آنکه قانونی و الزام‌آور نباشد و تصمیمات براساس سیاست سیالی باشد که حداکثر میزان آورده را برای کشور تامین و سود تولیدکننده را تضمین کند.

در گفت‌وگوی صمت درباره خام‌فروشی در زنجیره فولاد مطرح شد

خودتحریمی در فصل خوب کاری

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

مواد معدنی جزو ذخایر تجدیدناپذیر زمین به‌شمار می‌روند و از این‌رو، اهمیت بی‌بدیلی دارند و جزو ثروت‌های عمومی هر کشور هستند.

خام‌فروشی به وضعیتی اطلاق می‌شود که مواد معدنی استخراج‌شده، بدون هیچ‌گونه فرآوری یا پیش‌فرآوری به کشورهای هدف صادر شود. بدیهی است که این شکل از فعالیت معدنی، بدون خلق ارزش‌افزوده است و سبب می‌شود که فعالیت معدنکاری هیچ‌گونه تاثیری بر شکوفایی و بهبود مولفه‌های اقتصادی نداشته باشد. بنابراین، خام‌فروشی جزو نقاط ضعف هر کشوری به‌شمار می‌آورد. علاوه بر این، صادرات مواد معدنی، تامین مواد اولیه موردنیاز صنایع کشور را هم به‌خطر می‌اندازد.

اما این تنها یک سوی ماجرا است. سوی دیگر آن است که راه‌اندازی کارخانه‌های متعدد فرآوری بیش از خام‌فروشی، تامین مواد اولیه کارخانه‌های بزرگ را به‌خطر انداخته و موضوع به کلاف سردرگمی بدل شده است که از هر سو به آن نگاه کنیم، با توده‌ای درهم‌تنیده از اماواگرها روبه‌رو می‌شویم.

صمت در گفت‌وگوی امروز خود با کیوان جعفری‌طهرانی، تحلیلگر بازار بین‌المللی فولاد و سنگ‌آهن، مزایا و معایب خام‌فروشی و تاثیر آن را در زنجیره فولاد موردبررسی قرار داده است.

عکس: صمت

مشتریان محصولات پایین‌دستی ما مثل میلگرد، بیشتر در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، عراق و شمال افریقا قرار دارند، اما این مشتریان دائمی نیستند؛ به‌عبارت‌دیگر، تنها تامین‌کننده این محصولات ما نیستیم و کشورهای دیگر هم سهمی از این بازار هدف کسب کرده‌اند

◉ اهمیت تکمیل زنجیره ارزش چقدر است و باتوجه به مشکلات تامین انرژی که چندی است گریبان کارخانه‌های فرآوری را گرفته، چشم‌انداز پیش‌روی صنایع معدنی و کارخانه‌های فرآوری چیست؟

هیچ‌کس منکر اهمیت تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده فولاد نیست و همه می‌دانند هرچقدر به‌سمت محصولات پایین‌دستی برویم، ارزش کالا بیشتر و خودبه‌خود ارزآوری هم بیشتر می‌شود، بنابراین فرآوری اهمیت قابل‌توجهی دارد، اما موردی که بارها به آن اشاره شده، این است که بازار به ما دیکته می‌کند که می‌توان چه محصولی را صادر کرد و چه محصولی خریدار ندارد. بنابراین، انتظار نمیرود که مشتریان خارجی برای خرید هر محصولی که در زنجیره تولید به‌دست می‌آوریم، صف کشیده باشند و از آن استقبال کنند.

فراموش نباید کرد که به‌علت مشکلات تحریمی محدودیت‌های زیادی وجود دارد. از سوی دیگر، کشورهای جنوب‌شرق آسیا از ما محصولات میانی مانند بیلت و اسلب خریداری می‌کنند و روی واردات محصولات نهایی مانند میلگرد و ورق، عوارض وارداتی بسته‌اند که اصطلاحا به آن countervailing duty یا «عوارض تعادلی یا جبرانی» می‌گویند.

مفهوم این عبارت که برای واردات به کار برده می‌شود، این است که دولت نرخ تولیدکنندگان داخل کشور را با قیمت محصول وارداتی مقایسه می‌کند و اگر محصول وارداتی ارزان‌تر باشد، که اصطلاحا آن را دامپینگ قیمتی می‌گویند، عوارضی برای واردات آن محصول در نظر می‌گیرند که هزینه محصول وارداتی از نرخ تولید داخل بیشتر می‌شود و به‌این‌ترتیب از تولیدکننده داخلی حمایت می‌کنند.

این کاری است که ایران هم بارها انجام داده و البته بعضی وقت‌ها هم از آن غافل شده است. برای مثال، در حال حاضر سروکله محصولات روسی به‌وفور در بازار محصولات فولادی ایران پیدا می‌شود، در صورتی که نرخ این محصولات از نرخ تولیدات داخلی گاه کمتر است.

به‌گمان من، باید برای حفظ بازار و ادامه روند صادرات مجموعه‌ای از محصولات پایین‌دستی، میانی و حتی بالادستی را صادر کنیم. در شرایطی که مازاد نیاز داخلی وجود دارد، باید امکان صادرات از کنسانتره، گندله، آهن‌اسفنجی گرفته تا بریکت گرم یا HBI، بیلت و اسلب وجود داشته باشد.

به‌طبع هرچقدر به طرف محصول فرآوری‌شده برویم، ارزش‌افزوده بالاتری ایجاد خواهد شد، اما به‌شرطی که بازار کشورهای هدف هم استقبال کنند و حاضر به خرید از ما باشند.

مشتریان محصولات پایین‌دستی ما، مثل میلگرد، بیشتر در کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، عراق و شمال افریقا قرار دارند، اما این مشتریان دائمی نیستند. به‌عبارت‌دیگر، تنها تامین‌کننده این محصولات ما نیستیم و کشورهای دیگر هم سهمی از این بازار هدف کسب کرده‌اند.

بنابراین حتی اگر بتوانیم از نظر نرخ با آنها رقابت کنیم، به‌دلیل تحریم مبادلات بانکی و ممنوعیت پرداخت از طریق اعتبار اسنادی، باز هم در دادوستد، مشکلات فراوانی پیش‌رو داریم. موارد زیادی وجود داشته است که مشتریان سنتی ما، امکان خرید از ایران را نداشته‌اند.

در حال حاضر شرکت‌های دولتی چین هم نمی‌توانند از ایران خرید کنند، چون شرایط تحریم، محدودیت‌های زیادی برای آنها ایجاد کرده است و خریداران، تنها تجار و بازرگانان مستقل بخش خصوصی این کشور هستند. به‌این‌ترتیب، باید باتوجه به شرایط موجود، برای حفظ بازار صادراتی خود، طیف کاملی از تولیدات معدنی را، از بالادستی گرفته تا میان‌دستی و پایین‌دستی در سبد کالای صادراتی داشته باشیم.

◉ چرا فروش مواد معدنی فرآوری‌نشده پدیده‌ای مذموم شناخته می‌شود؟

این بحث تنها در کشور ایران مطرح نیست. همه کشورها به‌دنبال این هستند که کالای فرآوری‌شده را صادر کنند. برای مثال، عناصر نادر خاکی (REE) باتوجه به حجم ناچیزی که در مواد برداشت‌شده از معدن دارند، باید به‌صورت فرآوری‌شده صادر شوند، زیرا در غیر این صورت، مقدار بسیار زیادی باطله همراه آنها است و اصلا ارزش صادراتی ندارند. اگر تکنولوژی فرآوری عناصر نادر خاکی وجود داشته باشد، به‌طبع به‌جایی می‌رسیم که برخی از این محصولات به‌صورت کیلویی یا حتی گرمی ارزش پیدا می‌کنند و این نشان می‌دهد که ارزش‌افزوده فرآوری چقدر زیاد است و خوشبختانه شنیده‌ام به‌تازگی در مرکز تحقیقات و فرآوری ایمیدرو برای فرآوری بعضی از این عناصر نادر خاکی اقدامات مثبتی انجام شده، البته هنوز نمی‌دانم که به مرحله تولید صنعتی رسیده یا خیر.

بنابراین، روشن است که اگر یک ماده معدنی فرآوری شود، ارزشی چندبرابری و حتی در رابطه با REE ارزش صد برابری و... پیدا می‌کند.

پس باید در درجه اول برای رفع نیاز داخل کشور و بعد برای صادرات به‌دنبال تکنولوژی فرآوری باشیم، اما باز هم نباید فراموش کرد که بازار به ما دیکته می‌کند که در چه شرایطی، چه محصولی را صادر کنیم.

◉ آیا سیاست جلوگیری از صادرات، با اعمال تعرفه‌های صادراتی، می‌تواند موتور محرکه‌ای برای تکمیل زنجیره ارزش باشد؟

من به‌شدت با این موضوع مخالف هستم. بارها پیش آمده که با وضع عوارض صادراتی، جلوی صادرات بعضی از محصولات گرفته یا منع و ممنوعیتی برای آن قرار داده شده و به‌این‌ترتیب، در شرایطی که فرصت صادراتی خوبی در بازار جهانی وجود داشته است، ما فرصت را از دست داده‌ایم.

مثال اخیر آن، اتفاقی است که در اوایل امسال، بعد از جنگ روسیه و اوکراین رخ داد. در آن زمان، اوکراین که یکی از تولیدکنندگان مطرح گندله و فولاد است، به‌علت جنگ قادر به صادرات این محصولات نبود و از این‌رو، نرخ بعضی محصولات افزایش پیدا کرد، اما در همین زمان ما به‌علت وضع عوارض صادراتی، امکان حضور در این بازار خوب را از دست دادیم، پس سیاست وضع عوارض صادراتی همیشه حامی تکمیل زنجیره ارزش نیست، بلکه گاهی ترمزی در این مسیر است که با کاهش صادرات، حجم تولید هم کاهش پیدا می‌کند.

◉ از یک‌سو در سند توسعه هفتم، بر جلوگیری از خام‌فروشی و تکمیل زنجیره ارزش تاکید شده است و از سوی دیگر، کشور زیرساخت و امکانات لازم برای تکمیل فرآوری در اختیار ندارد، چطور می‌توان از میان این پارادوکس‌ها راهی برای فعالیت باز کرد؟

بله، در سند توسعه هفتم بر موضوع فرآوری تاکید بسیاری شده، اما مهم‌ترین مانعی که در مسیر توسعه فرآوری مواد معدنی وجود دارد، کمبود نقدینگی است.

فراموش نکنیم که بسیاری از کشورهای جهان در زمینه توسعه معدن و صنایع معدنی فقط روی توان سرمایه‌گذار داخلی حساب نمی‌کنند، بلکه از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی یا FDI، هم استفاده می‌کنند، اما کشور ما در شرایط تحریم امکان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را ندارد و این خود مانع بزرگی برای تکمیل زنجیره ارزش است.

علاوه بر مشکل کمبود سرمایه‌گذاری از حلقه اول تا پایین زنجیره تولید، در مسائل زیرساختی مثل جاده، بندر، برق، گاز و... هم با مشکلات جدی روبه‌رو هستیم.

در واقع، اگر برای توسعه زیرساخت‌ها، تامین گاز، تاسیس نیروگاه‌های جدید با استفاده از سوخت غیرفسیلی و انرژی خورشیدی، جاده‌سازی، توسعه شبکه ریلی و بندرها اقدامی جدی و فوری انجام ندهیم، خودبه‌خود در توسعه زنجیره ارزش فولاد با مشکل روبه‌رو می‌شویم. حل تمامی این مشکلات در گرو حل مشکل نقدینگی است.

البته بخش خصوصی تا حدی می‌تواند به ایجاد گشایش در این زمینه کمک کند،اما باز هم جوابگوی نیاز کشور نیست و باید راهکاری برای جذب سرمایه و راه‌اندازی این پروژه‌های زیرساختی اندیشید.

◉ پیشنهاد شما برای حمایت از زنجیره تولید و جلوگیری از آنچه خام‌فروشی نامیده می‌شود، چیست؟

ما باید در زمینه بازاریابی بین‌المللی به‌گونه‌ای عمل کنیم که هماهنگی کاملی بین بخش خصوصی و دولتی ایجاد شود.

واقعیت این است که صادرات کالاها، به‌ویژه محصولات زنجیره ارزش فولاد کشور از صنایع پایین‌دستی گرفته تا ابتدای زنجیره از طریق بخش خصوصی انجام می‌گیرد و بیشتر خریداران در مزایده‌هایی که به‌صورت دولتی برگزار می‌شود، فعالان بخش خصوصی و حتی تجار خارجی هستند که، به‌صورت سرمایه‌گذاری مشترک یا joint venture با بخش خصوصی در مزایده‌ها شرکت می‌کنند.

بنابراین دولت باید با شناخت کامل از «فصل خوب کاری»، محدودیت‌های صادراتی را در آن برهه از زمان از پیش‌پای بخش خصوصی بردارد تا این فرصت‌ها را از دست ندهیم. منظور از فصل خوب کاری، همان بازار صادراتی و نیازهایی است که در بازار بین‌المللی وجود دارد.

در مثالی که پیش از این ذکر شد، متاسفانه ما فصل خوب کاری را که به‌واسطه تحریم روسیه در بازار بین‌المللی ایجاد شده بود، از دست دادیم.

در مثالی دیگر، هم‌اینک که نیمه بهمن را پشت‌سر گذاشته‌ایم، بسیاری از شرکت‌های دولتی و نیمه‌دولتی، یا خصولتی، مزایده برای فروش گندله برگزار کرده‌اند.

این در حالی است که بهترین زمان فروش گندله در فصل زمستان و سرما است. در این زمان، کارخانه‌های فولادی چین اقدام به خرید گندله می‌کنند، اما وقتی‌که هوا رو به گرما می‌رود، به‌جای گندله ترجیح می‌دهند برای رفع نیاز صنایع فولادسازی خود، کالای ارزان‌تری مثل سنگ‌آهن درشت‌دانه یا لامپ را از کشورهای دیگری مثل هند و... خریداری کنند.

در حال حاضر شرکت‌های دولتی و نیمه‌دولتی ما بدون توجه به این موضوع، پیشنهاد فروش حجم زیادی گندله را مطرح کرده‌اند.

درست است که هنوز هوا در چین کاملا گرم نشده است، اما از ماه مارس، یعنی اسفند و ابتدای فروردین، هوا کم‌کم در چین رو به گرمی می‌رود و تقاضا برای گندله کاهش پیدا می‌کند.

این پیشنهاد سریالی از قبل تعطیلات عید شکوفای چین شروع شده و تا امروز، که یکی، دو هفته‌ای از آن می‌گذرد، همچنان ادامه دارد و شاید چیزی بالغ بر ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار تن گندله را به‌مزایده گذاشته‌اند و این عرضه زیاد باعث کاهش تقاضا و نرخ می‌شود.

من معتقدم شرکت‌هایی که برای این مزایده‌ها اقدام می‌کنند، باید شناخت بیشتری درباره بازار هدف داشته باشند و همزمان با هم نسبت به عرضه یک کالا اقدام نکنند. چون اگر قرار باشد در یک یا ۲ هفته، ۴ یا ۵ کشتی حامل گندله همزمان در معرض فروش گذاشته شود، خودبه‌خود باعث افت ارزش کالا می‌شود و ضرر مضاعفی به بازار صادراتی ایران وارد می‌کند.

◉ شرایط فعلی کشور، کاهش ارزش پول ملی و رشد نرخ دلار، برای فعالیت معدنی تهدید به‌شمار می‌رود یا فرصت؟

کاهش ارزش پول ملی باعث می‌شود که نرخ کالای صادراتی ما نسبت به کالاهای کشورهای رقیب کمتر شود که این شرایط از نظر توسعه صادرات، خوب است، اما به‌شرط آنکه درآمد حاصل از صادرات براساس ارزش ارز در بازار آزاد باشد.

در واقع، بیش از آنکه کاهش ارزش پول ملی و رشد نرخ دلار در صادرات مواد معدنی تاثیر داشته باشد، برگشت ارز در سیستم بانکی بر آن اثر دارد. نرخ ارز در سیستم بانکی، براساس نرخ ارز نیمایی، زیر ۳۰ هزار تومان است.

این در حالی است که نرخ آن در بازار آزاد، ۵۰ درصد بالاتر است و به حدود ۴۵ هزار تومان یا بیشتر می‌رسد.

وقتی برای صادرکننده محدودیت ایجاد می‌کنند که حتما باید ارز را برمبنای نرخ نیمایی برگرداند، مانع بزرگی بر سر صادرات ایجاد کرده‌اند. البته در برهه‌هایی از زمان، این اعداد متفاوت بوده است،یعنی فرد می‌توانست درصدی را به‌صورت اسکناس برگرداند یا درصد کمی را در خارج از سیستم بانکی براساس نرخ بازار آزاد عرضه کند و بخش بیشتری از آن را به سیستم بانکی برگرداند.

در حال حاضر هم، در اتاق مبادلات پایاپای ارزی، که به‌تازگی راه‌اندازی شده، نرخ ارزی که برای صادرات بعضی از کالاها در نظر گرفته می‌شود تا حدود ۱۳ هزار تومان بالاتر از نرخ نیمایی است که این خبر خوبی است، اما نباید در هر حال فراموش کنیم که این سیاست محدودکننده بیش از هر اقدام دیگری مانع رشد و توسعه صادرات است. اما اگر دولت می‌خواهد در راستای توسعه صادرات کالا گامی اساسی بردارد، باید سیاستی را در نظر بگیرد که مشوق صادرات باشد.

محاسبه ارز حاصل از صادرات با نرخ سامانه نیمایی، هیچ تاثیر مثبتی در توسعه صادرات نخواهد داشت. بنابراین به‌نظر من دولت باید تعادلی را در این رابطه ایجاد کند تا حمایتی در راستای توسعه صادرات اتفاق بیفتد، همچنان که هم‌اکنون اعلام کرده که صادرات مواد معدنی و فولادی می‌تواند با نرخ اتاق پایاپای ارزی انجام گیرد.

بارها پیش آمده که با وضع عوارض صادراتی، جلوی صادرات بعضی از محصولات گرفته شده یا منع و ممنوعیتی برای آنها قرار داده شده و به‌این‌ترتیب، در شرایطی که فرصت صادراتی خوبی در بازار جهانی وجود داشته، ما فرصت را ازدست‌داده‌ایم

گسترش تجارت
همشهری
دوشنبه
۲۴ بهمن ۱۴۰۱
۲۲ رجب ۱۴۴۴
۱۳ فوریه ۲۰۲۳
شماره ۲۲۶۵
پیاپی ۳۵۸۳
www.Tejaratdaily.com

مراکز تجاری ویترین صادراتی کالاهای ایرانی

حراج گزینه نهایی!

گرد سوءمدیریت بر پیکره شهر

داستان گرانی بلیت هواپیما چگونه به پایان می‌رسد؟

مدتی است که برخی از شرکت‌های هواپیمایی اقدام به فروش بلیت با قیمت‌های بالاتر از نرخ مصوب کرده‌اند و طبق اعلام سازمان هواپیمایی با شرکت‌های متخلف برخورد خواهد شد. گران شدن قیمت‌های هواپیما مطرح شد و البته این تخلفی بود که صورت گرفته است و برخی از مسیرها ۵۰ الی ۱۰۰ درصد افزایش نرخ داشته است و با کمی جست‌وجو در سایت‌های فروش می‌توان دید مسیرهای مختلف قیمت‌ها از ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان افزایش پیدا کرده است. با توجه به اینکه شرکت هواپیمایی اعلام کرده بود تا وقتی ستاد تنظیم بازار افزایش را تایید نکند این افزایش غیر قانونی است اما برخی از شرکت‌ها درست به افزایش نرخ زده‌اند. این در حالی است که بررسی از سایت‌های فروش بلیت هواپیمایی نشان می‌دهد که برای برخی مسیرها مانند تهران-مشهد، تهران-شیراز، تهران-کیش و ... بلیتی وجود ندارد و عرضه بلیت در برخی از مسیرها به شدت کاهش پیدا کرده است. همشهری در این گزارش به بررسی افزایش نرخ بلیت هواپیما پرداخته است.

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

محدودیت‌ها به دلیل افزایش تقاضا است

مناقشه درباره درخواست شرکت‌های هواپیمایی برای افزایش نرخ بلیت بالاگرفته است؛ ازیک‌طرف ایرلاین‌ها معتقدند بنا به آنچه در شورای عالی هواپیمایی تصویب‌شده، افزایش نرخ بلیت قانونی بوده و از طرف دیگر سازمان هواپیمایی کشوری اگرچه با افزایش نرخ موافق است، اما آن را ملزم به ابلاغ از سوی ستاد تنظیم بازار می‌داند.

درعین‌حال درحالی‌که هفته گذشته برخی از ایرلاین‌ها با توجیه قانونی بودن، قیمت‌های بلیت را تا ۳۰ درصد افزایش دادند، با انتشار اخبار این موضوع، دادستانی به داستان ورود کرده و شرکت‌ها را ملزم کرد که قیمت‌ها را به قبل از افزایش برگردانده و وجه‌های اضافی دریافت‌شده را هم به مسافران بازگردانند.

حسام قربانعلی، روابط عمومی ایران ایرلاین درخصوص کمبود بلیت هواپیما به مهر گفت: تعداد پروازهای داخلی محدود است و به طور مثال برای مشهد در روز سه پرواز انجام می‌شود با توجه به اینکه ماه رجب و شعبان است و متقاضی زیاد کمبود بلیت کاملاً طبیعی می‌باشد.

وی در ادامه بیان کرد: اینکه نبود پروازها برای افزایش نرخ بلیت باشد اشتباه است و این کار را فقط چارترها انجام می‌دهند و ایرلاین‌ها که مستقیم می‌فروشند چنین کاری را نخواهند کرد با توجه به اینکه فروش از طریق سامانه‌های دولتی نظارت می‌شود درحال‌حاضر برای مسیرهایی مانند خوی، دشت مغان و.. پرواز است اما برای بندرعباس، چابهار، مشهد و.. بلیت وجود ندارد این هم به خاطر حجم بالای تقاضا است با توجه به اینکه پرواز استند بایی وجود ندارد و همه پروازها صورت می‌گیرد.

روابط عمومی ایران ایرلاین درخصوص افزایش نرخ بلیت هواپیمایی گفت: افزایش نرخ بلیت‌ها به‌شرط تخصیص هواپیما و تقویت ناوگان هوایی میسر خواهد شد.

افزایش قیمت بلیت غیرقانونی است

میراکبر رضوی، مدیرکل روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری درخصوص کمبود بلیت پروازها به خبرنگار مهر گفت: با توجه به اینکه تعطیلات وجود دارد مردم به دنبال بلیت هستند نه تنها بلیت هواپیمایی بلکه بلیت‌های راه‌آهن و اتوبوس و... هم محدود است و تقاضا در این مدت زیاد است و می‌توان گفت ۹۰ درصد متقاضیان ناراضی هستند با توجه به اینکه ناوگان‌های فعال هرروز در حال انجام هستند. وی در ادامه بیان کرد: به طور مثال شب میلاد امام رضا (ع) حدود ۲۰۰ هزار نفر متقاضی وجود دارد و فقط ۱۰۰ هزار نفر می‌توانند بلیت تهیه کنند و ما شرمنده ۹۸ درصد مردم می‌شویم و این ربطی به افزایش نرخ بلیت ندارد چرا که پروازها محدود است و تقاضا بالا بنابراین اینکه بگوییم برای افزایش نرخ بلیت است اشتباه می‌باشد. مدیرکل روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری درخصوص افزایش نرخ بلیت ناوگان هوایی گفت: بررسی‌ها انجام شده است اما تا زمانی که به سازمان‌ها ابلاغ نشود افزایش بلیت غیر قانونی است. سازمان هیچ‌گونه ابلاغیه‌ای برای افزایش قیمت‌ها نداده است و هرگونه افزایش نرخ تخلف است و با متخلفین طبق قانون برخورد خواهد شد. وی در ادامه بیان کرد: با توجه به اینکه شرکت‌ها اعلام کرده‌اند افزایش قیمتی داده نشده و شرکت‌های وابسته چنین کاری کرده‌اند و شرکت‌ها تخلفی نکردند اما این در حال بررسی است. مدیرکل روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری در پایان بیان کرد: از سال گذشته شرکت‌های هواپیمایی درخواست افزایش نرخ بلیت را داده‌اند و درحال بررسی است اما تصمیم‌گیری نشده و هیچ ابلاغی در خصوص افزایش‌ها داده نشده است و هرگونه تخلفی پیگیری خواهد شد.

افزایش ۳۰درصدی نرخ بلیت هواپیما

مقصود اسعد سامانی، دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی ایران در خصوص افزایش قیمت‌ها گفت: افزایش ۳۰ درصدی نرخ بعد از اربعین قرار بود انجام شود اما بعد از اربعین این اتفاق رخ نداد و افزایش‌ها اعمال نشد در ستاد تنظیم بازارها هم شنیده شده است تصویب شده است. وی در ادامه افزود: درحال‌حاضر هم ما درخواست افزایش ۴۷ درصد را داده‌ایم اما هنوز جوابی داده نشده است.

وی دلیل گرانی یکباره را اینگونه گفت: قول دولت را شرکت‌ها پذیرفتن اما ابلاغی نشد و سروصداها از سوی مردم‌نیست توسط کسانی است که از هواپیمایی استفاده می‌کنند.

اسعد سامانی خدمات فرودگاهی با بیان اینکه از سال ۹۰ تا ۱۴۰۱، ۹۰ درصد افزایش داشته است و این روند افزایشی بخش خدمات‌دهی را زمین می‌زند، گفت: ما هیچ کار غیر قانونی انجام نداده‌ایم و افزایش نرخ بلیت کاملاً قانونی است و مجلس هم تأیید کرده است در ماده ۵۳ برنامه ششم توسعه آزادسازی نرخ بلیت هواپیمایی جز تکالیف دولت است.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی ایران گفت: اگر نرخ آزاد نشود سود فروش بلیت‌ها در جیب دلالان می‌رود. درحال‌حاضر افزایش ۳۰ درصد است و طبق مصوبه شورای‌عالی هواپیمایی داشته و ما اعتقاد داریم نرخ بلیت باید آزاد شود میانگین افزایش ۳۰ درصد است با توجه به نوسانات معمولاً ۶۵ درصد فروش نرخ شرکت‌های هواپیمایی است.

این مقام مسئول اظهار کرد: ما مطیع دادستان هستیم ولی بحث قانون است و اگر قانون (آزادسازی نرخ بلیت) را قبول داریم آن را اجرا کرده‌ایم.

افزایش نرخ پیش از تصویب ستاد تنظیم بازار را قبول نداریم

محمد محمدی بخش، رئیس سازمان هواپیمایی کشوری درباره افزایش نرخ بلیت هواپیما از سوی برخی ایرلاین‌ها که در روزهای گذشته خبرساز شده، توضیح داد: قانون‌گذار بر اساس قانون هواپیمایی کشوری، تعیین نرخ تعرفه‌های هوایی را بر عهده رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گذاشته است؛ پس از آن قانون برنامه پنجم توسعه اصلاحیه‌ای به این قانون داشت برای اینکه متنوع‌سازی نرخ اتفاق بیفتد که این قانون سال ۱۳۹۴ ابلاغ و اجرا شد.

معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: چند دوره هم تعیین نرخ بلیت به این صورت بود که انجمن هواپیمایی نرخ را اعلام می‌کرد و سازمان هواپیمایی در یک کارگروه این نرخ را تعیین می‌کرد و درنهایت بلیت به فروش می‌رسید؛ اما از سال گذشته و به دنبال آن برای امسال، رئیس‌جمهوری ابلاغ کردند که هرگونه افزایش نرخ باید در ستاد تنظیم بازار تأیید شود.

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری با بیان اینکه از زمان استقرار دولت، نرخ بلیت هواپیما افزایشی نداشته، افزود: از سال گذشته نه تنها افزایش نرخ ندادیم بلکه حتی با همکاری شرکت‌ها در آذر قیمت‌ها را به صورت داوطلبانه به صورت میانگین ۱۵ درصد هم کاهش دادیم. با وجود این از ابتدای امسال، به دلیل افزایش حقوق و دستمزد، افزایش نرخ ارز و دلایل مختلف دیگر، شرکت‌های هواپیمایی درخواست افزایش نرخ بلیت هواپیما را داشتند.

محمدی بخش ادامه داد: اما باید توجه داشت که این موضوع یک فرآیند قانونی دارد، ابتدا در کمیسیون‌های تخصصی بحث می‌شود، در شورای‌عالی مطرح می‌شود، نظرات ستاد تنظیم بازار و شورای رقابت گرفته می‌شود و بعد از نهایی شدن، بر اساس مصوبه رئیس‌جمهوری توسط ستاد تنظیم بازار ابلاغ می‌شود؛ اگر این زنجیره تکمیل نشود، یعنی مصوبه انجام نشده است.

وی با بیان اینکه ما اعلام کردیم تا زمان ابلاغ ستاد تنظیم بازار، همان نرخ‌های قبلی باقی بماند، گفت: اینکه نظرات کارشناسی چه بوده و به چه افزایش قیمتی رسیدند، صرفاً نظرات کارشناسی است و تا زمانی که به تصویب ستاد تنظیم بازار نرسد و ابلاغ نشود، فرآیندش را تکمیل نکرده است. اکنون هم در حال پیگیری هستیم و هر نظری که ستاد تنظیم بازار بدهد، فصل الخطاب است.

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری در پاسخ به اینکه در صورت جریمه ایرلاین‌ها، آنها ملزم به پرداخت جریمه هستند، گفت: وقتی میگوییم هزینه‌ای را خارج از مصوبه قبول نداریم، یعنی شرکت‌ها باید صبر کنند تا زمانی که افزایش نرخ به تصویب ستاد تنظیم بازار برسد؛ در نتیجه پیش از آن هر افزایشی در این حوزه، خلاف رویه‌های جاری است، و هر زمانی که ستاد تنظیم بازار ابلاغ کرد، می‌توانند افزایش نرخ را اعمال کنند. اینکه هرکس بخواهد بر اساس برداشت خودش یا نظرات کارشناسی، نرخ را افزایش دهد، به صلاح نیست بلکه باید منتظر باشیم فرآیند قانونی تکمیل شده و افزایش نرخ ابلاغ شود.

محمدی بخش ادامه داد: همه ما باید به دستورات دولت تمکین کرده و دستور رئیس‌جمهوری را مبنی بر اینکه افزایش نرخ در ستاد تنظیم بازار انجام می‌شود، اجرا کنیم. در زمینه تخلف‌ها هم مرجع قضائی تصمیم گیر است؛ البته ما هم دوست نداریم این اتفاق بیفتد و ترجیح می‌دهیم که این اتفاق در یک فضای رقابتی مناسب انجام شود و همانطور که در هر حوزه‌ای مردم تا کنون همراهی کردند، این فرآیندها اتفاق بیفتد، ضمن اینکه ما باید ملاحظه بخش‌های عملیاتی را هم داشته باشیم.

سخن پایانی

آنچه مسلم است جنجال بر سر موضوع نرخ بلیت هواپیما هنوز به نتیجه نرسیده است. ایرلاین‌ها اصرار دارند که به دلیل افزایش هزینه‌هایشان ازجمله تورم و افزایش نرخ ارز در یک سال گذشته، ناچار به افزایش نرخ بلیت هواپیما هستند.

هم‌زمان سازمان هواپیمایی کشوری اگرچه با افزایش نرخ بلیت موافق است اما این کار را ملزم به ابلاغ ستاد تنظیم بازار می‌داند. در عین‌حال برخی ازجمله نمایندگان مجلس شورای اسلامی که با گران شدن بلیت از اساس ابراز مخالفت کرده‌اند. در این میان موضوع دیگری که منجر به ایجاد سئوال شده، کمبود بلیت هواپیما در برخی از مسیرهاست. درحالی‌که بلیت هواپیما برای سفرهای نوروزی در وب‌سایت شرکت‌های هواپیمایی برای فروش گذاشته‌شده، اما برای برخی تاریخ‌ها نمی‌توان بلیتی پیدا کرد. این موضوع این شائبه را ایجاد کرده که ایرلاین‌ها به‌عمد و باهدف فشار به سازمان هواپیمایی و ستاد تنظیم بازار، از فروش بلیت خودداری می‌کنند.

این اختلاف بین سازمان هواپیمایی کشور انجمن هواپیمایی تا به امروز باعث شده تا نرخ بلیت هواپیما افزایش پیدا کند و به نرخ ثابت بازنگردد اما باید دید افزایش ۳۰ درصدی یا ۴۷ درصدی اعمال خواهد شد یا خیر؟

> وقتی می‌گوییم هزینه‌ای را خارج از مصوبه قبول نداریم، یعنی شرکت‌ها باید صبر کنند تا زمانی که افزایش نرخ به تصویب ستاد تنظیم بازار برسد

رفع تعهد ارزی صادرکنندگان محصولات ایرانی به افغانستان

به گزارش صدا وسیما، محمدمهدی جوانمرد قصاب، مشاور اقتصادی نماینده ویژه رئیس‌جمهوری گفت: یکی از دغدغه‌های همیشگی صادرکنندگان محصولات ایرانی به افغانستان مسئله رفع تعهد ارزی بوده است که در هماهنگی انجام شده با بانک مرکزی، راهکارهایی در این زمینه اتخاذ گردیده که از ۲۳ بهمن سال جاری به مرحله اجرا گذاشته خواهد شد. وی خاطرنشان کرد: این موضوع مطمئنا باعث رضایت صادرکنندگان و رفع مشکلات ناشی از بازگشت ارز به کشور می‌شود. جوانمرد قصاب همچنین بیان کرد: یقینا با راهکارهایی که مدنظر قرار گرفته از نظر نرخ تبادل ارز برای صادرکنندگان به ریال به نفع تجار دو کشورخواهد بود.

به گفته وی؛ به منظور تسهیل تجارت و ساماندهی نقل و انتقالات پولی بین دو کشور دوست و برادر ایران و افغانستان و همچنین ایجاد بستر مناسب برای بازگشت ارز حاصل از صادرات به افغانستان به چرخه اقتصادی کشور و تسهیل رفع تعهد ارزی صادرکنندگان، با توجه به توافقات بعمل آمده مقرر گردیده از این به بعد صادرکنندگان به افغانستان نسبت به افتتاح حساب ارزی و ریالی نزد بانک صادرات ایران اقدام و ارز حاصل از صادرات خود را در حساب ارزی خود دریافت و سپس با فروش ارز به بانک نسبت به رفع تعهد ارزی اقدام نمایند. وی همچنین گفت: بر همین اساس بانک صادرات به نیابت از بانک مرکزی خرید ارز حاصل از صادرکنندگان را با نرخ توافقی و در چارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی انجام خواهد داد. مشاور اقتصادی نماینده ویژه رئیس‌جمهوری در امور افغانستان تصریح کرد: نرخ توافقی برای ارز حاصل از صادرات غیرنفتی بر اساس نرخ بازار مبادله طلا و ارز تعیین خواهد شد و مطلوبیت لازم را برای صادرکننده از هر حیث خواهد داشت. مسلماً این اقدام منجر به تسهیل تجارت و ساماندهی نقل و انتقالات پولی بین دو کشور خواهد شد. جوانمرد قصاب تاکید کرد: مطمئنا با دستور نماینده ویژه رئیس‌جمهوری در امور افغانستان جناب کاظمی قمی در ایجاد اطمینان، اعتماد نسبت به تصمیمات ارزی و آرامش خاطر برای صادرکنندگان و توسعه تجارت بین دوکشور با همفکری با صادرکنندگان و بانک مرکزی و صرافان تلاش‌های جدیدی در دستور کار این نمایندگی قرار دارد.

یادداشت

نقش اتاق‌های بازرگانی در توسعه اقتصاد

مهراد عباد
عضو هیات‌نمایندگان اتاق بازرگانی ایران

مطابق قانون، هدف از تشکیل اتاق بازرگانی، همراهی آنها در فراهم‌آوردن موجبات رشد و توسعه اقتصاد کشور و ایجاد شبکه‌ای میان بخش‌خصوصی است. وظایف و اختیارات اتاق در این قانون به‌صورت مختصر شامل «ایجاد شبکه بخش‌خصوصی»، «مشاوره درخصوص لوایح و طرح‌های اقتصادی»، «همکاری با دستگاه‌های اجرایی جهت اجرای قوانین اقتصادی»، «همکاری با اتاق‌های سایر کشورها و تشکیل اتاق‌های مشترک»، «تشکیل و شرکت در سمینارهای بین‌المللی»، «شناسایی بازارهای صادراتی و کمک به بخش‌خصوصی جهت شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی و داخلی»، «تشویق سرمایه‌گذاری داخلی»، «ایجاد مرکز داوری»، «ایجاد مرکز آمار و اطلاعات» و «صدور کارت عضویت» است.

با نگاهی به‌عملکرد اتاق‌های بازرگانی و با توجه به وظایف و اختیارات آنها که در بالا به آنها اشاره شد، می‌توان گفت که در برخی موارد اتاق‌ها وظایفشان را به‌خوبی انجام نداده‌اند و در برخی موارد دولت و مجلس مانع از انجام وظایف و اختیارات اتاق‌ها شده‌اند. اتاق‌های بازرگانی شاید می‌توانستند در این سال‌ها در سه مورد عملکرد بهتری داشته باشند؛ مورد نخست، بحث ایجاد شبکه هماهنگی و همکاری بین بخش‌خصوصی در اجرای قوانین تجاری است. شبکه ایجاد شده بین بخش‌خصوصی در حال‌حاضر شامل اتاق ایران و اعضای آن به‌عنوان مادر تشکل‌ها و در ذیل آن اتاق‌های شهرستان‌ها و اعضای آنها و مجددا در ذیل آن انجمن‌ها و اتاق‌های مشترک فعالیت می‌کنند. عضویت در اتاق طبق قوانین کشور به دو صورت است: شخص حقیقی یا حقوقی دارای کارت بازرگانی است و می‌تواند عضو اتاق شود یا با دریافت کارت عضویت، عضو اتاق‌ها شود. با این شرایط شاهد این موضوع هستیم که اتاق‌های بازرگانی دارای تعداد اعضای کمی هستند، لذا شبکه ایجادشده تنها محدود به بازرگانانی است که دارای کارت هستند یا علاقه‌مند به عضویت هستند. یکی از دلایل موضوع فوق بحث تکثر سمن‌ها و وجود تشکل‌های مختلف مثل اتاق اصناف، تعاون و اتحادیه‌هاست.

همچنین عدم‌الزام به عضویت کسب‌وکارها در یک تشکل واحد بخش‌خصوصی باعث پخش‌شدن این جامعه اقتصادی شده است. شبکه محدود موجود ایجاد شده توسط اتاق‌ها شامل همه اعضای آن نیست، زیرا خیلی از اعضا، تنها جهت انجام امور واردات و صادرات، کارت بازرگانی دریافت کرده‌اند و تنها تعداد محدودی از اعضا در تشکل خود فعالیت می‌کنند و عضو شبکه اصلی اتاق هستند. شبکه ایجادشده، شبکه کوچک اما توانمندی است که توانسته در این سال‌ها تا حدودی مطالبات خود را بیان کرده و از حقوق بخش‌خصوصی دفاع کرده است. این شبکه با حضور در جلسات و کمیسیون‌های اتاق مربوطه، مشکلات موجود در حوزه کسب‌وکار را عنوان کرده است و تا حدودی راهکار خود را هم ارائه می‌دهند. شاید این موضوع که بخش‌خصوصی باید راهکارهای بیشتری ارائه دهد یکی از نقاط ضعف بخش‌خصوصی است، البته گوش شنوایی هم برای شنیدن این راهکارها کمتر پیدا می‌شود.

یکی دیگر از وظایف این اتاق‌ها همکاری با اتاق‌های بازرگانی سایر کشورها و تشکیل اتاق‌های مشترک است. همکاری با اتاق‌های سایر کشورها متاثر از روابط بین‌الملل ایران است و با وجود تحریم‌های گسترده چند دهه اخیر، در این حوزه، فعالیت‌ها بیشتر در حد حضور در سمینارها و کنفرانس‌ها و برگزاری جلسات هیات‌های تجاری خارجی بوده و نتوانسته‌اند با توجه به شرایط حضور پررنگی داشته باشند. اتاق‌های مشترک موجود که وظیفه اصلی دیپلماسی اقتصادی را باید به عهده داشته باشند نیز نتوانسته‌اند حضور تاثیرگذاری داشته باشند. در سال‌های اخیر تنها چند اتاق مشترک توانسته‌اند باعث ایجاد بهبود روابط تجاری دو کشور شوند. اتاق‌های مشترک باید به‌عنوان بازوهای اجرایی دیپلماسی اقتصادی ایران عمل کنند. برای این منظور باید همکاری بیشتری بین رایزن‌های اقتصادی ایران و اتاق‌های مشترک صورت گیرد تا بتوانند اطلاعات بازرگانی موردنیاز واردکنندگان و صادرکنندگان را به اعضای خود ارائه دهند و موجب تسهیل فرآیندهای بازرگانی شوند.

موضوع دیگری که می‌توان از آن به‌عنوان نقطه ضعف در انجام وظایف اشاره کرد، بحث شناسایی بازارهای صادراتی و نمایشگاه‌هاست. در حوزه شناسایی بازارهای صادراتی امور بین‌الملل اتاق‌ها فعال هستند اما متاسفانه با توجه به شرایط تحریم‌های بین‌المللی تعریف بازارهای صادراتی برای ایران کمی متفاوت‌تر از سایر کشورهاست به ترتیبی که بازار صادراتی تنها شامل کشورهایی که به کالای ایرانی نیاز دارند نیست، بلکه باید امکان همکاری با آن کشور و شرکت از نظر مسائل تحریمی و همچنین امکان نقل و انتقال پول با آن کشور نیز وجود داشته باشد، لذا این مسائل امکان شناسایی بازارهای صادراتی را برای اتاق‌ها سخت کرده است. در حوزه نمایشگاه‌ها، مخصوصا نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران، اتاق‌ها به‌عنوان مادر تشکل‌ها باید نقش بیشتری داشته باشند و حتی باید مجری نمایشگاه‌های بزرگی مثل نفت و گاز باشند، اما با سیاست‌های کنونی علاقه‌ای به همکاری با بخش‌خصوصی برای برگزاری نمایشگاه‌ها از طرف دولت‌ها دیده نشده است.

از طرف دیگر درخصوص ارائه مشاوره و همکاری با نهادهای دولتی، تشویق سرمایه‌گذاری داخلی و ایجاد مرکز آمار و اطلاعات می‌توان نمره میانگین قبولی را به تشکل‌های بخش‌خصوصی داد.

در این سه بخش اتاق‌ها تا حد توان فعالیت خود را انجام داده‌اند که عدم‌موفقیت‌های نه‌چندان زیاد آنها به‌خاطر مسائل و مشکلات خارج از اتاق‌ها است، اما در دو «مرکز داوری» و «صدورکارت عضویت» حوزه اتاق توانسته نقش خود را به‌خوبی ایفا کند.

امید است با تفاهم بیشتر درخصوص فرهنگ کار تشکلی در جامعه اقتصادی، تشکل‌های بخش‌خصوصی بتوانند در توسعه اقتصادی کشور نقش‌آفرینی بیشتری داشته باشند.

یادداشت

ثبات قطعه گمشده فضای تجاری ایران

کیومرث فتح‌الله کرمانشاهی
معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت

دستیابی به توسعه تجارت، مشروط و منوط به تهیه و تنظیم راهکارها و برنامه‌های موثری است که تا به امروز بخش زیادی از آنها مغفول مانده است. اگر نگاهی به روند سیاست‌های در نظر گرفته شده برای توسعه تجارت بیندازیم، می‌بینیم تا به امروز برنامه‌های تدوین و اجراشده آزمون و خطا بوده و در نهایت این نوع رویکرد، نتیجه مثبتی را به‌همراه نداشته است. بی‌توجهی به بسترهای مناسب برای تسهیل و تسریع روند تجارت، از جمله خلأهایی بود که طی چند سال اخیر به‌نحو پررنگی دیده شد. به‌عنوان مثال، یکی از مسائل مهم در رشد اقتصادی، ورود سرمایه‌های خارجی و ظرفیت‌های جدید و تازه‌نفس به بدنه اقتصاد و تجارت است. به‌دلیل وجود خلأهای مختلف و تنش‌های سیاسی، فضای مناسبی برای ورود سرمایه‌گذاران خارجی فراهم نشد؛ علاوه بر تشدید تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، ضعف‌های زیرساختی داخلی نیز سبب شد تا شرایط برای ورود سرمایه‌های خارجی مهیا نباشد. عدم‌تشکیل شرکت‌های تجاری بین‌المللی و اشتراکی با تجار سایر کشورها، ایجاد نشدن شرکت‌های بیمه‌ای بین‌المللی با پشتیبانی قوی از فعالیت‌های تجاری از جمله مهم‌ترین ایرادات و نقایصی است که سبب شده تا نه‌تنها سرمایه‌گذاران خارجی علاقه‌ای به حضور در ایران نداشته باشند، بلکه تجارت خارجی کشور نیز نتوانست آن‌طور که باید و شاید در مسیر رشد و توسعه قرار گیرد. راه‌اندازی شرکت‌های چندملیتی یکی از ارکان اصلی توسعه اقتصادی است و از این‌رو، کشورها همواره در تلاش هستند تا فضا را برای شکل‌گیری این نوع شرکت‌های اشتراکی و تجاری مهیا کنند. متاسفانه نبود بسترهای مطمئن برای ورود سرمایه و همچنین تغییرات مستمر قوانین اقتصادی، مهم‌ترین عوامل عدم‌ورود سرمایه‌های خارجی به ایران برشمرده شده که مسئله‌ای قابل‌توجه است. تغییر و تحولات قانونی در ایران، نه‌تنها تجار داخلی را با مشکلات متعدد مواجه کرده است، بلکه فعالان اقتصادی خارجی و بین‌المللی نیز فضا را برای سرمایه‌گذاری باثبات نمی‌بینند. تغییرات مستمر مقررات داخلی، از رویکرد آزمون و خطای نهادهای دولتی سرچشمه گرفته که مسئله‌ای قابل‌توجه است. علاوه بر تمام موارد مذکور، نتیجه‌بخش نبودن برنامه‌های توسعه‌ای یکی از پیامدهای مهم و مخرب وجود رویکرد آزمون و خطا در بدنه نهادهای دولتی است. به‌عنوان مثال، یکی از نمونه‌های بارز به‌ثمر نرسیدن برنامه‌های تجاری، شرایط فعلی مناطق آزاد است که شاهد وضعیت مطلوبی نیستیم. در ابتدا، برنامه‌های متنوع و متعددی برای رشد و بلوغ مناطق آزاد و همچنین مناطق ویژه تجاری در نظر گرفته شده بود، اما طی سال‌های اخیر، هیچ‌یک به نتیجه مطلوب نرسیدند، بنابراین شاهد توسعه در مناطق آزاد که ظرفیت‌های مهم اقتصادی درون آنها نهفته است، نیستیم. در مجموع، علاوه بر تمام نکات عنوان‌شده، باید به این نکته توجه داشت که نه‌تنها برای صادرات بلکه برای تولید و بهبود شرایط اقتصادی نیازمند برنامه‌های جامع و باثبات هستیم. وجود تغییرات مداوم برای اصول فعالیت‌های اقتصادی به‌هیچ‌وجه مناسب تولید و سایر بخش‌های اقتصادی نیست. تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان و باید صادرکنندگان بتوانند نسبت به آینده فعالیت‌های خود برنامه‌ریزی مشخص و قطعی داشته باشند. باید تولیدکنندگان بدانند که مواد اولیه در چه شرایطی به‌دست آنها خواهد رسید و در نهایت، نرخ تمام‌شده تولید چه خواهد بود، همچنین صادرکنندگان نیز باید بهای نهایی کالاها را برای صادرات بدانند و براساس آن، بازارهای صادراتی هدف را پوشش دهند. در غیر این صورت، جز افزایش قیمت‌ها در بازارهای داخلی، شاهد از دست رفتن فرصت‌های تجارت خارجی خواهیم بود. در توضیح این موضوع،لازم است، گفته شود غیر از شرط رقابت‌پذیر بودن نرخ کالاها، بهای تولیدات نیز باید از ثبات نسبی برخوردار باشند. کسب بازار جهانی دشوار است؛ اما نگه داشتن آن دشوارتر. یک فعال تجاری با هر سختی بازار جهانی برای تولیدات ایرانی کسب می‌کند و باوجود تمام مشکلات اعم از تحریم‌های اقتصادی و رقابت با سایر کشورها، می‌توانند قراردادی را برای صادرات منعقد کند. صادرکنندگان در این روند باید در فضایی شفاف به خریداران خود ضمانت برای تحویل کالا بدهند. حال اگر شرایط داخلی برای تولید تغییر کرده و با هرگونه بی‌ثباتی در واردات، صادرات یا روند تولید مواجه شویم، صادرکنندگان نمی‌توانند به تعهدات خود عمل کنند. در نتیجه، بازارهای صادراتی برای ایران از دست خواهند رفت.

این موضوع نکته‌ای است که دولت در اجرایی کردن هرگونه تغییر یا اصلاح ساختار اقتصادی باید در نظر داشته باشد.

رشد حجم مبادلات تجاری گمرک کاوه

به‌گفته مدیر گمرک منطقه ویژه اقتصادی کاوه، حجم مبادلات تجاری (واردات و صادرات) این گمرک در ۱۰ ماه نخست سال ۱۴۰۱ از مرز ۶۷۵ میلیون دلار گذشت. به‌گزارش ایسنا، فرامرز امیدی اظهار کرد: در ۱۰ ماه نخست ابتدایی سال ۱۴۰۱ بیش از ۵۳۰ هزار تن انواع کالاهای صادراتی به ارزش بیش از ۲۵۷ میلیون دلار از گمرک منطقه ویژه اقتصادی کاوه به ۵۸ کشور توسط ۱۶۰ فعال تجاری در حوزه صادرات غیرنفتی، صادر شده که نسبت به مدت مشابه در سال گذشته ۴۱ درصد از نظر ارزشی و ۱۹ درصد از نظر وزنی افزایش داشته است. عمده کالاهای صادرشده از این گمرک طی این مدت هیدروکربن سبک و فرآورده‌های نفتی، قوطی آلومینیومی و درب آسان بازشو، رول دستمال کاغذی، انواع شیشه و مصنوعات شیشه‌ای (بلورجات)، رول گالوانیزه، مفتول مسی، آبمیوه و رانی، آبگرمکن و قطعات، کاشی یا سرامیک، کولرآبی و... بوده‌اند و طی این مدت کشورهای افغانستان، عراق، ترکیه، پاکستان، آذربایجان، ترکمنستان، ارمنستان، ایتالیا، سوریه، هند و بلغارستان عمده خریداران کالاهای ایرانی از طریق این گمرک بودند.

امیدی بااشاره به کالاهای ترخیصی از گمرک منطقه ویژه اقتصادی کاوه افزود: میزان واردات این گمرک طی این مدت ۱۴۰ هزار تن انواع کالا به ارزش تقریبی ۴۱۸ میلیون دلار بوده که توسط ۱۲۴ فعال تجاری از ۴۵ کشور جهان وارد گمرک منطقه ویژه اقتصادی کاوه و پس از ترخیص وارد کشور شد.

فرصت‌های توسعه تجارت در منطقه بررسی شد

مراکز تجاری، ویترین صادراتی کالاهای ایرانی

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

دولت سیزدهم به‌عنوان یکی از دستاوردهای مهم تجاری خود، افزایش حضور در بازارهای منطقه را اعلام کرده است؛ علیرضا پیمان‌پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت در صحبت‌های اخیر خود، پایدارتر شدن حضور ایران در بازارهای مختلف کشورهای منطقه را از پیامدهای تلاش نهادهای دولتی برای توسعه تجارت و رشد صادرات غیرنفتی عنوان کرد. این مقام مسئول، دستیابی به بازارهای بکر کشورهای منطقه به‌ویژه قاره افریقا را نمونه بازر مثبت بودن فعالیت‌های سازمان توسعه تجارت در راستای تحقق اهداف تجاری عنوان کرد. یکی از برنامه‌های جدی سازمان توسعه تجارت، افزایش تعداد مراکز تجاری ایران در سایر کشورها و آمار مربوط به مراکز تجاری راه‌اندازی‌شده، گواه این موضوع است. چندی پیش نیز، سیدمحمدصادق قنادزاده، مدیرکل دفتر افریقای سازمان توسعه تجارت ایران از برنامه راه‌اندازی مراکز تجاری در قاره افریقا به‌منظور افزایش همکاری‌های دوطرفه خبر داد، همچنین رحمت‌الله خرمالی، مدیرکل آسیای میانه، قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت نیز راه‌اندازی مراکز تجاری در منطقه آسیای میانه و قفقاز را از برنامه‌های آتی سازمان توسعه تجارت عنوان کرد. در مجموع، یکی از اهداف موردتوجه سازمان توسعه تجارت به‌عنوان متولی اصلی رشد و بلوغ تجارت و فعالیت‌های بازرگانی ایران، راه‌اندازی مراکز تجاری در کشورهای هدف و بهره‌مندی از مزایای این واحدهای تجاری است. صمت در گفت‌وگو با کارشناسان و فعالان بازرگانی، ضمن توجه به فرصت‌های بکر تجاری منطقه، به پیامدهای راه‌اندازی مراکز تجاری پرداخته است.

عکس: صمت

برنامه‌های سازمان توسعه تجارت برای مراکز تجاری

مقامات دولتی طی چند مدت اخیر، به بررسی پیشرفت‌های تجارت ایران در عرصه‌های بین‌المللی پرداخته و آمار و اطلاعاتی را در این‌باره اعلام کرده‌اند. سید محمدصادق قنادزاده، مدیرکل دفتر افریقای سازمان توسعه تجارت ایران مجموعه اقدامات گسترده سازمان توسعه تجارت ایران در راستای ایجاد و افزایش شناخت دوطرفه بین ایران و کشورهای قاره افریقا را برشمرد. قنادزاده در این راستا به حضور ایران در ۴ رویداد بزرگ نمایشگاهی افریقا، تبادل بیش از ۱۰۰ هیات تجاری میان ایران و افریقا، برگزاری سلسله همایش‌های معرفی ظرفیت‌های تجاری افریقا، اعزام قریب‌الوقوع ۳ رایزن به مناطق مختلف افریقا و نشست‌های تخصصی متعدد با اتحادیه‌ها و سندیکاهای صادراتی کشور طی ۹ ماه گذشته اشاره کرد. وی در این‌باره ادامه داد: شبکه‌ای بالغ بر ۸ مرکز تجاری در سرتاسر قاره افریقا فعال شده است و به ارائه طیف وسیعی از خدمات به شرکت‌های تولیدی و صادراتی که بنای حضور در بازار افریقا را دارند، می‌پردازند. از سویی دیگر، رحمت‌الله خرمالی، مدیر کل آسیای میانه، قفقاز و روسیه سازمان توسعه تجارت نیز ضمن تاکید بر اهمیت راه‌اندازی مراکز تجاری در مقاصد تجاری مختلف گفت: تا به امروز، ۹ مرکز تجاری رسمی در کشورهای آسیای میانه و حوزه قفقاز راه‌اندازی شده که به‌زودی مراکز دیگری نیز به این تعداد افزوده خواهد شد. ۴ هدف اصلی برای این مراکز تعیین شده است که ارائه خدمات کسب‌وکار و مشاوره به فعالان اقتصادی و شرکت‌های تولیدی صادرات‌محور یکی از آنها محسوب می‌شود. این هدف می‌تواند امکان ورود کالا به بازار هدف را بسنجد و قابلیت موجود را با تبیین گزارش‌های اولویت‌بندی‌شده در بازار ارائه و قوانین مربوط به استاندارد، گمرک و قرنطینه را شناسایی کند.

حرکت به‌سمت افریقا، مثبت است

جعفر قنادباشی، کارشناس‌ارشد مسائل افریقا و سفیر سابق ایران در لیبی در گفت‌وگو با صمت، ابتدا به تشریح اهمیت توجه به فرصت‌های تجاری منطقه اشاره کرد و گفت: یکی از نکات مثبت مسیر فعلی تجارت ایران، توجه به ظرفیت‌های تجاری دست‌نخورده و مغفول‌مانده در منطقه است. اگر نگاهی به برنامه‌های سازمان توسعه تجارت طی یک سال اخیر بیندازیم، می‌بینیم حرکت به‌سمت افزایش همکاری‌های تجاری مشترک با سایر کشورها، جزو اقدامات مناسبی بوده که پیامدهای مثبتی را به همراه داشته است. به‌عنوان مثال، صادرات ایران به کشورهای قاره افریقا در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰، رشد ۱۰۰ درصدی داشته که آماری قابل‌توجه است. وی ادامه داد: برخلاف تصور عموم از پایین بودن سطح اقتصادی کشورهای قاره افریقا، این کشورها از جایگاه مناسبی در تجارت جهانی برخوردار بوده و طی چند سال اخیر توانستند ارزآوری خوبی از صادرات داشته باشند. وجود منابع نفتی، معادن سنگ‌های قیمتی مانند الماس، رشد تولید حوزه کشاورزی به‌ویژه گندم و سایر بسترهای این‌چنینی، سبب شده تا صادرات حداقل ۲۰ کشور افریقایی طی چند سال اخیر رشد داشته باشد. در نتیجه، این کشورها از ذخایر ارزی مناسبی برخوردار هستند و برقراری تعاملات تجاری گسترده با این کشورها می‌تواند فرصت رشد و رونق اقتصادی را برای ایران مهیا کند.

▣ فرصت برای صادرات خدمات فنی و مهندسی

این کارشناس ارشد افریقا در ادامه صحبت‌های خود، به وجود بسترهای مناسب برای تقویت روابط متقابل تجاری ایران و کشورهای قاره افریقا اشاره کرد و گفت: طی سال‌های گذشته، نگاه مثبتی نسبت به توسعه تجارت با افریقا وجود نداشته و همین موضوع سبب شده است تا فرصت‌های اقتصادی و تعاملاتی با کشورهای این منطقه را از دست دهیم. کشورهای قاره افریقا، قابلیت‌های جدی و تعیین‌کننده‌ای برای صادرات کالاهای اساسی به سایر کشورها دارند. ایران می‌تواند مهم‌ترین کالاهای خود را از این منطقه با هزینه‌ای بسیار کمتر از سایر کشورها وارد کند و این یک فرصت طلایی برای تجارت کشور محسوب می‌شود. به بیان دیگر، خرید اقلام از کشورهای افریقایی، از مزیت رقابتی مناسبی برخوردار است. وی ادامه داد: افریقا ضمن دارا بودن مزیت‌های صادراتی، بسترهای مناسب وارداتی نیز دارد. همچنین، فرصت‌های متعددی برای صادرات ایران به قاره افریقا وجود دارد که باید با ارزیابی دقیق، از آنها استفاده کرد. غیر از صادرات کالا، ایران می‌تواند خدمات فنی و مهندسی نیز به کشورهای قاره افریقا صادر کند. به‌عنوان مثال، ایجاد شرکت‌های فعال در حوزه‌های عمرانی مانند راه و ساختمان، راه‌اندازی پالایشگاه و خطوط انتقال برق، از جمله اقداماتی است که ایران می‌تواند در این زمینه‌ها فعالیت جدی داشته باشد. کشورهای افریقایی پذیرای خدمات فنی و مهندسی ایران هستند و این موضوع می‌تواند ارزآوری جدی برای کشور به‌همراه داشته باشد. قنادباشی خاطرنشان کرد: ورود به عرصه‌های سرمایه‌گذاری مشترک در فعالیت‌های تجاری و اقتصادی، از فرصت‌های بالقوه همکاری‌های ایران و قاره افریقا بوده که باید به آن توجه داشته باشیم. تنها صادرات کالا برای کشور مزیت نداشته و توجه به سایر امکانات و بسترهای درآمدزایی، از جمله مسائل حائزاهمیت به‌شمار می‌رود.

▣ مراکز تجاری، یاری‌رسان صادرکنندگان

سفیر سابق ایران در لیبی، به تشریح اهمیت راه‌اندازی مراکز تجاری پرداخت. او مراکز تجاری را از ابزارهای توسعه صادرات غیرنفتی توصیف کرد و در این‌باره گفت: پیش‌تر توضیح مفصلی درباره فرصت‌های همکاری مشترک ایران و افریقا ارائه شد. یکی از ابزارهای مهم برای توسعه روابط تجاری به‌ویژه صادرات غیرنفتی، راه‌اندازی مراکز تجاری، برگزاری همایش‌های تجاری و رویدادهای مشترک در این حوزه است.

به‌طور کلی، معرفی توانایی‌های ایران در قالب محصولات و کالاهای صادراتی، مهم‌ترین ضرورت توسعه روابط تجاری است و مراکز تجاری در این راستا نقش مهمی را ایفا می‌کنند.

راه‌اندازی مراکز تجاری در کشورهای مقصد، فرصت معرفی کالاهای ایران به کشور مقصد را فراهم و مسیر توسعه روابط تجاری را فراهم می‌کند. این کارشناس ارشد مسائل افریقا ادامه داد: مراکز تجاری می‌توانند حلقه واسط میان تولیدکنندگان ایرانی و تجار کشورهای مقصد باشند، چرا که یکی از کارکردهای مرکز تجاری، ارائه خدمات مشاوره‌ای به تولیدکنندگان و تجار کشور مبدأ است و از سویی دیگر، کالاها را به خریداران کشور مقصد معرفی می‌کند، بنابراین از مراکز تجاری می‌توان به‌عنوان الزامات رشد صادرات غیرنفتی یاد کرد. به‌طورکلی بهره‌گیری از هر ابزاری که بتواند برای تبلیغ کالاها و خدمات صادراتی ایران موثر واقع شود، باید در برنامه‌های توسعه تجارت کشور در نظر گرفته شود، از این‌رو تمرکز و توجه سازمان توسعه تجارت به راه‌اندازی مراکز تجاری در کشورهای افریقایی را می‌توان اقدامی مثبت ارزیابی کرد.

▣ اهمیت تبلیغات تجاری

قنادباشی به مزایای برگزاری رویدادهای مشترک تجاری اشاره کرد و در این‌باره گفت: برای رونق تجارت با کشورهای قاره افریقا، باید با انجام اقدامات مناسب، بسترهای مناسب تحقق اهداف توسعه‌ای را فراهم کنیم. یکی از این اقدامات، برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی و اقتصادی مشترک با فعالان تجاری کشورهای افریقایی است.

دعوت تجار افریقا برای بازدید از کارخانه‌های صنعتی ایران، یکی از راهکارهای موثر برای تبلیغات محصولات تجاری ایران است که باید در دستور کار قرار گیرد. با انجام این دست از برنامه‌ها، می‌توان سهمی پایدار در بازارهای افریقایی داشته باشیم. این کارشناس ارشد مسائل افریقا در پایان تاکید کرد: نه‌تنها در تجارت با افریقا، بلکه در تعاملات بازرگانی با سایر کشورهای هدف، باید تشویق به آشنایی با ظرفیت‌های تولیدی و صادراتی ایران جزو اقدامات کلیدی و مهم ایران باشد.

> فعالان بخش خصوصی و تاجران اتاق‌های بازرگانی می‌توانند در کشورهای مختلف، سرمایه‌گذاری کنند و با ایجاد بسترهای مختلف فرصت را برای توسعه صادرات فراهم آورند

از بقیه کشورها عقب هستیم

سیدجلال ابراهیمی، رئیس خانه تجارت ایران و ترکیه در گفت‌وگو با صمت نسبت به رویکرد ایران برای راه‌اندازی مراکز تجاری در مناطق آسیای میانه و کشورهای حوزه قفقاز، واکنش نشان داد و گفت: توسعه صادرات، وابسته به مولفه‌هایی است که مهم‌ترین آنها، معرفی محصولات و کالاهای تولیدشده در کشور مبدأ است. وجود مراکز تجاری، زمینه‌ساز تبلیغ کالاهای ایرانی را در کشورهای مقصد فراهم کرده است و بسترهای مناسبی را برای فروش تولیدات و خدمات ایران به‌وجود خواهد آورد، از این‌رو تمام کشورهایی که در عرصه صادرات فعالیت‌های جدی انجام می‌دهند، نسبت به راه‌اندازی و تشکیل مراکز تجاری تاکید داشته‌اند و در نهایت امروز، شاهد وجود مراکز تجاری بین‌المللی در کشورهای مختلف هستیم. وی ادامه داد: ایران طی دهه‌های گذشته، عملکرد نامناسبی را در عرصه ایجاد مراکز تجاری در کشورهای هدف داشته است و تا به امروز شاهد وجود رویکرد مناسب نسبت به این امر نبوده‌ایم. سازمان توسعه تجارت از اقدامات مهم خود طی یک سال گذشته را راه‌اندازی و برنامه‌ریزی برای ایجاد مراکز تجاری عنوان کرده و در این‌باره آمار و ارقامی را اعلام کرده است. این دست اقدامات را می‌توان مثبت و گامی رو به جلو توصیف کرد، اما هنوز نسبت به سایر کشورها عقب هستیم.

▣ نقش پررنگ فعالان بخش خصوصی

سیدجلال ابراهیمی سهم بخش خصوصی در راه‌اندازی و رونق مراکز تجاری را پررنگ توصیف کرد و در این رابطه گفت: همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، یکی از راهکارهایی که می‌تواند منجر به توسعه صادرات ایران شود، تاسیس مراکز تجاری در کشورهای مقصد است. برخی افراد عقیده دارند دولت باید در این امر حضوری گسترده داشته باشد، در حالی که دولت تنها باید بستر حضور فعالان تجاری را فراهم کند. فعالان تجاری بخش خصوصی باید برای راه‌اندازی و ایجاد مراکز تجاری سرمایه‌گذاری کنند، اما تا به امروز اقدامی جدی از سوی بازرگانان انجام نگرفته است. یکی از دلایل اصلی کمبود مراکز تجاری ایران در کشورهای مختلف، نبود همکاری مناسب تجار در این امر بوده است که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. این فعال بازرگانی ادامه داد: فعالان بخش خصوصی و تاجران اتاق‌های بازرگانی می‌توانند در کشورهای مختلف، سرمایه‌گذاری کنند و با ایجاد بسترهای مختلف تجاری فرصت را برای توسعه صادرات فراهم آورند. آنها می‌توانند با تاسیس مراکز تجاری در کشورهای همسایه و حتی کشورهای دورتر، سرمایه‌گذاری‌های سودبخشی را انجام دهند، چرا که باوجود این مراکز و برپایی نمایشگاه‌های تخصصی بین‌المللی، کالاهای ایرانی به سراسر جهان معرفی می‌شوند و مجالی برای افزایش تجارت با کشورها پدید می‌آید. باید توجه داشت توسعه صادرات با همکاری دستگاه‌های دولتی و بخش خصوصی امکان‌پذیر است و این دو در کنار هم می‌توانند نقشی مهم را در تجارت کلان کشور به‌همراه داشته باشند.

سخن پایانی

کارشناسان معتقدند مراکز تجاری، بازوهای تجارت برای دستیابی به توسعه هستند و می‌توانند فضا را برای رشد صادرات غیرنفتی فراهم کنند. در این میان، برخی بر این باور هستند که دولت وظیفه‌ای خطیر برای راه‌اندازی این مراکز دارد و باید منابع مالی مناسبی را برای این کار اختصاص دهد. از سویی دیگر، گروهی عقیده دارند این کار برعهده بخش خصوصی است و تجار باید نقشی پررنگ در راه‌اندازی مراکز تجاری داشته باشند. در هر دو صورت، به‌نظر می‌رسد تشکیل مراکز تجاری، نیازمند عزمی چندجانبه از سوی دولت و بخش خصوصی است و باید تمامی نهادها با یکدیگر در این موضوع همکاری کنند.

۷۵ درصد لوازم‌خانگی داخلی‌سازی شد

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران با بیان اینکه ۷۵ درصد لوازم خانگی داخلی‌سازی شده، افزود: در حوزه لوازم صوتی و تصویری خلاف لوازم خانگی، ۴۰ درصد داخلی‌سازی شده و ۶۰ درصد نیاز داخل، وارد می‌شود.

وی با اشاره به اینکه ممنوعیت واردات، باعث شد خلأ ۴۰ساله لوازم خانگی داخلی در بازار جبران شود و تولید لوازم خانگی افزایش یابد، گفت: مشکلی که وجود داشت این بود که در دوران ممنوعیت واردات، برنامه‌ریزی بلندمدت یا حتی کوتاه‌مدت برای افزایش تولید وجود نداشت و نمی‌دانستیم تولیدات داخلی کفاف نیاز داخل را می‌دهد یا خیر؟ به سرمایه‌گذاری منجر می‌شود یا خیر؟ به‌دلیل همین بی‌برنامگی، کارخانجات تولیدی مانند ارج و آزمایش راکد ماندند.

پازوکی گفت: چرا اکنون نباید صادرات لوازم خانگی با برند ملی داشته باشیم؟ عمق ساخت محصولات صنعت لوازم خانگی داخلی به ۷۵ درصد رسیده، اما همین کالا که داخلی‌سازی شده، با نرخ آزاد در بورس عرضه می‌شود و با نرخ دلار آزاد به‌دست تولیدکننده می‌رسد.

وی اضافه کرد: در سال‌های گذشته برندهایی مانند بوش آلمان، جنرال‌الکتریک و دیگر برندهای خارجی کشور را ترک کردند و محصولات ایرانی سلیقه مشتری شد؛ به‌صورتی که همین تقاضا، باعث شد خدمات پس از فروش هم رونق بگیرد.

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی تهران با اشاره به صادرات لوازم خانگی، گفت: اکنون صادرات داریم، اما میزان آن چشمگیر نیست؛ در صورتی که این توانایی در کشور وجود دارد که صادرات را افزایش دهیم. ما باید نام و نشان ملی برای صادرات داشته باشیم.

فروش فوق‌العاده پایان هر فصل، فرصت خوب خرید

حراج، گزینه نهایی!

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

کم‌کم به روزهایی نزدیک می‌شویم که بازار ۱۱ ماه در انتظار آن است؛ شب عید. در این روزها بازار رنگ‌وبویی دیگر به خود می‌گیرد و به‌قولی کسبه «دخل پرتری» نسبت به سایر شب‌ها می‌بندند، اما در همین روزها برخی از مغازه‌ها گویی ساز مخالف می‌زنند. با عبور از کنار برخی از مغازه‌ها در خیابان یا برچسب‌های قرمز و بزرگ روی شیشه‌های ویترین به چشم‌تان می‌خورد که روی آنها نوشته شده ۵۰ درصد تخفیف یا وجود تعداد زیادی آدم در مغازه‌ای کوچک ناخودآگاه توجه‌تان را جلب می‌کند. در مواجهه با این شرایط تنها یک چیز از ذهن‌تان رد می‌شود «به داخل مغازه می‌روم و فقط نگاه می‌کنم». نگاه کردن همانا و خروج با کیسه‌های خرید همانا! حراج لباس‌های زمستانی از اوایل بهمن شروع می‌شود و تا نزدیک عید جریان دارد؛ هرچند با هزینه‌های تولید قیمت‌ها آنچنان هم ارزان نیست، اما دیگر خبری از قیمت‌های نجومی نیست. اما گاهی برخی از این مغازه‌ها نان دیگر کسبه را آجر می‌کنند و آنها را از کسب درآمد می‌اندازند؛ گویی چرخ زندگی تنها باید برای آنها به خوشی بچرخد. صمت در این گزارش به موضوع نظارت بر حراج کالاها پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

هر نشانه‌ای از حراج به حدی جذاب است که شما را برای لحظه‌ای به داخل مغازه می‌کشاند

حراج‌ها، آخرین امید برای خرید

مدت‌هاست که خرید بسیاری از کالاها به‌ویژه لباس دیگر در اولویت مردم نیست. در واقع چاله‌هایی عمیق مانند اجاره‌بها، خوردوخوراک و اقساط قبل از دریافت حقوق‌های کم افراد در پایان هر ماه وجود دارد که دیگر مجالی برای خرید کالاهای دیگر نمی‌ماند. در چنین شرایطی حراج‌های آخر فصل فرصت خوبی است تا بسیاری از افراد بتوانند نیاز خود را برطرف کنند.

در واقع برخی خریدهای خود را تنها در پایان فصل‌ها انجام می‌دهند تا بتوانند از قیمت‌های مناسب در این بازه زمانی بهره ببرند؛ هرچند با وضعیت اقتصادی فعلی دیگر از حراج‌ها نیز مانند گذشته استقبال نمی‌شود.

بسیاری از افراد با این صحنه مواجه شدند که ویترین مغازه‌ای با بنر بزرگ پوشیده شده «هر چه بخری ۱۰۰ هزار تومان»! یا برچسب‌های قرمز رنگ «۷۰ درصد، ۵۰ درصد» تمام شیشه ویترین مغازه را پوشانده است؛ تا جایی که داخل مغازه اصلا پیدا نیست.

همین موضوع وسوسه‌ای ایجاد می‌کند تا سری به فروشگاه‌های حراج‌زده بیندازید و در نهایت این ماجرا، جمعیت زیادی در یک مغازه کوچک جمع شدند و درست مغازه کناری به‌اصطلاح «پشه می‌پراند». فلسفه این حراج‌ها چیست؟ جنس‌ها فرق دارد یا فروشنده آتش به مال خود زده است؟ اصلا فروشنده اختیار نرخ اجناس خود را دارد اما انصاف چه می‌شود؟ مردم قطعا کالایی با قیمت‌های ارزان‌تر را انتخاب می‌کنند و برد با همان مغازه حراج‌زده با درصدهای سنگین است.

افزایش تقاضا برای برخی کالاها و خدمات طی هفته‌های پایانی سال موجب شد معاون بازرسی و نظارت بر خدمات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان طی نامه‌ای خطاب به رئیس اتاق اصناف ایران، خواستار نظارت ویژه بر فعالیت واحدهای صنفی برگزارکننده فروش فوق‌العاده و حراج شود.

کمک به خرید مناسب خانوار و گردش مالی اصناف

علی توسطی، رئیس اتاق اصناف تهران درباره نظارت بر حراج‌های پایان سال به صمت گفت: همان‌طور که در زمینه گرانفروشی، جریمه و برخوردهای قانونی صورت می‌گیرد، در مواجهه با ارزان‌فروشی بی‌دلیل یا عجیب نیز همین روند حاکم است.

اگر افراد به هر دلیلی بخواهند نظم بازار را بهم بزنند، با آنها برخورد می‌شود و اگر در این زمینه بین واحد صنفی و اتحادیه مربوطه مشکلی ایجاد شود، برای بررسی بیشتر به اتاق اصناف مراجعه خواهند کرد.

وی با اشاره به برگزاری حراج‌های پایان فصل در همه کشورها بیان کرد: در کشورهای مختلف حراج‌های پایان فصل برگزار می‌شود و ما هم گاهی در اطرافیان خود شاهد این موضوع هستیم که برای استفاده از حراج‌های پایان فصل به سایر کشورها سفر می‌کنند.

▣ مجوز را از کجا بگیریم؟

رئیس اتاق اصناف تهران در تشریح مراحل دریافت مجوز برگزاری حراج گفت: هر واحد صنفی که تصمیم به برگزاری حراج دارد، براساس مفاد قانون نظام صنفی باید با اتحادیه مربوطه مکاتبه کند. اتحادیه مربوطه نمونه کالا، قیمت خرید و قیمت‌های متعارف بازار را بررسی و در نهایت تخفیف مدنظر فروشنده را تایید می‌کند.

▣ در برخی ماه‌ها امکان حراج وجود ندارد

توسطی با اشاره به مدت زمان در نظر گرفته شده برای برگزاری حراج‌ها اظهار کرد: ارائه تخفیف باید زمان مشخصی داشته باشد؛ به این ترتیب که واحد صنفی مربوطه مدت زمانی که مایل به برگزاری حراج است را اعلام می‌کند. در صورتی که مدت زمان اعلام‌شده تمام شود و واحد صنفی هنوز به حراج ادامه دهد، با آن برخورد خواهد شد.

وی ضمن تاکید بر اینکه تاریخ مشخصی برای برگزاری حراج‌ها وجود ندارد، افزود: زمان برگزاری حراج بر عهده خود واحد صنفی است. البته در برخی از ایام نباید مجوز حراج داده شود که توسط اتحادیه مربوطه بررسی می‌شود.

▣ جادوی حراج‌ها

رئیس اتاق اصناف تهران درباره خوب یا بد بودن برگزاری حراج‌ها گفت: خوب و بد تنها فقر واژه است و هنگامی که نمی‌توانیم پدیده‌ای را تعریف کنیم با کلمه خوب یا بد از کنار آن می‌گذریم. اگر هر پدیده اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در جامعه بهره‌وری نداشته باشد به مرور زمان کنار گذاشته می‌شود.

هنگامی که متقاضی و عرضه‌کننده هر دو وجود دارند، قطعا نمی‌توان گفت برگزاری حراج‌ها خوب است یا بد، زیرا در مجموع طرفداران زیادی دارد. در هر صورت اگر نظارت‌های خوبی انجام شود و قیمت‌ها در حراج واقعی باشند، این امر به خرید مناسب خانوار و گردش مالی اصناف کمک بزرگی خواهد کرد. لازم به ذکر است که براساس آیین‌نامه اجرایی ماده ۸۴ قانون نظام صنفی، هر واحد صنفی قبل از حراج یا فروش فوق‌العاده مکلف است مدارکی شامل فهرست کلیه کالاهای موردعرضه در واحد صنفی، فاکتور خرید یا مدارکی دال بر قیمت‌های تمام‌شده، فهرست قیمت‌های متعارف در حال فروش عادی، تعیین درصد تخفیف نسبت به نرخ فروش کالا در زمینه فروش فوق‌العاده کالا و لیست نرخ کالا پس از کسر تخفیف را همراه درخواست حراج یا فروش فوق‌العاده با ذکر تاریخ پیشنهادی برای حراج یا فروش فوق‌العاده کالا، برای اخذ مجوز به اتحادیه مربوط و در صورت نبود اتحادیه به مجمع امور صنفی ذی‌ربط تسلیم کند. اتحادیه‌ها و مجامع امور صنفی نیز موظفند حداکثر ظرف مدت یک هفته نسبت به صدور مجوز حراج یا فروش فوق‌العاده کالا برای متقاضیان اقدام و در صورت عدم موافقت مراتب را با ذکر دلایل قانونی به متقاضی اعلام کنند. در صورتی که واحد صنفی بدون دریافت مجوز از اتحادیه و در صورت نبود اتحادیه از مجمع امور صنفی ذی‌ربط اقدام به حراج یا فروش فوق‌العاده مرتکب تخلف صنفی شده و طبق قانون و مقررات نظام صنفی با وی برخورد می‌شود.

بسیاری از افراد با این صحنه مواجه شدند که ویترین مغازه‌ای با بنر بزرگ پوشیده شده «هر چه بخری ۱۰۰ هزار تومان»! یا برچسب‌های قرمز رنگ «۷۰ درصد، ۵۰ درصد» تمام شیشه ویترین برخی از مغازه‌ها را پوشانده است

حراج ۳۶۵ روزه در بخش پوشاک

مجید افتخاری، عضو هیات مدیره اتحادیه تولید و صادرات پوشاک ایران درباره نظارت بر حراج کالاها به صمت گفت: پوشاک کالای فصلی و مدمحور است؛ در نتیجه در فصل پاییز و دی که هیچ بازاری برای فروش این کالاها وجود ندارد و بسیاری از مراکز تجاری به‌دلایل مختلف فرصت‌های فروش از دست می‌دهند، فروشنده چاره‌ای جز حراج کردن کالاهای خود ندارد. اکنون نیز در حراج به‌سر می‌بریم و نرخ کالاها از نرخ پارسال ارزان‌تر است. به‌نظر من اگر به‌طور کلی بسنجیم باتوجه به افزایش هزینه‌ها، تورم در بخش پوشاک عجیب‌وغریب نبوده است.

▣ بازار پوشاک چنگی به دل نمی‌زند

افتخاری با اشاره به وضعیت بد بازار بیان کرد: در ابتدای سال با آزادسازی قیمت‌ها پوشاک از اولویت خرید خانواده‌ها خارج شد. وضعیت بازار پوشاک مدت‌هاست که چنگی به دل نمی‌زند و تقریبا در بیشتر مواقع حراج در این بازار برقرار است؛ یعنی فروشندگان اجناس خود را معمولا زیر نرخ تمام‌شده برای فروش می‌گذارند.

▣ بازار شب عید

عضو هیات مدیره اتحادیه تولید و صادرات پوشاک ایران درباره قیمت‌ها در بازار شب عید اظهار کرد: اگر میزان تقاضا نسبت به سال گذشته بهتر شود، باز با این مسئله مواجه خواهیم شد که بسیاری از فروشگاه‌ها کالاها را به نرخ تمام‌شده و حتی کمتر از آن عرضه کنند. از سوی دیگر میزان تولید برای شب عید امسال نسبت به سال گذشته بسیار کمتر شده است. وی ضمن تاکید بر اینکه گرانفروشی در بازار پوشاک نداریم، افزود: عرضه و تقاضا در بازار پوشاک تناسب ندارد. از سوی دیگر در ابتدای سال شاهد افزایش دستمزدها و افزایش شدید نرخ ارز بوده‌ایم؛ در نتیجه نسبت به دیگر بخش‌ها، پوشاک کمترین افزایش نرخ را داشته است.

▣ حراج‌ها ۱۰۰ درصد واقعی است

عضو هیات مدیره اتحادیه تولید و صادرات پوشاک ایران ضمن تاکید بر اینکه این حراج‌ها ۱۰۰ درصد واقعی است، افزود: فروشندگان کالا به‌ویژه در بخش زنانه ۲۰ تا ۳۰ درصد کالاهای خود را زیر نرخ تمام‌شده می‌فروشند. با هزینه‌های سنگین، فروشنده نمی‌تواند تعهدات خود را قبول نکند و مجبور است اجاره‌بهای مغازه و حقوق کارمندان خود را بدهد. علاوه بر این چند روز دیگر فصل تمام می‌شود و مشتری‌ها سال آینده دیگر این کالا را نمی‌خرند؛ بنابراین فروشنده مجبور است کالای خود را زیر بهای تمام‌شده بفروشد.

سخن پایانی

ترفندها و دلایل بسیاری برای چسباندن برچسب‌های حراج با اعداد بزرگ و قرمز رنگ وجود دارد؛ از تغییر فصل تا جابه‌جایی و تغییر شغل؛ هرچند اگر باز هم گذر شما به برخی از این فروشگاه‌ها بیفتد دوباره آن نوشته را خواهید دید. همچنین افرادی که در بیرون از این مغازه‌ها ایستاده‌اند با صدای بسیار بلند تاکید دارند اگر به داخل مغازه نروید قطعا ضرر خواهید کرد.

هر نشانه‌ای از حراج به حدی جذاب است که شما را برای لحظه‌ای به داخل مغازه بکشان. به هر حالوضعیت اقتصادی بسیاری از مردم را به سمتی برده که تنها در جست‌وجوی حراجی‌ها هستند و معتقدند وقتی می‌شود کالایی را ارزان خرید، چرا باید دست رد به آن زد؟ با این تفاسیر این حراج‌ها مشتریان پروپا قرصی دارند که حسابی جبران مافات می‌کنند.

بسیاری از اصناف با برگزاری حراج‌های مختلف تلاش می‌کنند بازار کساد خود را جبران کنند و چاره‌ای جز این کار ندارند.

البته برگزاری حراج‌های فصلی و شکست قیمت‌ها به‌طرز عجیبی در سایر کشورها رخ می‌دهد. به‌هر حال امیدواریم با نزدیک شدن به نوروز ۱۴۰۲ و بازار شب عید مسئولان مربوطه نظارت‌های لازم را بر برگزاری حراج‌ها داشته باشند تا این رویدادها براساس نظم‌وقانون اجرا شوند.

گپ و گفت

پیش‌بینی نگران‌کننده از آینده کشاورزی

ایران از نخستین کشورهایی است که کشاورزی در آن انجام می‌شد و شغل کشاورزی یکی از حرفه و مشاغل دارای قدمت بلند در بین دیگر پیشه‌ها به‌ویژه در کشور است. از این نکته نیز نباید غافل شد که بخش کشاورزی به‌عنوان تامین‌کننده حدود ۸۰ درصد مواد غذایی جایگاه مهمی در اقتصاد کلان کشور دارد. آمارها می‌گویند ۸ درصد تولید ناخالص ملی کشور در دست کشاورزان قرار دارد و وابسته به این حوزه است. باوجود توسعه فناوری‌های نوین، جایگاه و ارزش آن نزد بسیاری همچنان ناشناخته مانده و باید برای گسترش آن با رعایت اصول و روش‌های نوین دقت و کار کرد. صمت برای بررسی بیشتر آینده کشاورزی در ایران با قاسم پیشه‌ور، رئیس نظام صنفی کشاورزی کشور به گفت‌وگو پرداخته است. چندی است صمت در این ستون به بررسی مشکلات اصناف یا مردم می‌پردازد و درباره آن با اعضای اتحادیه مربوطه گفت‌وگوی کوتاهی دارد و آماده دریافت نظرات فعالان صنفی و انعکاس مشکلات شهروندان است.

◉ دولت چه تلاش‌هایی برای ترویج کشاورزی کرده است؟

جهاد کشاورزی برای ترویج این حرفه در حال فعالیت است و اقدامات این نهاد نیز مورد استقبال کشاورزان قرار می‌گیرد، اما برای کشاورزان باید سود و زیانی در نظر گرفت تا آنها علاقه پیوستن به این شغل داشته باشند. اقتصاد کشور به گونه‌ای پیش می‌رود که افراد با سرمایه‌گذاری در بخش‌های دیگر حاشیه سود بیشتری می‌برند و امنیت شغلی آنها بالاتر است. به‌طور مثال بانک‌ها در تمامی صنایع و بخش‌ها مانند مسکن مشارکت دارند اما از کشاورزی حمایت نمی‌کنند که علت آن ریسک بسیار بالای این موضوع است و تهدیدهای جوی، اقلیمی، خشکی و آب و هوایی و... که در بخش کشاورزی وجود دارد باعث می‌شود افراد تمایلی به سرمایه‌گذاری در این بخش نداشته باشند.

◉ چه آینده‌ای پیش روی کشاورزی ایران قرار دارد؟

پیش‌بینی می‌شود اگر برای نسل‌های آتی انگیزه ایجاد نشود، استقبالی از این شغل صورت نگیرد. در جامعه هم این شغل وجهه خوبی برای جوانان ندارد؛ پس باید انگیزه بسیاری برای آنها ایجاد شود تا به این سمت گرایش پیدا کنند. آسیب‌پذیری و ریسک این شغل بسیار زیاد است. دولت باید به‌طور ویژه به این حوزه ورود کند تا با ایجاد مشوق‌هایی، فعالان آن سودآوری داشته باشد. اگر به فکر نباشند تولیدکننده و کشاورز به سمتی می‌رود که سود بیشتری داشته باشد.

◉ کاهش بارندگی‌ها چقدر روی وضعیت کشاورزی تاثیر داشت؟

مدیریت منابع آب برعهده وزارت نیرو و کاربر آن وزارتخانه‌ای دیگر است؛ یعنی وزارتخانه‌ای مسئول تامین آب و دیگری مصرف آب است! وزارت نیرو به‌عنوان متولی آب آن را تولید نمی‌کند و تنها مدیریت می‌کند و از کنار آن هم سود خود را می‌برد؛ پس این آب را به صنایعی می‌دهد که سود بیشتری برایش داشته باشد که کشاورزی جزو این موارد نیست. کارشناسان دو وزارتخانه باید نشستی داشته باشند تا این موضوع را بررسی و حل کنند. وقتی مزرعه روستاییان آب نداشته باشد افراد مجبور به ترک روستا می‌شوند و به حاشیه شهر مهاجرت می‌کنند و مشکلات اجتماعی بسیاری ایجاد و در نهایت کشاورزی تعطیل می‌شود.

◉ دولت سیزدهم برای بهبود کشاورزی در ایران چه کارهایی باید انجام دهد؟

برای بخش کشاورزی باید فراقوه‌ای عمل شود و اقدامات این بخش تنها بر گردن وزارت جهاد کشاورزی نباشد، زیرا این نهاد به‌تنهایی نمی‌تواند از پس مشکلات عدیده‌ای که وجود دارد، برآید. تمامی وزارتخانه‌ها باید به میدان بیایند تا این بخش از پا نیفتد.

◉ وضعیت توجه به الگوی کشت چگونه است؟

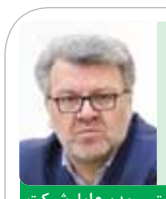
الگوی کشت اعمال شده، اما نه با تمام قوا. از این جهت کشاورزی آسیب جدی می‌بیند که در نهایت منجر به تغییر کاربری زمین توسط کشاورز می‌شود. با اینکه در چند سال اخیر شعار رهبری تولید است، به این بخش توجهی نمی‌شود.

◉ درباره اجرای کشاورزی قراردادی چه کارهایی صورت گرفته است؟

اجرای کشاورزی قراردادی در کشور نیازمند پشتوانه‌های مالی و کارشناسی است؛ به‌عبارتی زمانی که شرکت و کارخانه خریدار نقدینگی نداشته باشد، کشاورز بی‌اعتماد می‌شود و امکان ادامه کار وجود ندارد. همچنین قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی باید منطقی و کارشناسی شده و متناسب با نرخ بازار باشد تا در دوره برداشت نرخ بازار بالاتر نباشد که کشاورز را ناامید کند.

یادداشت

کابوس آلودگی هوا؛ رویای حمل‌ونقل پاک

مسعود درستی ـ مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران

آسمان آبی، خیابان‌هایی عاری از ترافیک و هوای پاک آرزوی همه ما ساکنان شهرهای بزرگ است. در واقع، برخورداری از یک محیط‌زیست سالم و عاری از آلودگی جزئی از حقوق شهروندی به‌حساب می‌آید و در اصل پنجاهم قانون اساسی کشورمان بر لزوم شکل‌گیری محیط‌زیست سالم و پاک که یکی از شاخصه‌ها و عناصر آن هوای پاک است، تاکید شده است.

درباره آلودگی هوا و آن بخشی که مرتبط با تردد خودروها در سطح شهر است، راه‌حل کمابیش بر همه ما روشن و شفاف است. باید ناوگان حمل‌ونقل عمومی را توسعه و بهبود ببخشیم تا مردم نیازی به استفاده از خودروهای شخصی نداشته باشند و به‌طورقطع مترو به‌عنوان تنها حمل‌ونقل پاک درون‌شهری در صدر راهکارهای این موضوع قرار دارد.

توسعه مترو چه از لحاظ ساخت خطوط جدید و چه از لحاظ خرید واگن و تجهیزات؛ برای حفظ محیط‌زیست، کاهش مصرف سوخت و داشتن آسمان آبی‌تر در پایتخت ضروری است.

در حال حاضر، متروی تهران و حومه ۲۵۸ کیلومتر خط و ۱۴۴ ایستگاه فعال دارد و در پایان آذر ۱۴۰۱ تعداد سفرهای انجام‌شده از ابتدای بهره‌برداری این ناوگان به رقم ۱۰ میلیارد و ۶۵۶ میلیون ۱۸۹ هزار و ۱۲۴ سفر رسیده است. متروی تهران و حومه، اثرات اقتصادی و زیست‌محیطی قابل‌توجهی نیز برای پایتخت‌نشینان داشته، به‌طوری‌که آمارها نشان می‌دهد طی ۷ ماه ابتدایی امسال، استفاده از مترو باعث صرفه‌جویی ۲۴ هزار و ۲۲۵ میلیارد ریالی در مصرف سوخت شده است.

هر قطار مترو برابر ۱۱ اتوبوس بی‌آرتی، ۳۷ اتوبوس درون‌شهری؛ ۵۶۲ تاکسی و هزار و ۱۲۵ خودروی شخصی مسافر در خود جای می‌دهد که با مقایسه این اعداد، می‌توانیم هرچه بیشتر به اهمیت و کارآیی مترو در کاهش ترافیک و آلودگی هوا نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل پی‌ببریم.

گفتن این نکته هم خالی از لطف نیست که متروی تهران پس از پایان اپیدمی کرونا، با استقبال شهروندان روبه‌رو شده است، به‌طوری‌که با افزایش روزانه میزان مسافران، اکنون بیش از ۲ میلیون سفر در هر روز با این ناوگان انجام می‌شود.

ساخت مترو به‌عنوان یک زیرساخت ملی، سرمایه زیادی را نیاز دارد. مترو یک ابرسازه فوق‌مدرن در پایتخت است. ایجاد این شبکه بزرگ، آن‌هم در زیر زمین، سختی‌ها و ظرافت‌های خاص خود را دارد که با هیچ سازه دیگری در کشور قابل‌مقایسه نیست. تنها در ساخت خط ۷ به‌اندازه قطر کشور کابل استفاده شده و کل کابل‌های خطوط متروی تهران به‌اندازه ۳ بار، دور مرزهای ایران می‌چرخد.

این اعداد و ارقام به مدیران شهری و نهادهای تصمیم‌گیر در بودجه این پیام را می‌دهد که برای توسعه و نگهداشت اصولی متروی تهران و رسیدگی به نیاز مردم، زمینه‌چینی مناسبی را در برنامه‌ریزی‌ها و تخصیص بودجه لحاظ کنند، چراکه باوجود اذعان به بزرگی کار انجام‌شده، باید گفت این میزان از زیرساخت، هنوز با سطح مناسب و ایده‌آل برای تهران فاصله دارد و باید هرچه سریع‌تر، تکمیل خطوط ۶ و ۷ و ساخت ۴ خط دیگر (۸، ۹، ۱۰ و ۱۱) دنبال شود تا با ایجاد دسترسی مناسب، شهروندان به استفاده از این حمل‌ونقل ریلی سریع، پاک و ارزان، بیش‌ازپیش ترغیب شوند. در این صورت، این شهر زیرزمینی می‌تواند در کاهش ترافیک و به‌تبع آن، آلودگی هوا؛ نقش خود را ایفا کند.

در پایان به نکته مهم مشارکت مردم هم اشاره کنم. همه ما می‌دانیم که یکی از مسائل کلیدی در مدیریت موفق شهر، میزان مشارکت مردم در امور است. بنابراین، از شهروندان هم این درخواست را دارم که در نگهداری از این سرمایه عظیم ملی مشارکت لازم را داشته باشند.

این سازه عظیم در زیر زمین متعلق به تک‌تک مردم در شهر است و باید همانند اموال‌مان از آن نگهداری و سهم خود را در آبادانی شهرمان ایفا کنیم.

تامین ۲۴ هزار هکتار زمین برای طرح نهضت ملی مسکن

سرپرست سازمان ملی زمین و مسکن با اعلام اینکه تاکنون بیش از ۲۴ هزار هکتار زمین برای طرح نهضت ملی مسکن تامین شده، افزود: بالغ بر ۱۲ هکتار نیز در ارتباط با اراضی مالکان بخش خصوصی و نیروهای مسلح شناسایی شده که باید مراحل موردنظر را در استان‌ها برای انتقال سند و الحاق یا شهرک‌سازی طی کنند.

ارسلان مالکی در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، درباره وضعیت تامین زمین در نهضت ملی مسکن اظهار کرد: تاکنون بیش از ۲۴ هکتار زمین برای طرح نهضت ملی مسکن تامین شده و حدود ۱۲ هزار هکتار در توافق با مالکان بخش خصوصی و نیروهای مسلح موردتوافق قرار گرفته است که باید مراحل موردنظر را در استان‌ها برای الحاق یا شهرک‌سازی طی کند. وی نحوه تامین زمین در توافق با نیروهای مسلح را تشریح کرد و گفت: در این روش زمین تحت‌اختیار نیروهای مسلح برای اجرای طرح نهضت ملی مسکن در اختیار این سازمان قرار می‌گیرد و سازمان هم امور مربوط به الحاق و تعیین کاربری را انجام می‌دهد. مالکی افزود: از آنچه پس از کسر خدمات و کاربری‌های آموزشی و درمانی از خالص مسکونی باقی می‌ماند، ۵۰ درصد در اختیار صاحب زمین یعنی نیروهای مسلح قرار می‌گیرد تا با تامین مالی از سوی خود به تامین مسکن برای کارکنان نیروهای مسلح اقدام کنند. ۵۰ درصد نیز در اختیار سازمان ملی زمین و مسکن قرار می‌گیرد تا برای سایر متقاضیان استفاده شود.

سرپرست سازمان ملی زمین و مسکن خاطرنشان کرد: تلاش ما بر این است که تمام سازندگان، اعم از شرکت‌های زیرنظر بانک‌ها که کار ساخت‌وساز انجام می‌دهند، تمام شرکت‌های بزرگ یا پیشران صنعتی مانند شرکت‌های فولادی، پتروشیمی‌ها یا شرکت‌های تولیدی و صنعتی در طرح بزرگ نهضت ملی مسکن مشارکت کنند.

گفت‌وگو

نقش شایسته‌سالاری در توسعه پایدار شهری بررسی شد

گرد سوءمدیریت بر پیکره شهر

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

اولویت اصلی در طراحی فضای شهری و شهرسازی انسان است و شرایط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی نقش مهمی در شهرسازی دارد و به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم بر مدیریت شهری اثرگذار است. شهر فضایی است که از نظر اجتماعی پیوسته در حال توسعه است و نیاز اجتماع از قبیل سکونت، حمل‌ونقل، کار و فراغت را برطرف می‌کند. در طول تاریخ به دلایل مختلف، کارکرد شهرها به‌طورمداوم تغییر یافته است.

شرایط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در هر زمان نقش مهمی در فرآیند تغییر شهرها داشته و این شرایط به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم بر شکل مدیریت شهری، نحوه استفاده از مکان شهری و نوع ارتباط شهرنشینان با یکدیگر اثرگذار و بهبود کیفیت زندگی، همواره کانون اصلی توجه برنامه‌ریزان بوده است. در این میان، شاخص‌های کیفیت مسکن به‌عنوان مهم‌ترین عوامل موثر بر کیفیت زندگی تلقی می‌شود، از این‌رو شناخت این شاخص‌ها و بررسی تاثیر آنها بر کیفیت زندگی ضروری است.اصولا کیفیت زندگی شهری و ارتقای آن مهم‌ترین رویکرد در برنامه‌ریزی شهری است. مسکن شهری به‌عنوان نیاز اولیه انسان با ابعاد وسیع اقتصادی، اجتماعی ،فرهنگی و زیست‌محیطی تاثیر بسزایی در کیفیت زندگی و توسعه پایدار شهری دارد. صمت در رابطه با شایسته‌سالاری در مدیریت ساخت‌وساز و عواقبی که سوءمدیریت در موضوع شهرسازی دارد، با سعید سادات‌نیا، عضو هیات اجرایی شورای هماهنگی فنی ، مهندسی و عضو هیات‌مدیره انجمن صنفی مهندسان مشاور کشور به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

بخش قابل‌توجهی از افزایش نرخ مسکن در شهرهای بزرگ ناشی از سیاست‌های مدیریت شهری از جمله فروش تراکم است

نقش شهرسازی در بهبود کیفیت زندگی

در کنار ابعاد مختلف کیفیت زندگی، توجه به شهرسازی یکی از مهم‌ترین این ابعاد تلقی می‌شود، زیرا دارای یک نقش اساسی در بهبود وضعیت ساکنان شهرها و تامین‌کننده حس رضایتمندی برای افراد است، همچنین تاثیر عمیقی بر سلامت، کارآیی، رفتار اجتماعی، رضایتمندی و رفاه عمومی جامعه خواهد داشت.

موضوع شهرسازی یکی از مهم‌ترین مسائل کشورهای در حال توسعه از جمله ایران است، زیرا اگرچه سرعت گسترش و سرعت در ساخت‌وسازها تا حدودی جوابگوی نیازهای مادی شهروندان است، اما بی‌توجهی به جنبه‌های کیفی، چالش‌های فرهنگی و روانی را در پی خواهد داشت. اگرچه تقسیم‌بندی کیفیت زندگی و در نظر گرفتن مسکن و مسائل مرتبط با آن از نظر کارشناسان و صاحب‌نظران مختلف، متفاوت است، اما این موضوع انکارناپذیر است که یکی از عناصر کلیدی کیفیت زندگی افراد در محیط شهری همان کیفیت مسکن است. سرپناه مناسب تنها به‌معنای وجود یک سقف بالای سر هر شخص نیست، بلکه آسایش مناسب، فضای مناسب، دسترسی فیزیکی و امنیت مالکیت، امنیت و دوام سازه‌ای، بهداشت، آموزش و مکان مناسب است که باید موردتوجه قرار بگیرد. صمت در این گزارش، چگونگی تاثیرگذاری کیفیت مسکن بر کیفیت زندگی شهروندان را موردبررسی قرار داده است.

باتوجه به تجربه شما در علم معماری و همچنین سال‌ها فعالیت در حوزه زیباسازی شهری، چرا هنوز ساختار شهری ما با چالش روبه‌رو است و باوجود سیاست‌گذاری‌های گوناگون هنوز ضعف‌های زیادی در بحث شهرسازی و ساختمان‌سازی داریم؟

بخش قابل‌توجهی از افزایش نرخ مسکن در شهرهای بزرگ ناشی از سیاست‌های مدیریت شهری از جمله فروش تراکم است. متاسفانه در کشور ما بیشترین هزینه را نرخ زمین در ساخت‌وساز ایجاد کرده و در کنار این پدیده نامطلوب، عوارض ناشی از تراکم بر این نرخ افزوده است.

باید به‌صراحت بیان کنم که شایسته‌سالاری در هر نهاد یا ارگانی یکی از شاکله‌های اصلی در سعادت و توسعه است و هیچ جای تردیدی در این موضوع وجود ندارد. از همین‌رو رعایت نکردن این اصل مهم می‌تواند تمام برنامه‌ریزی‌های یک مجموعه را بر هم بزند و خط اعتباری آن سازمان را با خاک یکسان کند.

بنده ۳۰ سال است که در سازمان زیباسازی شهری مشغول فعالیت هستم و متاسفانه در این مدت تعداد مدیران کارآمد و متخصصی که بتوانند در راستای مثبتی گام بردارند، به تعداد انگشتان یک دست هم نمی‌رسد و این موضوع جای تامل بسیار دارد که چرا مدیران بخش‌های مختلف، هیچ تخصص مرتبطی با مسئولیتی که بر دوش آنها است، ندارند!

متاسفانه بخش مسکن و شهرسازی ما سال‌ها است که قربانی برخی مدیران رانتی شده که هیچ دانشی در ارتباط با موضوع معماری و شهری نداشته‌اند. این اقدامات در نهایت به شهرفروشی و وقت‌کشی در پیشبرد پروژه‌ها مبدل شد و چیزی جز اتلاف هزینه برای کشور به ارمغان نداشت.

اتفاقی که تهران را به یک پارکینگ بزرگ برای خودروها تبدیل کرده و مناطقی را که در گذشته به بکر بودن و خوش‌آب‌وهوایی معروف بودند با تراکم ساخت‌وساز به‌سمت نابودی کشانده است. اکنون سوءمدیریت در شهرسازی، جای بخش‌های شمالی شهر تهران را که در گذشته محل کوهنوردی و تفریح شهروندان بود با برج‌های مجلل عوض کرده و تراکم جمعیتی در این مناطق را به‌حدی رسانده که برای طی کردن یک مسافت کوتاه با وسیله نقلیه ممکن است، ساعت‌ها پشت ترافیک بمانیم.

نظر به صحبت‌های شما، شهرسازی نیاز به مدیران کارآمد و متخصص دارد تا بتوانند درباره مشکلات بهتر تصمیم‌گیری کنند، بااین‌وجود، ادامه‌دار شدن این روند چه عواقبی برای صنعت ساخت‌وساز و زیباسازی شهری ما در پی خواهد داشت؟

متاسفانه نبود شایسته‌سالاری در سازمان زیباسازی شهری ضربه‌های عمیقی بر پیکره شهر وارد کرده است. این روند سال‌ها است که دیده می‌شود و در برخی از ادارات و سازمان ها هر جایی که اعتراضی از وضع موجود شکل می‌گرفت، به‌جای اینکه مشکلات را رفع کنند، صورت‌مسئله را حذف و با شیوه‌های غلط مدیریتی شرایط را هر روز سخت‌تر می‌کردند.

مسئله شهرسازی کاملا موضوعی تخصصی است و نباید هنر معماری را مانند مهندسی دانست، چرا که مهندس به فردی گفته می‌شود که هندسه و محاسبات را به‌خوبی فرا گرفته،اما معمار فردی است که هنر ساخت‌وساز را می‌داند. در گذشته این موضوع باتوجه به اینکه تنها یک دانشگاه تخصصی به اسم جندی‌شاپور وجود داشت، به‌خوبی تفکیک می‌شد و از آن دوره بناهای تاریخی ماندگاری به یادگار مانده است، چرا که برای ساخت بناها از متخصص‌ترین افراد آن موقع بهره گرفته می‌شد.

چرا شایسته‌سالاری در معماری و شهرسازی تا این میزان اهمیت دارد؟

شایسته‌سالاری در ساخت‌وساز درگذشته منجر به بروز قوانین طلایی زیباشناسی در سازه‌های عظیم کهن ایران شده است؛ موضوعی که تعجب تمام معماران و مهندسان غربی را با خود به‌همراه داشته است و بارها این افراد سوالات زیادی را مطرح کرده‌اند که در زمانی که هنوز تمدن غرب شکل نگرفته بود و بیشتر کشورهای دنیا مشغول غارت و چپاول یکدیگر بودند، چطور شما ایرانی‌ها به این همه دانش مختلف از جمله معماری بی‌نقص دست یافته‌اید؟

باید این‌گونه به چنین پرسش‌هایی جواب داد که فرهنگ معماری ما ایرانی‌ها بسیار غنی است، از این‌رو در یکی از بزرگ‌ترین مراکز زیباشناسی دنیا که در شهر برلین آلمان قرار دارد، چندین دکتر و پروفسور آلمانی و ایرانی مشغول تحقیق بر شگفتی‌های آثار ارزشمند کهن ایرانی به‌ویژه دوران هخامنشی هستند و به‌طورماهانه مقالات زیادی داین‌باره برای تمام دنیا ارائه می‌دهند. اینکه ما ایرانی‌ها زمانی در ساخت‌وساز صاحب سبک و الگوی معماری جهانیان بوده‌ایم، این سوال را در ذهن می‌آورد که چرا با گذشت هزاران سال، این فرهنگ اصیل روبه‌زوال رفته است و اکنون مدیران شهرسازی و ساختمان‌سازی ما قادر نیستند ساده‌ترین بناهای موجود در دنیا را در مدتی که خودشان تعیین کرده‌اند، بسازند؟

شرایط زندگی در گذشته با اوضاع فعلی تفاوت‌های زیادی کرده است، چرا که با گسترش شهرنشینی و افزایش تراکم شهرها بسیاری از پروژه‌های زیباسازی شهری و ساخت‌وساز باتوجه به شرایط فعلی تنظیم می‌شوند؛ اتفاقی که منجر به انبوه‌سازی و برج‌سازی شده است. با این اوصاف آیا مقایسه شرایط کنونی با گذشته مقیاس درستی است؟

بدون تردید آپارتمان‌نشینی به‌عنوان یکی از شاخصه‌های مهم سبک زندگی در دنیای امروزی است که ناشی از تغییرات محیط اقتصادی و اجتماعی زندگی ما است. در واقع، این تعاملات که در کلانشهرها به انسان‌ها تحمیل شده، گاهی گریزناپذیر به‌نظر می‌رسد، اما در جامعه ما یکی از پدیده‌های جدیدی که به‌عنوان یک مسئله اجتماعی می‌توان به آن پرداخت، بحث افزایش ساخت‌وساز و برج‌نشینی است که متاسفانه این‌گونه مجوزها هیچ‌گونه برچسب اجتماعی ندارند و شهرسازی مناسبی برای این آسمانخراش‌ها در نظر گرفته نشده است.

حوزه آپارتمان‌نشینی جامعه ما با نوعی کمبود فرهنگی روبه‌رو است. در واقع، شهرنشینی برای خیلی از شهروندان درونی نشده، به‌طوری‌که انبوهی از مسائل و درگیری‌ها و اختلافات را در آپارتمان‌ها شاهد هستیم که به‌علت فقر فرهنگی و نبود الزامات زندگی آپارتمان‌نشینی به‌وجود آمده است، از این‌رو خیلی از برج‌های ساخته‌شده حتی با بافت اجتماعی منطقه همسازی ندارند و به‌عنوان وصله‌ای ناجور در منطقه خودنمایی می‌کنند.

نکته دیگری که باید موردتوجه مدیران شهری قرار گیرد، این نکته است که آیا بسترهای فرهنگی، اجتماعی، تفریحی و زیرساخت‌های خدمات‌رسانی برای افزایش جمعیت این‌چنینی موردمحاسبه قرارگرفته است یا خیر؟ این محدودیت‌ها باید به‌شکل مدیریت متمرکز در مباحث معماری شهری مدنظر مدیریت شهری قرار گیرد. در واقع، با افزایش جمعیت ناگهانی در یک منطقه و محدودیت‌های منابع زیرساختی، به‌طورقطع ما با انواع مسائل و نارضایتی‌های شهروندان روبه‌رو خواهیم شد که هرچه سریع‌تر باید موردتوجه قرار گیرد.

چنانچه کاربرد مفاهیم اقتصاد شهری در مدیریت شهرها پررنگ‌تر شود، چه تاثیری بر توسعه شهر و وضعیت شهروندان خواهد گذاشت؟

آنچه لازم است در این‌باره بیان شود، این است که باید برای درمان درد، نزد طبیب رفت و اگر بپذیریم که یکی از مشکلات اساسی شهرداری‌ها تامین منابع مالی مناسب و کارآمد برای اداره شهر است، باید پذیرفت که صاحب‌نظران اقتصادی و به‌ویژه اقتصاد شهری می‌توانند در این زمینه راهگشا باشند.

امروز دنیا را متخصصان پیش می‌برند و پیشرفت حاصل در دنیای پیشرفته ناشی از حادثه و تصادف نیست و فقط با کار کارشناسی و دقیق حاصل می‌شود.

> شایسته‌سالاری در هر نهاد یا ارگانی یکی از شاکله‌های اصلی در سعادت و توسعه است و هیچ جای تردیدی در این موضوع وجود ندارد

سخن پایانی

رفع مشکلات شهرها به‌دلیل گستردگی مسائل و پیچیده‌تر شدن آنها دشوارتر شده است. امروزه دیگر نمی‌توان یک شهر را بدون توجه به تاثیر کنش‌ها و واکنش‌ها در سطح کلان‌تر و حتی خردتر، مدیریت کرد. شهرهای امروز به‌شدت تحت‌تاثیر مجموعه عواملی هستند که مربوط به آنها نیست، اما بر روندهای شهری و کیفیت زندگی شهروندان اثرگذار است. شناخت این عوامل و مدیریت آنها ضروری است تا بتوان برنامه‌ریزی متناسبی برای هر شهر داشت. مشکلات شهری ابعاد گسترده‌ای را شامل می‌شود که در حوزه‌های بسیار تنگاتنگ و در سطوح مختلف مرتبط با یکدیگر هستند.

در این میان، مسئولان و متصدیان نیز از ساخت‌وسازهای شبانه و غیرمجاز در حاشیه شهرها، توسعه سکونتگاه‌های غیررسمی و خانه‌سازی‌های غیراصولی ابراز نگرانی می‌کنند. در این شرایط ممکن است خریداران کم‌بنیه از روی شتابزدگی و برای عقب نماندن از کورس قیمت‌ها به‌ناچار دست به خرید واحدهای مسکونی بی‌کیفیت زده و سرمایه‌های خود را در مناطقی که از شهرسازی هیچ بهره‌ای نبرده‌اند، هدر دهند.

سیاست‌های تامین مسکن روشن و شفاف نیست و قشر ضعیف جامعه اکنون در تامین مسکن با مشکل جدی روبه‌رو شده‌اند و در این شرایط امکان رشد و توسعه سکونتگاه‌های غیررسمی، ممکن است بخشی از نیازها را برای مسکن به‌شکل نادرستی به‌سمت این سکونتگاه‌ها هدایت کند. در این راستا، ضرورت دارد ساخت مسکن باکیفیت، باتوجه به نقش حیاتی و مهمی که در زندگی افراد ایفا می‌کند، موردتوجه قرار بگیرد و فقط جنبه‌های کمی ساخت‌وساز در اولویت قرار نگیرد.

تمام موارد گفته‌شده، بدون در نظر گرفتن مدیریت صحیح و شایسته‌سالاری در تک‌تک سازمان‌ها و نهادهای ذی‌ربط بی‌فایده است، چرا که حتی اگر بهترین برنامه‌ریزی برای پیشرفت شهرنشینی ارائه شود، به‌دلیل دانش کم و بی‌توجهی به تخصص‌گرایی اجرایی نمی‌شود و باید هر سال در حل کوچک‌ترین چالش‌ها به‌طوردائم در جا بزنیم.

شوک گاز به زنجیره فولاد

محدودیت‌های شـدید مصرف گاز باعث شـد تا تولید فولاد ایران در دی امسـال با کاهش ۲۶ درصدی نسـبت به آذر به یک‌میلیون و ۹۵۵ هزار تن برسد. تولید آهن‌اسفنجی نیز در دی با کاهش شدید ۴۹ درصدی نسبت به آذر امسال، به یک‌میلیون و ۱۲۰ هزار تن رسیده است.

بررسی پترومتالز نشان می‌دهد که قطعی و محدودیت گاز بر واحدهای احیا مستقیم، تاثیر بسیار مخربی داشته، به‌نحوی‌که تولید آهن‌اسفنجی کشور در دی نسبت به آبان امسال، ۶۷ درصد کاهش یافته که این کاهش، معادل ۲.۳ میلیون تن است. تولید فولاد میانی کشور نیز در دی، حدود ۳۲ درصد کمتر از آبان امسـال بوده است. بررسـی روند تولید ماهانه آهن‌اسفنجی نیز نشان می‌دهد که از آبان امسال، تولید ماهانه آهن‌اسفنجی کشور کمتر از ماه مشابه سـال قبل بوده اسـت. در آبان ۱۴۰۱، تولید آهن‌اسفنجی ۱۲ درصد کمتر از آبان سـال گذشـته، در آذر امسـال، ۱۳ درصد کمتر از آذر سال گذشته و در دی امسال، ۴۴ درصد کمتر از دی سال گذشته بوده است.

درواقـع، آثـار محدودیت‌های مصرف گاز به‌وضـوح به‌صورت زودرس و از آبان امسال قابل‌مشاهده است. باوجود مدیریت بهتر کمبود برق در تابستان امسال، شاهد این هستیم که کمبود گاز در امسال، تاثیر شدیدتری بر صنعت فولاد نسـبت به سـال گذشته داشته اسـت. محدودیت‌های گاز، اثر خود را بر تولید فولاد ایران بیشـتر در دی امسـال نشـان داد. باوجود ظرفیت‌های فولادسازی که در یک سال اخیر به‌بهره‌برداری رسیده‌اند، در دی امسال تولید فولاد میانی کشـور ۸ درصد کمتر از دی سـال گذشته است. در دی ۱۴۰۱، تولید فولاد میانی کشور در مقایسه با آذر ۲۶ درصد کاهش یافته است.

رشد حفاری معدنی زیر ذره‌بین

غفلت از توسعه اکتشاف جایز نیست

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) موفق شده در ۹ ماه نخست امسال در بخش حفاری به رشد ۳۵ درصدی دست پیدا کند. رشدی که نشـان می‌دهد اهمیت حرکت به‌سمت ذخایر در عمق هم بیش از پیش شده و دولت به کمک شـرکت‌های معدنی تلاش می‌کنـد، بهره‌برداری از ذخایر معدنی را افزایش دهد. البته دلایل زیادی دسـت به‌دسـت هم داده تا این رشد محقق شود که یکی از مهم‌ترین آن پس از توجه دولت به توسـعه اکتشـافات، افزایش درآمد شـرکت‌های حفاری اسـت. صمت در این گزارش به بررسـی دلایل اثرگذار بر این رشد پرداخته است.

کتایون ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

توسـعه اکتشافات در چند سـال اخیر بیش از پیش در دسـتور کار دولت و سـازمان‌های مرتبط از جمله سازمان توسـعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) قرار گرفت، اما در کنار آن، دولت ورود بخش خصوصی به این حوزه را تسـهیل بخشـیده و امروز شرکت‌های بخش خصوصی پروژه‌های اکتشافی خوبی در اختیار دارند.

به‌گزارش صمت، امروز شـرکت‌های بخش خصوصی با ورود به عرصه اکتشـافات تلاش می‌کنند تا عقب‌افتادگی در این حوزه را جبران و ایران را به اسـتانداردهای جهانی نزدیک کنند. این در حالی اسـت که کشور به‌دلیل شرایط زمین‌شناسـی، دارای ذخایر ارزشـمند معدنی اسـت که بهره‌برداری از آنها می‌تواند به توسـعه صنعتی و اقتصادی کشـور منجر شود. وجود چنین ذخایری باعث شد تا طرح جامع فولاد و تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برای سال ۱۴۰۴ در دستور کار قرار بگیرد. در واقع، یکی از اصلی‌ترین دلایل برای این هدف‌گذاری، در اختیار داشتن ذخایر سنگ‌آهن بود، اما امروز همین موضوع به اصلی‌ترین نگرانی فولادی‌ها تبدیل شده است.

عدم‌توسـعه اکتشافات باعث شده تا تامین مواد اولیه به یکی از بحران‌های اصلی برای توسـعه صنعت فولاد تبدیل شـود. همین نگرانی باعث شـد تا دولـت به کمک بخش خصوصی به‌سـراغ توسعه اکتشـافات برود، زیرا در صورت غفلت بیشتر از توسعه این حوزه، در سال‌های آینده باوجود ذخایر سـنگ‌آهن در کشـور به واردکننـده این محصول تبدیل می‌شـویم که می‌تواند بر نرخ تمام‌شـده فولاد هم تاثیـر منفی بگذارد و هزینه‌های تولید را افزایش دهد. این در حالی اسـت که توسـعه زیرسـاخت‌های حمل‌ونقلی و بندری هم چندان موازی با برنامه فولاد توسـعه نداشـته است که همین موضوع می‌تواند موضوع واردات سنگ‌آهن را سخت کند.

رشد ۳۵ درصدی حفاری اکتشافی

اما حالا آمارها نشان می‌دهد رفتن به‌سمت ذخایر عمیق می‌تواند بخشی از این عقب‌ماندگی را جبران و کمک کند تا ذخایر بیشتری موردبهره‌برداری قرار بگیرد.

مدیر اکتشاف ایمیدرو اعلام کرد: میزان حفاری اکتشافی این سازمان و شرکت‌های تابعه، طی ۹ ماه نخست ۱۴۰۱ با رشد ۳۵ درصدی، به ۲۰۷ هزار متر رسید.

احمد فتاحی به مناسـبت دهـه مبارکه فجر با بیان این مطلب گفت: میزان حفاری اکتشافی ایمیدرو و شرکت‌های تابعـه از ابتدای فروردین تا پایان آذر امسـال ، نسـبت به میزان حفاری اکتشـافی ۹ ماه نخست ۱۴۰۰ (حدود ۱۵۳ هزار متر)، ۵۴ هزار متر بیشتر شد.

وی افـزود: ایمیـدرو و شـرکت‌های تابعـه طـی ۹ ماه نخست امسال در حوزه اکتشافات سنگ‌آهن، زغال‌سنگ، پلی‌متـال، بوکسـیت و ...، ۷ هـزار و ۸۳۸ میلیارد و ۹۰۰ میلیـون ریـال سـرمایه‌گذاری کردند که نسـبت به رقم مدت مشـابه سال گذشـته (۳ هزار و ۲۳۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون ریال)، ۱۴۰ درصد رشـد را نشـان می‌دهد. مدیر اکتشاف ایمیدرو بااشاره به جزئیات عملیات اکتشافی سایر واحدهای تابعه این سازمان طی ۹ ماه نخست ۱۴۰۱ گفت: در مدت مذکور، «شرکت ملی صنایع مس ایران»، ۱۳۱.۹ هزار متر برای اکتشافات سراسری کانسنگ مس و «شرکت آلومینای ایران» نیز با هدف اکتشاف اندیس‌های بوکسیت، ۲۰.۹ هزار متر حفاری اکتشافی انجام داده‌اند.

وی افـزود: «طرح توانمندسـازی اکتشـاف ایمیدرو» ۶.۳ هزار متر در بخش اکتشـافات فاز عمومی و «مجتمع سـنگ‌آهن سنگان» در آنومالی‌های شرقی و مرکزی، ۵.۱ هزار متر حفاری انجام دادند. «شـرکت مدیریت اکتشـاف منابع معدنی پایا» نیز در مرحله اجرای عملیات اکتشافات سطحی قرار دارد.

چرایی رشد حفاری در ۹ ماه نخست ۱۴۰۱

آن‌طـور که پیدا اسـت، ایمیدرو به کمک شـرکت‌های بزرگ همچون شـرکت ملی مس در تلاش اسـت تا میزان حفاری اکتشافی را افزایش دهد و خود را به استانداردهای جهانـی نزدیـک کند. در دهه‌های گذشـته تنها تمرکز بر ذخایر سطحی با عیار بالا بود که باعث شد از ذخایر موجود در عمق غافل باشیم، اما حالا شرکت‌های معدنی بزرگ به اهمیت این موضوع پی برده‌اند.

وحید صائب‌فر، کارشناس حوزه اکتشافات در گفت‌وگو با صمت بااشـاره بـه رشـد ۳۵ درصدی حفاری‌های اکتشـافی در ۹ ماه نخسـت سال ۱۴۰۱، اظهار کرد: بدون شک رسـیدن به این رشد ۳۵ درصـدی چندین دلیل دارد که می‌توان به آنها اشاره کرد. در ۲ الی ۳ سال اخیر، باوجود رشـد بسیار بالای نرخ ارز، برخی شرکت‌های حفاری اقدام به خرید و نوسازی تجهیزات خود کرده‌اند.

وی ادامـه داد: ایـن نوسـازی باعث کاهش اسـتهلاک می‌شود. در واقع، به هر میزان که تجهیزات جدید و به‌روز در اختیار باشد، می‌توان شاهد کاهش نرخ تمام‌شده فعالیت‌ها بود. شـرکت‌های حفاری به‌صورت روزانه و براساس میزان حفـاری، هزینه‌هـای خود را دریافـت می‌کنند،در نتیجه نوسـازی تجهیزات باعث می‌شـود تا سرعت کار روزانه نیز افزایش یابد و درآمد شرکت‌ها نیز بیشتر شود.

صائب‌فر بااشـاره به دلایـل دیگر گفت: علت دیگری که باعث می‌شود میزان حفاری‌ها با رشد همراه شود، آن است که قیمت‌ها از حالت دسـتوری خارج شـده است. پیش‌تر قیمت‌ها براسـاس تصمیمات کمتـر از یک میلیون تومان بود، اما امروز حفاری‌ها برای هر متر از یک میلیون تومان به بالا است و گاهی به ۳ میلیون تومان هم می‌رسد، در نتیجه درآمد شرکت‌های حفاری بیشتر شده است.

این کارشـناس حوزه اکتشافات ادامه داد: اما نکته دیگر بـرای این رشـد می‌تواند تکنولوژی‌هـای جدید در حوزه حفاری باشـد که در دنیا مورداسـتقبال قرار گرفته است. به‌عنوان مثال، سیستم هیدرولیک نیاز به جاده‌سازی ندارد و می‌تواند به کار سرعت بدهد. این موضوع باعث می‌شود تا کیفیت حفاری‌ها هم افزایش پیدا کند.

به‌گفته صائب‌فر، مهم‌ترین دلیل شاید آن است که دولت و شرکت‌های دولتی در بحث اکتشافات اهمیت حفاری در عمـق را فهمیده‌اند و امـروز می‌دانند اگر میزان حفاری‌ها را افزایش دهند، می‌توان بیش از گذشـته از ظرفیت‌های معدنی کشور استفاده کرد.

وی در ادامه تصریح کرد: تمامی این عوامل دست‌به‌دست هم داده‌اند تا شـاهد رشد ۳۵ درصدی میزان حفاری در ۹ ماه نخسـت ۱۴۰۱ بوده‌ایم، اما مسئله مهم آن است که ما همچنـان از اعداد جهانی عقب هسـتیم و فاصله زیادی با آنها داریم. همچنان میزان حفاری به نسبت ذخایری که در اختیار داریم، کم است و باید آن را افزایش دهیم.

سخن پایانی

توجـه دولت بـه افزایش حفاری‌های اکتشـافی و بهره‌بـرداری از ذخایر معدنی کشـور در کنار رشـد درآمد شرکت‌های حفاری، رشد ۳۵ درصدی را برای این بخش به‌همراه داشته است. این موضوع می‌تواند بر کاهش نگرانی‌ها برای کمبود مواد اولیه موثر باشد و همچنین منجر به افزایش ذخایر معدنی شود؛ اتفاقی که رفته‌رفته سایه نفت را از اقتصاد کشور کم می‌کند و صادرات غیرنفتی را کاهش می‌دهد.

> توجه دولت به افزایش حفاری‌های اکتشافی و بهره‌برداری از ذخایر معدنی کشور در کنار رشد درآمد شرکت‌های حفاری، رشد ۳۵ درصدی را برای این بخش به‌همراه داشته است

بزرگان «سیستم نظارت تونل از راه دور معادن» کدامند؟

صنعـت معدن همچنـان کانون نوآوری اسـت، فعالیت‌هایی که توسـط ایمنی و بهره‌وری هدایت می‌شـود و اهمیت فزاینده فناوری‌هایـی کـه از نظـارت و مدیریـت عملیات، اسـتفاده از حسـگرها، سیسـتم‌های ارتباطی و هوش‌مصنوعی پشـتیبانی می‌کنند.

به گزارش صمت براسـاس گـزارش GlobalData درباره هوش‌مصنوعـی در معدن: سیسـتم‌های نظارت تونل از راه دور، تنها در ۳ سـال گذشـته، بیش از ۴۸ هزار حق‌ثبت در صنعت معدن ثبت و اعطا شده است.

به‌گزارش صمت، همه نوآوری‌ها برابر نیستند و روند صعودی ثابتـی را دنبال نمی‌کننـد. در عوض، تکامل آنها به‌شـکل یک منحنی S شـکل است که نشـان‌دهنده چرخه زندگی معمولی آنها از ظهور اولیه تا تسریع پذیرش است، قبل از اینکه در نهایت تثبیت شود و به بلوغ برسد.

شناسایی مکان یک نوآوری خاص در این سفر، به‌ویژه آنهایی که در مراحل ظهور و شـتاب هسـتند، برای درک سـطح فعلی پذیرش آنها و مسیر احتمالی آینده و تاثیر آنها ضروری است.

بیش از ۱۵۰ نوآوری صنعت معدن را شکل خواهد داد براساس پیش‌بینی فناوری GlobalData، که منحنی S را برای صنعت معدن با اسـتفاده از مدل‌های شـدت نوآوری ساخته‌شده روی بیـش از ۳۵۰۰۰۰ پتنت ترسـیم می‌کند، بیـش از ۱۵۰ حوزه نوآوری وجود دارد که آینده صنعت را شکل می‌دهند.

در مرحلـه نـوآوری نوظهـور، بهینه‌سـازی ایمنـی تونـل، سیسـتم‌های ردیابـی معـدن زیرزمینی و شبیه‌سـازی فرآیند اسـتخراج، فناوری‌هـای مخربی هسـتند کـه در مراحل اولیه کاربرد هستند و باید از نزدیک ردیابی شوند. ناوبری خودمختار، مدل‌سـازی مسـیر تونل و سیسـتم‌های هدایت اینرسی برخی حوزه‌هـای نـوآوری شـتاب‌دهنده هسـتند کـه پذیـرش آن به‌طورپیوسـته در حال افزایش است. از جمله حوزه‌های نوآوری در حال بلوغ، تخمین مسـیر وسـیله نقلیه معدنی و شبیه‌سازی ناوبری معدن است که اکنون در صنعت به‌خوبی تثبیت شده‌اند.

سیسـتم‌های مانیتورینـگ تونل‌های زیرزمینی شـبکه‌ای از حسـگرها را روی شـبکه‌های ارتباطـی اختصاصی بـرای ارائه اطلاعات حیاتی مانند رفتار سـاختاری و ژئوتکنیکی یک تونل و شرایط زیرزمینی مستقر می‌کنند.

تجزیـه و تحلیـل GlobalData همچنین شـرکت‌هایی را کـه در خـط مقدم هر حوزه نوآوری قرار دارند، آشـکار می‌کند، دامنـه و تاثیـر بالقوه فعالیت ثبت اختراع آنهـا را در برنامه‌ها و جغرافیـای مختلـف ارزیابی می‌کند. براسـاس این گزارش، ۲۰ شـرکت، فروشـندگان فناوری، شرکت‌های اسـتخراج معدن و اسـتارت‌آپ‌های نوپا درگیر توسـعه و اسـتفاده از سیستم‌های نظارت تونل از راه دور هستند.

شـرکت‌های پیشـرو عبارتند از: Strata Worldwide که راه‌حل‌هـای آن به ارتباطات زیرزمینی، ردیابی، نظارت و کنترل کمـک می‌کند. اینها شـامل ارتباطـات دوطرفه صوتی، متنی و داده، ردیابی پرسنل و دارایی، نظارت بر شرایط جوی و تشخیص گاز، کنترل فن‌ها و درایوهای تسمه و پمپ‌ها است.

راه‌حل‌هـای زیرزمینـی Orica شـامل SHOTPlus Tunnel اسـت که یک نرم‌افزار طراحی انفجار است که علاوه بر پشـتیبانی از طراحی، امکان واردات اسـکن‌های بررسی تونل را بـرای مقایسـه نتایج پـس از انفجار با طرح‌ها و بهینه‌سـازی انفجارهای آینده فراهم می‌کند.

بین‌الملل

همکاری معدنی چین و روسیه

کتایون ملکی: چین در توسعه معدن تیتانیوم قطب شمال روسـیه فعالیت می‌کند. به‌گزارش صمت، شرکت ساخت‌وساز و مهندسی دولتی چین در حال اجرای پروژه‌ای برای استخراج یک ذخیره عظیم تیتانیوم واقع در منطقه کومی روسیه است.

شـرکت ارتباطات و ساخت‌وسـاز چین با همکاری در توسعه بزرگ‌تریـن ذخیره تیتانیوم روسـیه موافقت کرده اسـت. این پروژه همچنین شامل ساخت یک راه‌آهن جدید و توسعه بندر عمیق آب ایندیگا خواهد بود.

شـرکت مهندسـی دولتی چین که بیـش از یک دهه تحت تحریم‌های ایالات‌متحده بوده اسـت، برای نخسـتین‌بار در ۱۷ ژانویـه با منابع تیتانیوم روسـیه (Rustitan) در رابطه با این پروژه ملاقات کرد.

این شـرکت معدنی، واقع در میـدان Pizhemskoye در جمهوری کومی، بزرگ‌ترین ذخیره تیتانیوم جهان و بیش از ۸۰ درصد از ذخایر سنگ تیتانیوم روسیه را در خود جای داده است.

دومین جلسه بین Rustitan و شرکت ساخت‌وساز راه‌آهن چیـن بـرای بحـث در مورداتصال راه‌آهـن Sosnogorsk-Indiga برگـزار شـد. این پروژه حمل‌ونقل مـواد را از طریق اورال و سیبری امکان‌پذیر می‌کند.

این کانسـار که در سـال ۲۰۲۱ کشف شـد، دارای زیرکون، سـنگ‌آهن و طلا نیز هست. این پروژه به‌دنبال ارائه محصولات قابل‌فـروش برای چین، بزرگ‌تریـن تولیدکننده و صادرکننده تیتانیوم در جهان است.

قبـل از اعمـال تحریم‌ها پس از حمله روسـیه بـه اوکراین، تیتانیوم روسـیه به‌طورگسـترده در صنعـت هوافضای جهانی اسـتفاده می‌شد. بزرگ‌ترین تولیدکننده روسیه، VSMPO-AVISMA، حدود ۳۰ درصد از تیتانیوم این صنعت را تامین می‌کرد. شـرکت امریکایی بوئینـگ ۴۰درصد از تیتانیوم خود را از روسـیه و رقیب اروپایی‌اش ایرباس تا ۶۰ درصد از روسـیه تهیه کرده است.

کشور روسیه با در اختیار داشتن ۵۰ درصد از ذخایر تیتانیوم به یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان جهان تبدیل شـده است. کمپانی آویسما (وی‌اس‌ام‌پی‌او) بزرگ‌ترین کمپانی تولیدکننده تیتانیوم جهان اسـت کـه ۳۰ درصد تجارت جهانی و کمابیش تمام تجارت روسیه در ارتباط با تیتانیوم را برعهده دارد. باتوجه به درگیری‌های سیاسـی روسـیه با امریکا و اروپا که این کشور را این روزها در شرایط تحریم قرار داده، به‌عقیده برخی فعالان معدنی در اختیار داشـتن این ذخیره فلز اسـتراتژیک می‌تواند عبور از شرایط تحریم را برای روسیه آسان کند.

براساس گزارش سازمان زمین‌شناسی امریکا (یواس‌جی‌اس)، میزان تولید تیتانیوم کشور روسیه در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ به‌ترتیب ۴۴ و ۴۲ هزار تن بوده است. در حالی که کشور روسیه پس از چین، دومین تولیدکننده تیتانیوم‌اسـفنجی در جهان محسـوب می‌شـود. در حدود ۲۲درصد از استخراج مربوط به ذخایر تیتانیوم در جهان متعلق به کشور روسیه است .

کمپانی یادشـده بزرگ‌ترین کمپانـی تولیدکننده تیتانیوم جهـان اسـت که ۳۰ درصد تجـارت جهانـی و کمابیش تمام تجارت روسـیه در ارتباط بـا تیتانیوم را برعهـده دارد. میزان ذخایر تیتانیوم کشـور روسـیه بیش از ۶۹۰ میلیون تن برآورد شـده اسـت که از این میـزان ۵۴ درصد از ذخایـر تیتانیوم از نوع کانسـارهای تتانومگنیت از جمله کانسارهای آهن هستند کـه تولیـد وانادیوم، ایلمانیت و تیتانومگنیـت می‌کنند و جزو اصلی‌ترین ذخایر تولید تیتانیوم این کشـور به‌حساب می‌آیند. ۴۶ درصد باقیمانده از ذخایر روسـیه از نوع رسـوبات مخروط افکنه‌ای هسـتند. اصلی‌ترین کانی‌های تشکیل‌دهنده تیتانیوم در این نوع ذخایر به‌طورعمده شامل ایلمانیت و روتیل است.

گزارش خبری

چکش‌کاری فولاد بعد از انقلاب

اوج درخشـش صنعت فولاد ایران به دهه ۶۰ و دوران بعد از انقلاب بر می‌گردد، خودکفایی در این عرصه مسـیر صادرات را هموار کرد و باوجود رفتن کشورهای خارجی از این صنعت، اکنون شاهد دور تند چرخ‌های صنعت فولاد هستیم.

به‌گـزارش ایسـنا، در ایـران صنعـت فـولاد به‌طورجـدی از زمـان رضاخـان شـروع شـده و کشـورهای اروپایی به‌شـدت با شـکل‌گیری این صنعـت در کشـور ما مخالف بودنـد. به‌طورمثال، حتی کشـتی حامل کارخانه فولاد خریداری‌شده ایران از آلمان در آب غرق شـد و این گمان وجود داشت که کشتی به‌صورت عمدی غرق شده است.

در دهه ۴۰، دولت وقت به‌دلیل آنکه از کشورهای اروپایی ناامید شـده بود، برای احداث صنعت فولاد به‌سراغ روس‌ها رفت و در نتیجه قرارداد ذوب‌آهن اصفهان منعقد شد. روس‌ها مطالعات بسیار جامعی درباره تامین نیازهـای ذوب‌آهن اصفهان از جمله سـنگ‌آهن انجـام دادند و بسـیاری از بخش‌های فعلی سـنگ‌آهن ایران توسـط روس‌ها شناسایی شـد، به‌گونـه‌ای که ذوب‌آهـن به‌صورتی طراحی شـده بود که کلیه نیازهایش از طریق داخل کشور تامین شود.

قبـل از ایجاد ذوب‌آهن، یک واحد فولاد دیگری در گروه ملی فولاد به نام ذوب شوش شهریار توسط بخش خصوصی در سال ۱۳۵۰ احداث شد که این نخستین واحد تولید فولاد کشور با ظرفیت سالانه ۳۰ هزار تن بود. در واقع، نخسـتین استارت فولاد کشـور توسـط بخش خصوصی زده شـد و سپس در سـال ۱۳۵۱ ذوب‌آهـن اصفهان شـروع به کار کرد و مابقی فولادسـازان پـس از پیروزی انقلاب اسـلامی ایجاد شدند، از جمله فولاد خوزستان در سـال ۱۳۶۷، فولاد مبارکه در سال ۱۳۷۰ و فولاد آلیاژی در سال ۱۳۷۸ متولد شدند.

در واقـع، توسـعه صنعـت فولاد ایران توسـط بخش‌خصوصی انجام گرفت که در این میان شرکت ملی فولاد نیز به‌منظور توسعه صنعت فولاد توسط بخش‌خصوصی ایجاد، اما با روش دولتی اداره شد. تا قبل از انقلاب، ظرفیت تولید فولاد کشور سالانه به یک میلیون تن رسیده بود، در حالی که در سال ۱۳۵۶ ، میزان تولید فولاد در کشور به یک میلیون تن رسیده بود، اما میزان مصرف ۴ میلیون تن بود که مابقی نیاز کشور از طریق واردات تامین می‌شد.

با پیروزی انقلاب اسـلامی بـرای صنعت فولاد کشـور هم اتفاق مهمی رخ داد، تمام کارشناسـان خارجی کشور را ترک کردند. احداث صنایع فولاد که به‌طور صددرصد توسـط این کارشناسان انجام می‌گرفـت (به‌عنوان مثـال تمام امـور راه‌اندازی ذوب‌آهـن توسـط روس‌هـا انجام شـد) از جمله فولادخوزسـتان و مبارکـه بـا تجهیـزات از قبل خریداری و نقشه‌های طراحی‌شده مواجه شدند.

در عمل تا سال ۱۳۶۰ وضعیت فولاد کشور سیر نزولـی را طـی کرد و میزان تولید آن در کشـور از یـک میلیون تن به ۵۰۰ هزار تن در سـال کاهش یافـت، اما از سـال ۱۳۶۰ به‌بعد بـا ورود نیروهای جوان متخصص به صنف فولاد کشـور این صنعت توانست آرام‌آرام رشد کند و سیر صعودی آن تا به امـروز ادامه دارد، در حـال حاضر ۷۵ درصد تولید فولاد کشـور توسط ۳ شـرکت ذوب‌آهن اصفهان، فولادمبارکه و فولادخوزستان انجام می‌گیرد.

با بررسی تاریخچه فولاد ایران به این پی می‌بریم که روند ساخت کارخانه‌های تولید فولاد کشور در دهه ۸۰ و ۹۰ بسیار خوب پیش می‌رفت. این روند رشد تا سال ۱۳۸۸ به قوت خود باقی و در آن دهه ایران توانسـت به رشد ۱۲ میلیون تنی دست یابد که در نوع خود بی‌سابقه بود. در آن دهه تحریم‌های زیـادی علیه ایران شـکل گرفت که این مهم تاثیر منفی روی تولید فولاد ایران گذاشت.

تـا پایان این دهه، اوضـاع به‌همین ترتیب پیش رفت و کشـور بـرای اینکه نیاز خـود را به فولاد و اسـتیل کاهش دهد، بـه واردات روی آورد، اما در دهه ۹۰ ، مقاومت اقتصادی بسیار خوبی در کشور شکل گرفت که باعث شد، تولیدی‌ها و کارخانه‌های بیشـتری برای تامین نیاز داخل ساخته شوند. این رونـد کمک کرد که کشـور هـم نیازهای داخل را برطرف کند و هـم به صادرات محصولات فولادی خود بپردازد. در سـال ۱۳۹۸ صادرات فولاد ایران به اوج خود رسید.

در سـال ۲۰۰۷، ایران در میان ۴۰ کشـور برتر تولیدکننـده فولاد با حجـم تولیدی معادل ۱۰.۱ میلیون تن و سـهمی در حدود ۰.۸ درصد از تولید جهانی فولاد، جایگاه بیسـتم در جهان و رتبه اول در میان کشـورهای خاورمیانه را به خود اختصاص داد. مکانی که در سال ۲۰۰۶ نیز با تولید سالانه‌ای معـادل ۹.۸ میلیـون تن در آن حضور داشـت. در این رده‌بندی کشـور ترکیه با ۲۵.۸ میلیون تن در رده یازدهـم، مصر بـا ۶.۲ میلیون تن در رده ۲۷ و عربستان با ۴.۶ میلیون تن در رده ۳۵ قرار داشتند، همچنین کشـورهای چین، ژاپـن، ایالات‌متحده، روسـیه، هند، کره‌جنوبی، آلمان، اوکراین، برزیل و ایتالیا در رده‌های اول تا دهم قرار داشتند.

یادداشت

تداوم بی‌اعتمادی تاریخی به بورس

رضا بهرامی
کارشناس بازار سرمایه

بازار سرمایه حکم دماسنج اقتصادی را دارد که نسبت به شرایط اقتصادی و سیاسی به‌سرعت واکنش نشان می‌دهد. همین موضوع در کنار بی‌اعتمادی تاریخی به عملکرد بورس تهران در طول ۲ سال گذشته، مانع رشد این بازار در قیاس با بازارهای موازی آن در ماه‌های اخیر شده است. تحولات غیرمنتظره در حوزه نرخ سود و احتمال ادامه داشتن مواضع انقباضی بانک‌ها به‌صورت رسمی و غیررسمی در ماه‌های آتی، از مهم‌ترین عوامل منفی موثر بر عملکرد بازار سرمایه هستند. سیاست‌های دولت در فرآیند تصویب بودجه سال آتی و همچنین قیمت دلار از دیگر ریسک‌های بازار سرمایه در هفته‌های آینده به‌شمار می‌روند که نمی‌توان به‌راحتی درباره آنها اظهارنظر دقیق کرد.

در طول ماه‌های اخیر و برای یک بازه زمانی چندهفته‌ای شاهد بازگشت رونق به بازار سرمایه، بوده‌ایم. این صعود در سایه عرضه خودرو در بورس کالا و رشد سهام شرکت‌های خودرویی حاصل شد. روند رو به رشد سهام شرکت‌های خودرویی به سایر ارکان بازار سرمایه نیز منتقل شد، اما چالش‌های متعددی در روند عرضه خودرو در بورس کالا ایجاد شد که تداوم این مسیر صعودی را با اخلال مواجه کرد. این تنش‌ها و التهابات حتی برای یک بازه زمانی طولانی‌مدت زمینه سقوط ارزش بورس را فراهم کرد. در طول هفته‌های گذشته شاهد تلاش دولت برای تثبیت نرخ دلار نیمایی بوده‌ایم. این سیاست همزمان با تداوم رشد قیمت دلار در بازار آزاد اجرایی می‌شود و لطماتی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که تثبیت بهای دلار بر صنایع داخلی و صادرات‌محور تاثیر متفاوتی دارد. صنعت خودروسازی جزو صنایع ریالی بورس طبقه‌بندی می‌شود که کاهش قیمت ارز در نهایت به نفع آن است و مسیر تامین مواد اولیه ارزان را برای آن هموار می‌کند، اما این سیاست در نهایت به زیان صنایع بورسی صادرات‌محور تمام خواهد شد، زیرا این واحدها ناچارند ارز صادراتی خود را با بهای به‌مراتب پایین‌تری به فروش برسانند.

نوسانات قیمتی کامودیتی‌ها در بازارهای جهانی از دیگر عوامل موثر بر عملکرد صنایع بورسی و سود سهام به‌شمار می‌رود. بر همین اساس نیز باید تاکید کرد افت قیمت کامودیتی‌ها در بازار جهانی محرک دیگری برای صنایع کامودیتی‌محور بورس ما محسوب می‌شود. خوشبختانه در هفته‌های پایانی سال ۲۰۲۲ روند ریزشی قیمت فلزات در بازار جهانی متوقف شد و حتی شاهد بازگشت قیمت‌ها به مسیر رشد بوده‌ایم. همین موضوع پالس مثبتی را به صنایع فلزی داد و از رشد ارزش سهام آنها در بازار ما حمایت کرد. همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد در هفته‌های گذشته شاهد افت ارزش ریال یا صعود دلار در بازار جهانی بوده‌ایم. در چنین شرایطی افراد ترجیح می‌دهند پول نقد نگهداری نکنند و سرمایه خود را در بازارهای مختلف سرمایه‌گذاری کنند. بدین ترتیب می‌توان این‌طور ادعا کرد که بخشی از پول‌های تزریق‌شده به بازار سرمایه تحت تاثیر همین کاهش ارزش پول ملی روانه بورس شده است.

علاوه بر این از ابتدای امسال شاهد روند رو به رشد قابل‌توجه در اغلب بازارهای موازی بازار سرمایه از جمله دلار، مسکن، خودرو، طلا، سکه و... بوده‌ایم، اما بازار سهام از این روند رو به رشد قیمتی عقب مانده است.

همچنان شوک‌های لحظه‌ای بر عملکرد بازار سرمایه اثرگذار هستند، با این وجود بازار در میان‌مدت و بلندمدت به سقف قیمتی خود خواهد رسید؛ تا جایی که انتظار می‌رود شاخص کل حداکثر در یک بازه زمانی ۲.۵ تا ۳ ساله سقف تاریخی ۲ میلیون واحدی را پشت سر بگذارد، اما در نهایت تصمیم‌گیری‌های دولت و سیاست‌گذاری‌های آن مهم‌ترین شاخصه موثر بر عملکرد بازار سرمایه است.

۱۶ محصول راهی بورس کالا شدند

بورس کالای ایران از پذیرش ۱۶ کالا و محصول متعلق به ۱۳ شرکت در بازار اصلی و فرعی خبر داد. برآورد می‌شود با پذیرش‌های صورت‌گرفته، عرضه‌های جدیدی در بورس کالا شکل گیرد. به گزارش کالاخبر، براساس اطلاعیه مدیریت پذیرش بورس کالای ایران، ۴ کالای قیر، عایق رطوبتی، میلگرد فولادی و شمش فولادی متعلق به ۴ شرکت برای عرضه در بازار اصلی پذیرش شد. پذیرش کالاها و محصولات مذکور پس از بررسی مدارک و مستندات در سیصدوهفتادمین جلسه کمیته عرضه در ۱۸ بهمن به تصویب رسید. به‌این‌ترتیب، قیر شرکت صبای دلیجان راهی بازار اصلی بورس کالای ایران می‌شود. همچنین عایق رطوبتی شرکت عایق‌سازان پلیمر ارومیه در بازار اصلی بورس کالا پذیرش شد. علاوه بر این، میلگرد فولادی شرکت کیان فولاد ابهر و شمش فولادی شرکت فولاد تابان کویر برای عرضه در بورس کالا پذیرش شد. مدیریت پذیرش بورس کالای ایران همچنین از پذیرش ضایعات فولادی، MDF خام، کنسانتره مس، تسمه فولادی، گلوله آلومینایی، تسمه و نوار مسی، کنسانتره روی، ضایعات بشکه پلاستیکی، ضایعات باتری، ضایعات شیشه خودرو، ضایعات مونتاژی خودرو و ضایعات بدنه‌ای خودرو متعلق به ۹ شرکت در بازار فرعی بورس کالا خبر داد. پذیرش کالاهای مذکور پس از بررسی مدارک و مستندات در سیصدوهفتادمین جلسه کمیته عرضه در تاریخ ۱۸ بهمن به تصویب رسید. به‌این‌ترتیب ۲۰ هزار تن ضایعات فولادی شرکت اقتصاد بنیان شریف و ۴۰ هزار مترمکعب MDF خام شرکت صنعت فیبر وینا راهی بازار فرعی بورس کالا می‌شود.

همچنین ۲ هزار تن کنسانتره مس شرکت کومه معدن پارس و ۱۰ هزار تن تسمه فولادی شرکت نورد آریان فولاد و ۱۰ هزار تن تسمه فولادی شرکت ذوب آهن آریان بویین‌زهرا در بازار فرعی پذیرش شد.

«مالیات بر عایدی سرمایه» به نفع یا ضرر بورس

اعتماد از دست رفته بازنمی‌گردد

مرضیه احقانی
editor@smtnews.ir

در طول هفته‌های اخیر شاهد تصویب بندهای مختلفی از طرح مالیات بر عایدی سرمایه ازسوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی هستیم. مالیات بر عایدی سرمایه عملا مالیات بر سوداگری و مالیات بر اموال ثابت به‌ویژه خودرو و ملک است تا این اموال به وسیله‌ای برای درآمدزایی بدل نشوند. در حالت کلی انتظار می‌رود اجرای این طرح به جذب سرمایه به بازارهای مولد منتهی شود، اما به‌اعتقاد فعالان بورسی، نباید به اثرگذاری جدی و عمیق این مصوبه بر بهبود عملکرد بورس تهران امید داشت؛ به‌ویژه آنکه بازار سرمایه ما با چالش‌های جدی در روند فعالیت خود روبه‌رو است و همین موضوع نیز ریسک فعالیت در این حوزه را تقویت می‌کند. نبود ثبات و تغییر مداوم قوانین و مقررات ریسک فعالیت در این بخش را به‌شدت تقویت می‌کند؛ بنابراین تجدیدنظر در این سیاست‌ها ضروری به‌نظر می‌رسد.

طرح مالیات بر عایدی سرمایه با هدف کاهش تقاضای سفته‌بازی و سوداگری در بازارهای غیرمولد مانند مسکن، خودرو، ارز، طلا و... در دست تصویب و اجرا قرار دارد

زوایای مختلف طرح مالیات بر عایدی سرمایه

بررسی طرح مالیات بر عایدی سرمایه در تیر ۱۳۹۹ اعلام‌وصول شد، اما تصویب این طرح بیش از ۲ سال طول کشید یا معطل ماند.

این طرح در کمیسیون فرعی صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی مورد بررسی و اصلاح قرار گرفت و در تاریخ ۱۶ شهریور همان سال تصویب شد. طرح یادشده در ادامه به کمیسیون اقتصادی مجلس ارجاع داده شد و این کمیسیون نیز پس از بحث‌وبررسی و انجام اصلاحاتی گزارش شور اول را در تاریخ ۲۹ مهر ۱۳۹۹ به تصویب رساند و در نهایت گزارش شور دوم در ۲۱ فروردین امسال به تصویب رسید.

طرح مالیات بر عایدی سرمایه با هدف کاهش تقاضای سفته‌بازی و سوداگری در بازارهای غیرمولد مانند خودرو، ارز، طلا و... در دست تصویب و اجرا قرار دارد و یکی از اهداف اصلی آن هدایت سرمایه‌ها به بازارهای مولد است که از جمله این بازارهای مولد می‌توان به بورس اشاره کرد.

در هفته‌های اخیر بندهای مختلفی از طرح مالیات بر عایدی سرمایه تصویب شده است. در اوایل بهمن نمایندگان مجلس شورای اسلامی گزارش شور دوم کمیسیون اقتصادی در زمینه طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی را بررسی کردند و ماده ۸ این طرح را به تصویب رساندند. براساس این بند نمایندگان مجلس شورای اسلامی کلیه اشخاص تجاری را مکلف کردند تا صورتحساب الکترونیکی کلیه وجوه پرداختی یا معادل ریالی پرداخت‌های غیرنقدی خود تحت عناوینی از قبیل حقوق، دستمزد، حق شاغل، حق شغل، حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری، کارانه، یارانه، انواع پرداخت‌ها توسط موسسات بیمه، خسارت فوت، محکوم‌به، دیه، رد مال، استرداد وثیقه و سایر عناوین مشابه را صادر کنند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در در ادامه بررسی طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی مواد ۹، ۱۰ و ۱۱ این طرح را به تصویب رساندند. بند ۱۲ این طرح درباره اخذ مالیات از افراد غیرتجاری برای نقل‌وانتقال ملک، خودرو، طلا و دلار بود.

در روزهای گذشته ماده ۱۵ این طرح به تصویب رسید. براساس ماده ۷ الحاق‌شده به ماده ۱۵، هر سال مجموع عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع ماده ۴ این قانون که به «اشخاص غیرتجاری» تعلق دارند، با نرخ ماده ۱۳۱ این قانون مشمول مالیات هستند و این یعنی نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی به‌استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه‌ای است، عبارت است از تا ۵۰۰ میلیون ریال (۵۰ میلیون تومان) درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ ۱۵ درصد، مازاد ۵۰۰ میلیون ریال تا یک میلیارد ریال (۱۰۰ میلیون تومان) درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ ۲۰ درصد و مازاد یک میلیارد ریال (۱۰۰ میلیون تومان) درآمد مشمول مالیات سالانه به نرخ ۲۵ درصد.

یک‌قدم به سمت فرار سرمایه

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت در ارزیابی طرح مالیات بر عایدی سرمایه و تاثیر آن بر عملکرد بورس اظهار کرد: تغییر در مقررات و ضوابط قانونی به‌شرطی بر عملکرد بازار سرمایه تاثیر مثبت دارد که زیرساخت‌های لازم برای بهره‌مندی از اصلاحات قوانین، مهیا شده باشد. لازمه ورود سرمایه به بورس پس از وضع مالیات بر عایدی سرمایه، جلب دوباره اعتماد مردم به بورس تهران است.

وی افزود: در صورت اداره بورس با همین شرایط کنونی، حتی در صورت وضع و دریافت مالیات بر عایدی سرمایه، بر جذابیت تالار شیشه‌ای افزوده نخواهد شد. تا زمانی که هر روز شاهد وضع مقررات ناکارآمد و تغییر قوانین هستیم، ثبات به بازار سرمایه بازنمی‌گردد.

آقابزرگی گفت: مادامی که وحدت میان تشکل‌ها و نهادهای خودانسجام بورسی همچون کانون سبدگردان‌ها، کانون سهامداران حقیقی و همچنین سایر ذی‌نفعان بازار به‌وجود نیاید، نمی‌توان به بازگشت دوباره اعتماد به این بازار امید داشت. در چنین فضایی تغییر قوانین و مقررات و وضع مالیات بر عایدی سرمایه تاثیر کم‌رنگی دارد. این دست مقررات باتوجه به شرایط اقتصادی کشور حتی می‌تواند به فرار سرمایه از کشور نیز منتهی شود. این کارشناس بازار سرمایه گفت: صاحبان سرمایه اگر از دریافت مالیات نگرانی داشته باشند، این سرمایه‌ها را از کشور خارج می‌کنند؛ کما اینکه در سال ۱۳۹۶ حدود ۳۰ میلیارد دلار از کشور خارج شد. بر همین اساس وضع مالیات بر عایدی سرمایه روی کاغذ تاثیر مثبتی بر مولدسازی دارایی‌ها دارد. این اقدام در خوشبینانه‌ترین حالت ممکن تاثیر مثبت بسزایی بر عملکرد بورس می‌گذارد، اما با نگاه واقع‌بینانه باید اعتراف کرد طرح یادشده باتوجه به شرایط بورس، آنقدرها هم موثر و کارآ نیست. در واقع نباید منتظر گسیل سرمایه به بورس با اصلاح شرایط یادشده باشیم. وی افزود: بیش از ۸۰ درصد مالکیت شرکت‌ها و صنایع بورسی با دولت است. چنانچه بازار سرمایه را به‌عنوان جامعه آمار در نظر بگیریم، می‌توان این‌طور ادعا کرد که بخش عمده اقتصاد ما در اختیار دولت است. تا زمانی که دولت به‌استناد و اتکا به مواردی همچون ناترازی بودجه، کمبود نقدینگی و... سهم خود را از اقتصاد کاهش ندهد، نمی‌توان به اصلاح شرایط امید داشت؛ به‌بیانی دیگر ارتقای سهم بخش خصوصی از بازار سرمایه یا در حالت کلی اقتصاد، مهم‌ترین راهکار برای جذب سرمایه به بورس و همچنین سایر ارکان‌های اقتصادی کشور است.

آقابزرگی گفت: شورای عالی بورس متشکل از نمایندگان کابینه دولت است یا اغلب اعضای آن توسط مدیران رده‌بالای دولتی تعیین می‌شوند که همین نگاه دولتی نیز در موارد متعددی چالش‌زا است. مشارکت و هم‌فکری ذی‌نفعان بازار و نمایندگان بخش خصوصی، مستلزم تغییر قانون اوراق بهادار است. علاوه بر این باید تاکید کرد بازار سرمایه زمانی به سمت کارآیی لازم حرکت می‌کند که ظرفیت‌های بخش خصوصی موردتوجه قرار گیرد. وی با اشاره به تنش‌های ناشی از تغییر روند عرضه و فروش خودرو در بورس کالا گفت: این تغییرات به متضرر شدن فعالان بازار سهام منتهی شد. از یک سو برخی مدیران و سیاست‌گذاران بر تداوم عرضه خودرو در بورس کالا باتوجه به نقاط قوت این طرح تاکید دارند و از سوی دیگر شورای رقابت در طول هفته‌های اخیر مانع اجرای این طرح شده و عملا با مصوباتی به‌دنبال لغو عرضه بورسی خودرو است. این دست ناهماهنگی‌ها لطمات جدی و غیرقابل جبرانی را به سهامداران تحمیل و به‌بیان‌دیگر جو بی‌اعتمادی را در بورس تقویت می‌کند. وی تاکید کرد: این سیاست‌های متناقض در حالی ازسوی اعضای شورای رقابت اتخاذ می‌شوند که اغلب این اعضا توسط دولت و مدیران رده‌بالای دولتی تعیین می‌شوند؛ بنابراین انتظار می‌رود میان سیاست‌های این شورا و دولت همخوانی وجود داشته باشد، انتظاری که به واقعیت نمی‌رسد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که تا وقتی این دست ناهماهنگی‌ها وجود دارد، نباید به اثربخشی مقرراتی همچون اخذ مالیات بر عایدی سرمایه و جذب سرمایه به تالار شیشه‌ای امید داشت.

اثرگذاری محدود بر بورس

مجتبی دیبا، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تصویب و اجرای طرح دریافت مالیات بر عایدی سرمایه در قدم‌های نخست می‌تواند بر عملکرد بازار سرمایه اثرگذار باشد. هرچند ابعاد دقیق این طرح و جزئیات تصویب آن بر عملکرد بورس تهران تاثیرگذار است. کما اینکه در حال حاضر شاهد تغییرات متفاوتی در فرآیند تصویب این طرح هستیم.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: از ابتدا مقرر شده بود بیشترین تمرکز این طرح بر دریافت مالیات بر عایدی سرمایه از مسکن یا سایر بازارهای موازی باشد. انتظار می‌رود با تصویب و اجرای این طرح، خرده‌پول‌هایی جذب بازار سرمایه شود؛ بنابراین این طرح در حالت کلی مثبت به‌نظر می‌رسد. وی افزود: این ایده برای بازار سرمایه مثبت و جذاب ارزیابی می‌شود، زیرا افراد را به حضور و سرمایه‌گذاری در این بازار تشویق می‌کند. با این وجود صاحبان سرمایه که در بازارهای موازی فعالیت دارند، به‌دنبال راهی خواهند گشت تا از زیر بار پرداخت این مالیات، در بروند. دیبا گفت: بورس تهران در طول ۲ سال اخیر با بی‌اعتمادی روبه‌رو شده است. این بی‌اعتمادی در بازار سرمایه ریشه‌دار است و مانع جذب افراد به این بازار می‌شود. از آنجا که این بی‌اعتمادی از عملکرد دولت نشأت می‌گیرد، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با اقدامات مختلف اعتماد را دوباره به این بازار بازگردانند. در چنین شرایطی می‌توان به افزایش اثرگذاری بازار سرمایه امید داشت. وی افزود: پول هوشمند است و مسیر خود را پیدا می‌کند. در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ شاهد ورود نقدینگی قابل‌توجه به بازار سرمایه بوده‌ایم. البته در آن دوران نرخ بهره بانکی حدود ۱۰ درصد بود، در نتیجه سرمایه‌گذاری در این بازار به‌شدت جذاب بود، اما در ادامه با ریزش بازار، درصد نرخ بهره به بالای ۱۸ درصد رسید. چنانچه سود حاصل از سرمایه‌گذاری در بورس افزایش یابد، افراد به ماندن در بازار ترغیب خواهند شد.

دیبا افزود: شرط دیگر برای جذب سرمایه به بورس، آموزش است. نگاه کارشناسی به بورس نیازمند آموزش و فرهنگ‌سازی است. این نگاه زمینه حضور افراد متخصص و ماندگاری آنها در این بازار را فراهم می‌کند. فرد آموزش‌دیده بازدهی بالاتری را از آن خود می‌کند و جذابیت این بازار بیشتر می‌شود؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود برای ارتقای فرهنگ سرمایه‌گذاری در بورس تلاش کنند.

طرح مالیات بر عایدی سرمایه در تیر ۱۳۹۹ اعلام‌وصول شد، اما روند تصویب این طرح بیش از ۲ سال طول کشید یا معطل ماند

سخن پایانی

طرح مالیات بر عایدی سرمایه با هدف کاهش تقاضای سفته‌بازی و سوداگری در بازارهای غیرمولد مانند مسکن، خودرو، ارز، طلا و... در دست تصویب و اجرا قرار دارد. این طرح زمینه هدایت سرمایه به بازارهای مولد را فراهم می‌کند. بورس در رده بازارهای مولد قرار دارد و انتظار می‌رود با اجرای این طرح به نتیجه مثبت برسد. با این وجود بازار سرمایه ما با چالش‌های جدی روبه‌رو است؛ در نتیجه نباید به اثربخشی قابل‌توجه تصویب طرح دریافت مالیات بر عایدی سرمایه بر بهبود عملکرد تالار شیشه‌ای امید داشت؛ به‌بیانی دیگر لازمه ورود سرمایه به بورس پس از وضع مالیات بر عایدی سرمایه، جلب دوباره اعتماد مردم به بورس تهران است.

جذب ۵ هزار نخبه در دولت

معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری اعلام کرد تا پایان سال آینده ۵ هزار نخبه را جذب خواهند کرد. به‌گفته دهقانی، برای جذب نخبگان پیشنهادها و اقدام‌های خوبی در دستگاه‌های دولتی مطرح و انجام شده است. به‌گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، روح‌الله دهقانی‌فیروزآبادی، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری، گفت: برای جذب نخبگان پیشنهادهای خوبی مطرح شده است: «ما در دوره اول به‌صورت آزمایشی با ۳۵ نفر کار خود را آغاز کردیم که اتفاق خوبی بود و موفق عمل کردیم. آماری که اکنون از دستگاه‌های دولتی درخواست داده شده، نیاز است ۵ هزار نخبه جذب این دستگاه‌ها شوند. به‌گفته وی، به‌احتمال‌قوی تا پایان سال آینده، حداقل ۵ هزار نفر از نخبگان را در دولت جذب خواهند کرد. دهقانی که پیش از این، معنی و تفسیر نخبه از دیدگاه خود را ارائه کرده بود، درباره بازگشت نخبگان به کشور نیز اعلام کرد: مفهوم بازگشت نخبگان را عام‌تر از آن می‌دانیم که به‌عنوان مثال یک نخبه که در کشور دیگری در حال کار است، به کشور بازگردد. البته آنهایی که باز می‌گردند، بسیار برای ما مهم و حیاتی هستند، اما نگاه ما به بازگشت نخبگان آن است که از همه نخبگان که در جاهای مختلف زندگی می‌کنند، برای توسعه کشور استفاده کنیم. وی گفت: ما هم از نخبگانی که علاقه‌مند هستند، به کشور بازگردند و کسب‌وکار خود را آغاز کنند، حمایت می‌کنیم و هم حمایت‌های برون‌کشوری را مدنظر قرار داده‌ایم. این بدان معنا است که بچه‌های خارج از کشور که علاقه‌مند هستند، به حل مسائل کشور کمک کنند، در نظامی که در حال طراحی است، از آنها استفاده کنیم.

راهکارهای پذیرش دارایی‌های نامشهود دانش‌بنیان‌ها از سوی بانک‌ها بررسی شد

دست‌انداز «بی‌قانونی»

گسترش استفاده از رایانه و اینترنت از سوی استارت‌آپ‌ها و دانش‌بنیان‌ها در سال‌های اخیر به‌دلیل همه‌گیری کووید ۱۹، کفه دارایی‌های آنها را به‌نفع دارایی‌های نامشهود سنگین کرده، به‌طوری که در دنیا بیش از ۹۰ درصد ارزش دارایی شرکت‌هایی که در زمینه نرم‌افزار، اینترنت و حتی هوانوردی فعالیت می‌کنند، نامشهود است؛ این رقم در صنعت غذا، به بیش از ۶۰ درصد می‌رسد، حتی در زمینه سرمایه‌گذاری هم میزان این نوع از دارایی‌ها پیشی گرفته است. این اعداد و ارقام خبر از روند افزایشی سهم و اهمیت دارایی‌های نامشهود در اکوسیستم نوآوری می‌دهد، در حالی که در سیستم مالی و پولی کشورمان، دارایی‌های نامشهود از سندیت حقوقی برای ارائه وثیقه برخوردار نیستند و دانش‌بنیان‌ها برای دریافت هرگونه وام و تسهیلات حتما باید وثیقه ملکی یا هرگونه وثیقه‌ای که سندیت حقوقی دارد، ارائه دهند. حال این پرسش مطرح می‌شود که بیشتر شرکت‌های نوپا که در دفترهای اجاره‌ای فعالیت می‌کنند و فاقد این وثایق هستند، چگونه باید از وام و تسهیلاتی که در بودجه کشور برای آنها در نظر گرفته شده است، بهره‌مند شوند؟ همچنین با اشاره به سخن چندی پیش احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد درباره اعتبارسنجی شرکت‌های دانش‌بنیان برای اخذ تسهیلات در بانک‌ها و از آنجایی که یکی از روندهای اعتبارسنجی این شرکت‌ها تبیین دارایی‌های نامشهود است، صمت به بررسی راهکارهای پذیرش دارایی‌های نامشهود دانش‌بنیان‌ها از سوی بانک‌ها پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

چراغ سبز وزیر اقتصاد به دانش‌بنیان‌ها

چندی پیش، سیداحسان خاندوزی، وزیر اقتصاد در آیین انعقاد قرارداد اعطای تسهیلات تبصره ۱۶ قانون بودجه بین بانک ملی ایران و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری اشاره جدی به تسهیل وثایق بانکی از سوی دانش‌بنیان‌ها داشت. وی گفت: در زمینه اعتبارسنجی شرکت‌های دانش‌بنیان، نیازمند تحول جدی هستیم و اگر اتفاق و تحولی در این زمینه رخ دهد، می‌توانیم شاهد تغییرات بنیادی در روند توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان باشیم. نکته مهم تامین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان، وثایق است که این شرکت‌ها مانند شرکت‌های دیگر دارایی مشهود ندارند. به‌همین دلیل، باید ضمانت و ترتیب‌های ضمانت را تسهیل کنیم. به‌گفته وزیر اقتصاد، نقش ضمانت بسیار مهم‌تر از خود تسهیلات است. زمینه بعدی اعتبارسنجی، شرکت‌های دانش‌بنیان هستند؛ بنابراین لازم است تحولاتی رخ دهد. گفتنی است، دارایی نامشهود، دارایی غیرپولی اشخاص است که ماهیت عینی ندارد و در عین حال جداشدنی است یا از حقوق قراردادی و سایر حقوق قانونی اشخاص نشأت گرفته است. به‌بیان ساده‌تر، دارایی‌های نامشهود، دارایی‌هایی هستند که فاقد ماهیت فیزیکی هستند، اما امتیازات و مزایای انحصاری برای اشخاص به‌همراه دارند. برند یا نام تجاری، مثال بارزی از یک دارایی نامشهود است. شهرت، سرمایه‌های انسانی، دانش فکری و فنی، پروانه‌های قانونی، حق‌امتیاز، حتی فهرست مشتریان و تامین‌کنندگان و ... نمونه‌هایی از دارایی‌های نامشهود هستند.

دارایی‌های نامشهود، سندیت حقوقی پیدا کنند

حجت‌الله فرزانی، کارشناس امور بانکی و مالی در گفت‌وگو با صمت درباره اهمیت حقوقی شدن دارایی‌های نامشهود دانش‌بنیان‌ها برای اخذ آسان‌تر تسهیلات بانکی گفت: ارائه تسهیلات مالی و اعتباری برای اشخاص حقیقی و حقوقی فرآیندهای مشخص قانونی دارد که بانک‌ها به تبعیت از آن، اقدام به ارائه وام و تسهیلات می‌کنند. در فرآیند اعتبارسنجی برای اشخاص حقیقی مولفه‌هایی نظیر بازپرداخت‌های قدیمی، میزان درآمد و چند مولفه مشابه برای بانک، ملاک اصلی است. همچنین، بانک‌ها برای ارائه وام و تسهیلات به اشخاص حقوقی، نسبت‌های مالی خاصی را برای اعتبارسنجی در نظر می‌گیرند نظیر: صورت مالی، حجم و اندازه شرکت و مواردی از این دست. در واقع، با در نظر گرفتن این موارد به تعیین رتبه شخص یا طرح مورد نظر می‌پردازند. گفتنی است، با این داده‌ها، بانک‌ها پیش‌بینی می‌کنند که درآمد و سود و زیان طرح و پروژه تا چه میزان خواهد بود.

فرزانی گفت: ارائه وثیقه برای دریافت تسهیلات از مشکلات اصلی دانش‌بنیان‌ها است که صندوق‌های حامی موجود، بخشی از این معضل را مرتفع کرده‌اند؛ نظیر صندوق نوآوری و شکوفایی، اما صندوق‌های حمایتی چون وابسته به بودجه دولتی هستند و با توجه به اینکه دولت هم بودجه قابل توجهی به آنها نمی‌دهد، حمایت درخور و موثری ارائه نمی‌دهند. در کل، بانک‌ها نیازمند قانونی هستند که به تسهیل فرآیند وثیقه‌گذاری بینجامد. بنابراین، عمده مشکلاتی که بانک‌ها در ارائه تسهیلات دارند، تامین وثایق است؛ وثایقی که باید مورد پذیرش شبکه بانکی قرار بگیرند.

وی افزود: اما برای پذیرش دارایی‌های نامشهود دانش‌بنیان‌ها به‌منظور دریافت تسهیلات از سوی بانک‌ها، نیازمند روندی مشخص هستیم که این دارایی‌ها را برای بانک، به‌لحاظ حقوقی تبیین کند. به‌عبارت روشن‌تر، برای پذیرش دارایی‌های نامشهود دانش‌بنیان‌ها لازم است مرکزی وجود داشته باشد که دارایی‌های نامشهود را در قالب دارایی حقوقی در اختیار بانک بگذارد.

این کارشناس مالی و بانکی افزود: به بیان ساده‌تر، مسئله اصلی بانک‌ها در عدم‌پذیرش دارایی‌های نامشهود، نداشتن سند حقوقی و ابهام در مالکیت آن است. در واقع، دارایی‌های نامشهود برای بانک‌ها واضح نیست. برای مثال، بانک‌ها باید قانون کپی‌رایت را مدنظر داشته باشند؛ حال اگر مراکزی وجود داشته باشند که بتوانند حق مالکیت دارایی‌های نامشهود را برای دانش‌بنیان‌ها امضا کنند و قیمت‌گذاری انجام و مسائل حقوقی آن هم تبیین شود، مانعی برای پذیرش به‌وجود نمی‌آید. در حال حاضر، چون دارایی‌های نامشهود فاقد جنبه مالکیت حقوقی هستند، زمینه برای پذیرفتن آنها به‌عنوان وثیقه تا حد زیادی وجود ندارد.

به‌گفته وی، نامعلوم بودن ارزش مادی دارایی‌هایی نامشهود، مشکل اصلی در پذیرش بانکی است. گفتنی است، وثایق مورد پذیرش از سندیت حقوقی برخوردار هستند که در دفاتر اسناد حقوقی ثبت شده‌اند. برای مثال، وقتی ملکی در رهن بانک گذاشته می‌شود، کارشناس ملک ارزش‌گذاری و رقمی را به بانک اعلام می‌کند و به فراخور مبلغ تسهیلات، می‌توان آن را به‌عنوان پشتوانه تسهیلات قرار داد.

وی افزود: هم ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود و هم فرآیند در رهن‌گذاری آنها، موضوعاتی هستند که باید مشخص شوند. گفتنی است، بانک‌ها مجاز به انجام این ۲ فرآیند نیستند و باید در ذیل قانونی، این فرآیند اتفاق بیفتد. در واقع، متخصصان خبره باید مسائل حقوقی این دارایی‌ها را حل‌وفصل کنند.

> نظام بانکداری در کشور به اقتصاد دانش‌بنیان‌ها اعتقاد ندارد، چرا که هنوز دارایی‌های نامشهود برای بانک یک مولفه تعریف‌نشده است

وظیفه‌ای بر گردن معاونت علمی

به‌گزارش مرکز اطلاع‌رسانی معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان، علیرضا دلیری، رئیس کارگروه «راهبری و نظارت بر ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود» درباره مصوبات هیات‌وزیران، در زمینه ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود که از سال ۹۸ به معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری محول شده، گفت: موضوع اصلی این است که به‌طبع کسب‌وکارهای دانش‌محور برای توسعه خود، نیازمند سرمایه هستند که مشخص کردن ارزش دارایی آنها، نخستین گام در راستای جذب سرمایه موردنیاز است. خواه محل تامین این سرمایه، وام بانکی، سرمایه خطرپذیر یا روش‌های دیگر باشد، باید ارزش دارایی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان مشخص شود.

وی افزود: از طرف دیگر، این کسب‌وکارهای عموما نوپا دارایی فیزیکی از جنس ساختمان، ماشین‌آلات، تجهیزات و... در اختیار ندارند و گردش مالی شرکت‌ها نیز چندان قابل توجه نیست، چون به‌طور معمول شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها در ابتدای راه هستند و محصولی را توسعه داده‌اند که هنوز فروش زیادی نداشته است، بنابراین این شرکت‌ها، گردش مالی چندانی ندارند. در واقع، دانش فنی یا نرم‌افزار توسعه‌داده‌شده که از جنس دارایی نامشهود است، بخش اصلی دارایی شرکت‌ها را تشکیل می‌دهد، بنابراین، استفاده از روش‌های علمی و مناسب و محاسبه دارایی‌های نامشهود در ارزش‌گذاری این شرکت‌ها، ضرورت و اهمیت زیادی در تامین مالی و توسعه این شرکت‌ها دارد. درباره فروش و واگذاری دارایی نامشهود نیز ضرورت ارزش‌گذاری کاملا روشن است و نیاز به توضیح ندارد.

وی درباره سامانه ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود که به اختصار «سادان» نامیده می‌شود، گفت: این سامانه در واقع پل ارتباطی معاونت به‌عنوان مرجع قانونی اعطای مجوز ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود و ذی‌نفعان این حوزه است. بستر قانونی راه‌اندازی سامانه، اجرای ماده ۶ آیین‌نامه ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در طرح‌های سرمایه‌گذاری و اصلاحیه آن و در سال ۹۶ و ۹۸ به تصویب هیات‌وزیران رسیده است.

دلیری گفت: هدف اصلی این سامانه، ساماندهی، تسهیل و شفاف‌سازی فرآیند اخذ مجوز ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود است. در حال حاضر تمام ضوابط و دستورالعمل‌ها و همین‌طور فراخوان‌ها درباره ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود از طریق سامانه سادان اطلاع‌رسانی می‌شود و در دسترس عموم قرار می‌گیرد. همچنین، همه تعاملات لازم با ذی‌نفعان این حوزه از طریق سامانه انجام می‌پذیرد، البته امیدواریم بستر فراهم‌شده، در کنار کارکردهای جاری، در زمینه فرهنگ‌سازی، توسعه، ترویج و آموزش نیز مورداستفاده قرار گیرد.

سدی به نام بانک

مهدی عباسی، رئیس پارک علم و فناوری استان البرز در گفت‌وگو با صمت درباره شفافیت اموال غیرمشهود دانش‌بنیان‌ها به‌منظور دریافت تسهیلات بانکی گفت: پیگیری بودجه‌های تخصیص‌داده‌شده از کانال نظارتی موضوع دیگری است که از درجه اهمیت بالایی برخوردار است، برای مثال در سال گذشته، متاسفانه مبالغی که مطرح شد، درد زیادی را از دانش‌بنیان‌ها رفع نکرد، چرا که آنها به سد محکمی به نام بانک برخورد کردند و بانک‌ها همکاری و کارآیی لازم را نداشتند و به‌طورمعمول تمام این بودجه به دانش‌بنیان‌ها تخصیص داده نشد. به‌اعتقاد من، دلیل این فرآیند به سنتی بودن بانک‌ها برمی‌گردد. نظام بانکداری در کشور به اقتصاد دانش‌بنیان‌ها اعتقاد ندارد، چرا که هنوز دارایی‌های نامشهود برای بانک یک مولفه تعریف‌نشده است.

به دارایی‌های نامشهود ارزش بگذارید

وی افزود: این موضوع را هم باید مدنظر داشت که بیشتر فعالان دانش‌بنیان صاحب دارایی‌های نامشهود هستند تا دارایی‌های مشهود؛ خوب است، تفاوت دارایی‌های مشهود و نامشهود را با این مثال شرح داد؛ تصور کنید، اگر یک شرکت دانش‌بنیان موفق به تولید محصولی فناورانه و خلاقانه می‌شود، به‌گونه‌ای که به تصمیم معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان و صندوق نوآوری و شکوفایی و پارک‌های علم و فناوری صلاحیت حمایت مالی برای توسعه کسب‌وکار خود را دارد و از طرفی هم، این اطمینان حاصل شده است که می‌تواند بازگشت سرمایه را در مدت‌زمان مقرر داشته باشد، اما متاسفانه در بانک‌ها این فناوری ارزش ریالی ندارد و به‌طورمعمول برای تضمین، خواهان دریافت سند ملک و دیگر تضامین شناخته‌شده هستند. در واقع، تولیدات فناورانه که زمان زیادی برای خلق آن صرف شده، از ارزش مالی خاصی برای تضمین برخوردار نیستند.

به‌عبارت‌دیگر، دانش فنی برای بانک‌ها تعریف نشده و سند خانه و ملک از دانش‌بنیان بودن افراد مهم است. برای مثال، اپلیکیشن‌هایی که ترابرد مالی بالایی دارند، دارایی‌شان نامشهود است که از اتفاق، برخی دارایی‌های مشهود از ارزش مالی بالاتری برخوردار هستند و چنین سازکاری در دنیا تعریف‌شده است.

به‌گفته وی، تنها تصویب مبالغ و اعداد و ارقام در قالب بودجه برای توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان در کشور کافی نیست، اجزای این اکوسیستم باید به‌گونه‌ای همراستا با یکدیگر باشند که دست‌کم به‌دقت دانش‌بنیان‌هایی که نیازمند تمکن مالی برای توسعه و تولید هستند، برسد، اما متاسفانه با سیستم بانکداری فعلی کشور، فرآیند مفیدی با هدف افزایش اشتغال انجام نمی‌گیرد. بانک‌ها به‌قدری در اجرای سازکار حسابداری همیشگی و البته منسوخ خاص خود تاکید دارند که در نهایت فرقی میان یک فرد معمولی با افرادی که در قالب شرکت‌های دانش‌بنیان و به‌منظور افزایش تولید فعالیت می‌کنند، وجود ندارد.

اگر می‌خواهیم اتفاق درخوری برای شرکت‌های دانش‌بنیان برای توسعه اشتغال بیفتد، تنها راهش این است که بانک‌ها بخشی از دارایی‌های نامشهود از سوی بانک‌ها را به‌عنوان وثیقه بپذیرند.

سخن پایانی

به‌گفته بیشتر کارشناسان، امروزه روش‌هایی رواج داده شده است که صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با استفاده از شرایط موجود، پیش‌بینی‌های دقیق‌تری نسبت به درآمدهای‌شان در آینده داشته باشند و براساس آن، درخواست دریافت وام دهند و موسسه‌ای که متولی این خدمات است، باید براساس سیستم گردش مالی آن شرکت و تاریخچه‌ای که داشته، وام اعطا کند؛ چنین روندی در سیستم بانکی ایران وجود ندارد. حال باتوجه به تعریفی که از دانش‌بنیان می‌شناسیم، ارائه یک وثیقه بزرگ ملکی برای دریافت وام خنده‌دار است.

یادداشت

نیاز به یک بازتعریف داریم

معصومه آقاپور علیشاهی ـ عضو سابق کمیسیون اقتصادی مجلس دهم

مهم‌ترین دارایی شرکت‌های دانش‌بنیان، همان‌طور که از نام‌شان پیدا است، دانش فنی، مهارت تخصصی و نیروهای ماهر و مسلط به فناوری‌های نوین است و همین دارایی باعث تفاوت آنها شده است؛ تفاوتی کلیدی که نه‌فقط برای خود این شرکت‌ها که برای کشور مزیت‌ساز و به‌همین‌دلیل، حالا جای خودش را در شعار سال هم پیدا کرده است: «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین». باوجود این، مشکلات دانش‌بنیان‌ها در کشور ما بسیار و یکی از آنها، همین بی‌اعتبار بودن دارایی‌های‌شان برای سیستم بانکی و ثبتی کشور است. به‌همین سبب، همواره یکی از دغدغه‌های مهم دانش‌بنیان‌ها در کشور ما دریافت وام و تسهیلات بانکی است، به‌اعتقاد من، باید زیرساخت‌های دانش‌بنیان در کشور ما متحول شود و نگاه دیگری به نوآوری و خلاقیت داشته باشیم. دانش‌بنیان‌ها می‌توانند حلقه واسط میان تولیدکنندگان در زنجیره ارزش تامین برای افزایش تولید ناخالص ملی کشور باشند و توانایی ایجاد تمهیداتی را هم در ساختار تولید کشور دارند. برهمین‌اساس، باید در این عرصه یک سازکاری شکل بگیرد که صندوق‌های حمایتی به‌صورت جداگانه در راستای حمایت مالی و تسهیلاتی از دانش‌بنیان‌ها شکل بگیرند و نباید از صندوق‌های تامین سرمایه یا صندوق‌های توسعه ملی، انتظار ارائه تسهیلات داشته باشیم. همچنین، درباره ارزش‌گذاری دانش‌بنیان‌ها باید سهام خاصی برای اختراعات و اکتشافات و نوآوری ارزش‌گذاری شود و قابل‌فروش باشد. در کشورهای پیشرفته چنین روندی وجود دارد، به‌طوری که در بورس اوراق بهادار ارزش‌گذاری شود و قیمت‌گذاری آن هم باید متفاوت باشد.

اگر چنین ساختاری وجود داشته باشد و وارد بازار سرمایه شود، بیشتر دانش‌بنیان‌ها نیازمند دریافت وام و تسهیلات یا ارائه ضمانتنامه یا وثیقه نخواهند بود. به‌عبارت دیگر، اگر بازار سرمایه دارای سهام اختراعات، اکتشافات و نوآوری شود، ریسک این کسب‌وکار بین سهامداران تقسیم می‌شود که یا سود موردانتظار حاصل می‌شود یا ضرر می‌کنند. اگر چنین شرایطی حاکم باشد، دیگر به وام و تضامین نیازی نخواهد بود و مشتریان خود را هم خواهد داشت. از آنجایی که در کشور ما ظرفیت‌های مساعدی برای پرورش نوآوری و ابتکارات وجود دارد، با اصلاح زیرساخت‌ها می‌توانیم چشم‌انداز روشنی در توسعه دانش‌بنیان داشته باشیم. مجلس باید در طرح قوانین در این راستا یک اقدام عاجل به سرانجام برساند. ارائه تسهیلات در راستای افزایش تولید، خارج از ماهیت فعالیت بانکی است. از آنجایی که کار و ماهیت بانک‌ها ردوبدل پول و تامین سرمایه لازم در بخش زیرساخت‌های کشور چه به‌صورت عمومی و چه به‌صورت خصوصی است و چون از طرفی قوانین بانکی غیرقابل‌تغییر هستند، نمی‌توان انتظار داشت که خارج از قوانین اقدام کنند. در واقع، یک مبلغی اعطا می‌شود و بازپرداخت آن، باید طبق قوانین انجام شود، اما از طرفی هم، شرکت‌های دانش‌بنیان دارای شرایط ریسک‌پذیری هستند و بیشتر افرادی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، جوان و دارای نوآوری و خلاقیت هستند که تضامین لازم را به‌دلیل ضعف در بنیان‌های مالی ندارند، همچنین بانک‌ها دارای چارچوب‌هایی هستند که اگر پا را فراتر از آنها بگذارند، موردبازخواست دستگاه‌های نظارتی قرار می‌گیرند. در واقع، بانک‌ها در بحث ارائه تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها یا سهل کردن این روند، کاری از پیش نمی‌برند. در این بخش هم، باید زیرساخت بازار سرمایه فراهم و یک صندوق جداگانه از سوی دولت تعبیه شود. شاید بتوان در قالب پیشنهاد، این گزاره را مطرح کرد که یک درصد از تولید ناخالص ملی به دانش‌بنیان‌ها تعلق گیرد یا یک در هزار مالیات بر ارزش‌افزوده، یک درصد تولید ناخالص به‌صورت کمک بلاعوض با شروط راه‌اندازی خط تولید یا نوآوری به دانش‌بنیان‌ها تعلق گیرد. این ابتکارات می‌تواند از سوی معاونت علمی یا وزارت اقتصاد تکلیف شود که با افتتاح یک صندوق که از سوی مجلس تعریف می‌شود، انجام گیرد.

همان‌گونه که پیش‌تر هم گفته شد، ارائه تسهیلات بانکی به دانش‌بنیان‌ها از سوی بانک‌ها، نیازمند یک بازتعریف مستقل و جداگانه است که باید از سوی نهادهای بالادستی انجام بگیرد، چرا که در حال حاضر بانک‌ها در ماهیت، چنین روندی را نمی‌بینند و در قوانین بانکی هم، تسهیلگری ذکر نشده است. حال باید دید اقدام نهادهایی چون معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی در راستای این تسهیلگری در آینده نزدیک، باتوجه به قانون جهش تولید چیست؟

چهره

مولدسازی قیمت املاک را کاهش می‌دهد

وزیر امور اقتصاد و دارایی با تاکید بر اینکه طرح مولدسازی باعث کاهش قیمت املاک می‌شود، عنوان کرد: بسیاری از پیمانکاران به‌دنبال اراضی می‌گردند و می‌توانند به‌جای فشار قیمتی روی املاک موجود، از طرح مولدسازی استفاده کنند. به گزارش ایسنا، سید احسان خاندوزی در مراسم رونمایی از فاز نخست سامانه مولدسازی دارایی‌های دولت اظهار کرد: طرح مولدسازی می‌تواند راهگشای بن‌بست‌هایی باشد که باعث می‌شد سرمایه‌گذاران و پیمانکاران کشور نتوانند با سرعت مطلوب طرح‌های دولت را پیش ببرند. از سوی دیگر بعضا شرکت‌های دولتی می‌خواستند از شر اموال مازاد خود خلاص شوند و آن را به دارایی زاینده تبدیل کنند اما در پیچ‌وخم فروش دارایی‌ها گرفتار شده بودند. خاندوزی با بیان اینکه با برداشتن این گام، تحولی در پروژه‌های نیمه‌تمام عمرانی کشور ایجاد می‌شود، عنوان کرد: نقدهایی به این طرح وارد شد که بعضی از آنها غیرمنصفانه با اطلاعات کم بود اما برخی هم تخصصی و قابل‌تامل بود که در مصوبه نهایی اعمال خواهد شد. وزیر اقتصاد به این سوال که آیا ارزش اموال مازاد دولت ۷۰۰۰ هزار میلیارد تومانی است که قبلا اعلام شده بود، پاسخ داد: برآورد جدیدتری که به روز شده باشد درباره دارایی‌های دولت وجود ندارد. این رقم نیز ۵ سال پیش اعلام شده، اما دقیق نیست.

وزیر امور اقتصادی و دارایی همچنین گفت: با هماهنگی انجام‌شده با مدیران بانک‌های دولتی، در صورتی که فردی به بانک بدهی و معوقه داشته باشد، اگر تا ابتدای اسفند اصل بدهی خود را بپردازد، جرائم آن بخشیده می‌شود. سیداحسان خاندوزی اظهار کرد: وزارت اقتصاد با همه مدیران بانک‌های دولتی هماهنگ کرد که از اول اسفند درصورتی‌که افراد بدهی به بانک و معوقات دارند اگر اصل بدهی خود را پرداخت کنند تمام جرایم بانکی آنها بخشیده شود. وی با بیان اینکه این اقدام با هدف کمک به تسهیلات‌گیرندگان از شبکه بانکی صورت گرفته، اظهار کرد: درگذشته هیات مدیره بانک‌ها اختیار بخشودگی جرائم را داشتند و برای اینکه کار مردم تسهیل شود و لازم نباشد نامه‌نگاری و مکاتبات صورت بگیرد، به تمام شعب بانک‌های دولتی این اختیار را دادیم که در خود شعبه بخشودگی بانکی را اعمال کنند. خاندوزی ادامه داد: وام‌گیرندگان با پرداخت اصل بدهی بانکی تا ابتدای اسفند، دیگر درصدی را به‌عنوان جرایم بانکی نمی‌پردازند. خاندوزی همچنین با اشاره به حرکت وزارت اقتصاد و دارایی در دو مسیر در این راستا، اظهار کرد: مقدمات حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان امسال فراهم شده و امیدواریم در سال ۱۴۰۲ ثمره آن دیده شود. نخستین مسئله‌ای که برای شرکت‌های دانش‌بنیان اهمیت ویژه‌ای دارد، ضمانت است. صندوق در این زمینه نقش‌آفرینی خوبی داشته، اما خیلی بیشتر از وضع موجود نیازمند فراهم شدن ضمانت و ترتیبات نهادی آن برای شرکت‌های دانش‌بنیان هستیم. در تمام دنیا نقش ضمانت از نقش تسهیلات‌دهی بانکی بسیار مهم‌تر است، در حالی که ما این مسئله را در کشور جدی نگرفتیم.

اخذ مالیات بر عایدی سرمایه، راهی برای جلوگیری از فرار مالیاتی

عمده فرار مالیاتی با سندسازی انجام می‌شود

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

دولت رقم درآمدهای مالیات در بودجه ۱۴۰۲ را ۵۷ درصد نسبت به درآمد مالیاتی درج‌شده در بودجه سال جاری افزایش داد. دولت همچنین وعده داد این میزان افزایش را از طریق انسداد راه فرار مالیاتی محقق سازد. در سال‌های گذشته، تحت تاثیر تحریم‌های امریکا و دشوار شدن دسترسی به درآمدهای نفتی، دولت‌ها در ایران بیش از پیش به ابزار مالیات برای تامین مالی بودجه خود توجه کرده‌اند و همین موضوع باعث شده در مدتی کوتاه میزان درآمدهای دولت از محل مالیات به‌شکل قابل توجهی افزایش پیدا کند. با این وجود چه از نظر فرار مالیاتی و چه از نظر عدالت مالیاتی هنوز راهی طولانی تا رسیدن به استانداردهای جهانی باقی مانده است. جا ماندن ایران از استانداردهای جهانی مالیات‌ستانی، یکی از موضوعاتی است که در میان کارشناسان اقتصادی کمتر اختلاف‌نظری بر سر آن وجود دارد، اما اختلاف‌نظرهایی در زمینه شیوه‌های بستن راه‌های فرار مالیاتی همیشه مطرح بوده است؛ زیرا به‌اعتقاد برخی کارشناسان معافیت‌های مالیاتی خود راه فرار از پرداخت مالیات را هموار می‌کند. همچنین طرح دریافت مالیات از عایدی سرمایه که قرار بود تا پایان امسال برای تصویب به صحن علنی برود، یک ماه مانده به پایان سال در انتظار تصمیم بهارستان‌نشینان است. براساس این طرح مقرر شده دلالان و واسطه‌گران در بازار ارز، طلا، مسکن و خودرو مشمول پرداخت مالیات باشند. صمت در این گزارش برنامه دولت برای بستن راه‌های فرار مالیاتی را بررسی کرده است.

عکس: صمت

راهکارهای دولت برای کاهش فرار مالیاتی

میثم حاج‌محمدی، کارشناس امور مالیاتی درباره راهکارهای دولت برای کاهش فرار مالیاتی به صمت گفت: فرارهای مالیاتی عمدتا توسط پردرآمدها و با سندسازی و ارائه آمار غلط صورت می‌گیرد. آثار سوء فرار مالیاتی، در تامین نشدن درآمدهای موردنیاز دولت و در نتیجه عدم ارائه خدمات اجتماعی مطلوب و باکیفیت ظهور و بروز پیدا می‌کند. همچنین فرار مالیاتی سبب می‌شود درآمدها در سطح جامعه به‌نحو متناسب توزیع نشود و انباشت ثروت در دست گروه‌های خاص، نه‌فقط زمینه تقویت قدرت سیاسی برخی گروه‌ها را فراهم آورد، بلکه شکاف طبقاتی ناشی از این امر موجب افزایش تنش سیاسی و اجتماعی در جامعه شود.

وی با تاکید بر اینکه فرار مالیاتی یکی از مصادیق و مظاهر فساد اقتصادی است، گفت: فرار مالیاتی امنیت اقتصادی موردنیاز برای گسترش فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری را دچار اختلال می‌کند؛ از این رو، اصلاح و تجدیدنظر در نظام مالیاتی کشور به‌ویژه نظام کیفری مالیاتی به‌منظور بهبود وضعیت اقتصاد ملی امری ضروری است.

۴۰ درصد مردم مالیات می‌دهند

این کارشناس امور مالیاتی در ادامه افزود: بررسی صورت‌وضعیت‌های مالی افراد نشان می‌دهد فرار مالیاتی در بین افراد با درآمد بالاتر، بیشتر است؛ به‌طوری که آنها ۸۰ تا ۹۰ درصد مالیات تعیین‌شده را نمی‌پردازند. بر این اساس، دولت حداقل هر سال ده‌ها هزار میلیارد تومان از درآمدهایش را به‌خاطر فرارهای مالیاتی از دست می‌دهد. تنها ۴۰ درصد افراد جامعه مالیات پرداخت می‌کنند و این معضل به‌دلیل این است که تعدادی از بنگاه‌های اقتصادی فاقد محل خاص قابل‌شناسایی هستند؛ مثل دلار‌فروشان و دلالان که همواره بساط خود را در خیابان پهن کرده‌اند.

حاج‌محمدی متذکر شد: فرار مالیاتی یک اقدام آگاهانه از سوی مودیان است که هدف آن نپرداختن حقوق قانونی دولت است. به‌این ترتیب فرار مالیاتی به دو دسته قانونی و سیستماتیک تقسیم می‌شود. فرار مالیاتی قانونی به آن دسته از فرارها گفته می‌شود که به هر دلیلی در قانون زمینه آن چیده و موجب شده برخی از مودیان مالیات خود را پرداخت نکنند.

معافیت خطرناک

حاج‌محمدی در تشریح نوع دوم فرار مالیاتی، معافیت مالیاتی قانونی را خطرناک‌ترین نوع فرار مالیاتی اعلام کرد و گفت: فرارهای بزرگ مالیاتی در اقتصاد ایران ناشی از وضع غیرکارشناسانه معافیت‌های مالیاتی گسترده و ایجاد شرکت‌های صوری است که برخی از مدیران دولتی در رأس آن قرار دارند. یکی از مهم‌ترین مشکلات در بحث نظام مالیاتی، ورود ذی‌نفعان به عرصه قانون‌گذاری برای بخش مالیات کشور است.

فرار، معضلی بین‌المللی

وی با اشاره به اینکه فرار مالیاتی از راه معافیت مالیاتی معضل اغلب کشورهای جهان است، گفت: ورود افراد ذی‌نفوذ به ساختار امور مالیاتی، همواره تهدیدی جدی برای اقتصاد هر کشوری است، زیرا این گروه با وضع معافیت‌های مالیاتی خاص راه را برای فرارهای سنگین مالیاتی باز می‌کنند.

این کارشناس امور مالیاتی در پاسخ به این پرسش که چگونه دولت‌ها می‌توانند جلوی فرار مالیاتی از طریق معافیت را بگیرند، توضیح داد: تا زمانی که اطلاعات سازمان امور مالیاتی کامل نشود، فرار مالیاتی وجود خواهد داشت. تکمیل اطلاعات نیز نیازمند اصلاح قوانین مالیاتی است که در حال حاضر وضعیت مناسبی ندارد و جای تفسیرهای متعدد و متناقض دارد؛ بنابراین دولت ابتدا باید ساختار را اصلاح کند؛ به‌ویژه در بخش معافیت‌های مالیاتی. وی افزود: متاسفانه در گمرکات ما به‌دلیل نبود نظارت کافی گاهی کالاهایی با مالیات و عوارض بالا به شکل صوری جای کالاهای مشمول معافیت مالیاتی وارد می‌شوند. این اقدام یکی از انواع رایج فرار مالیاتی با توجه به قوانین معافیت مالیاتی است.

لزوم اخذ مالیات بالا

این کارشناس امور مالیاتی با اشاره به وزن سنگین مالیات در بودجه ۱۴۰۲ یادآور شد: رقم مالیاتی در نظر گرفته‌شده در بودجه ۱۴۰۲ تنها در شرایطی محقق خواهد شد که هم راه‌های فرار مالیاتی در سطح کلان مسدود شود و هم اینکه طرح مالیات بر عایدی سرمایه در مجلس به تصویب برسد.

وی افزود: در اقتصاد تورم‌زده ایران که نرخ کالاهای سرمایه‌ای هر لحظه در حال افزایش است، باید برای بستن راه‌های دلالی مالیات بر عایدی سرمایه به‌ویژه در سال اول رقمی بالا در نظر گرفته شود. این اقدام تقاضای غیرواقعی را در بازار کالاهای سرمایه‌ای از میان می‌برد و درآمدزایی بالایی برای دولت به همراه خواهد داشت.

> یکی از ابزارهای پیشگیرانه در بحث فرار مالیاتی، اخذ مالیات بر عایدی سرمایه است

مالیات باید تمام بودجه را پوشش دهد

محمدرضا یزدی‌زاده، کارشناس امور مالیاتی درباره نقش تصویب طرح مالیات بر عایدی سرمایه در جلوگیری از فرار مالیاتی به صمت گفت: ما انتظار داریم مالیات تمام بودجه دولت را پوشش دهد، زیرا در غیر این صورت کسری بودجه دولت مصائب و مشکلات زیادی از جمله تورم برای کشور به همراه می‌آورد؛ بنابراین بودجه عمومی دولت باید تمامی از محل درآمدهای مالیاتی تامین شود. وی در ادامه افزود: درآمد مالیاتی دولت در بودجه فقط زمانی محقق می‌شود که راه‌های فرار مالیاتی با بکارگیری ابزار قانون بسته شود. یکی از ابزارهای پیشرانه در بحث فرار مالیاتی، اخذ مالیات بر عایدی سرمایه است.

ابزار مالیات بر ثروت

این کارشناس امور مالیاتی خاطرنشان کرد: در تمام کشورها مالیات درآمد حاصله از هر بخشی که دچار افزایش نرخ شده، اخذ می‌شود و اگر قرار است در ایران چنین طرحی اجرا شود باید متناسب با شرایط کشور صورت گیرد؛ بنابراین اگر بخواهیم درآمدی برای دولت ایجاد و با سفته‌بازی مقابله کنیم، راهکارهایی وجود دارد که طرح مالیات بر عایدی سرمایه از جمله این راهکارهاست. وی تاکید کرد: برای هدایت پول و نقدینگی به سمت تولید باید از ابزارهای دیگری بهره جست. البته مالیات بر عایدی سرمایه نباید شامل بورس شود. گفتنی است اجرای صحیح و مدیریت‌شده طرح مالیات بر عایدی سرمایه می‌تواند مزایایی چون هدایت سرمایه‌های سرگردان به سمت توسعه فعالیت‌های اقتصادی، توسعه عدالت اجتماعی و پیدا کردن مودیان جدید مالیاتی را به همراه داشته باشد؛ در عین حال اجرای ناقص آن موجب فرار سرمایه‌ها از کشور و قدرت مافیای مالیاتی خواهد شد. یزدی‌زاده ادامه داد: برای اینکه بتوانیم کسری بودجه را از طریق مالیات تامین کنیم، ابتدا باید از فرارهای مالیاتی جلوگیری شود، این در حالی است که میزان فرار مالیاتی در کشور حدود ۳۰ درصد است. در مرحله بعد باید برخی از معافیت‌های مالیاتی موجود در کشور که میزان آن حدود ۴۰ درصد است را حذف کنیم و مورد بعدی گسترش پایه‌های مالیاتی جدید در کشور نظیر مالیات بر عایدی است.

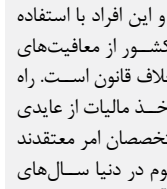
مالیات، درآمدزا برای دولت

این کارشناس مسائل مالیاتی با بیان اینکه زمانی که بازارهای مولد رونق پیدا می‌کنند طبیعتا درآمدهای مالیاتی دولت افزایش می‌یابد، گفت: در حال حاضر طرح مالیات بر عایدی سرمایه در مجلس مطرح‌شده که این نوع مالیات مانعی برای سوداگری و نوسانات شدید قیمت‌ها در بازار است و از نوعی فرار مالیاتی پنهان و فعالیت غیرمولد نیز جلوگیری می‌کند. یزدی‌زاده دلیل موافقت دولت با این طرح مجلس را «درآمدزا بودن» آن برای دولت دانست و تاکید کرد: این طرح برای دولت خوب و درآمدزاست، اما خلاف منافع مردم است، زیرا در شرایط تورمی کشور مردم عادی چاره‌ای جز تبدیل ریال به کالایی باارزش‌تر ندارند. وی در ادامه تصریح کرد: برای اجرای صحیح طرح اخذ مالیات از عایدی سرمایه دولت ابتدا باید در سال‌های آتی تراز عملیاتی بودجه را صفر کند؛ یعنی تفاضل اعتبارات هزینه‌ای و درآمدهای مالیاتی و گمرکی را به صفر برساند. البته این موضوع در برنامه ششم توسعه در سال ۱۴۰۰ هدف‌گذاری شده بود، اما این اتفاق نیفتاد.

لزوم بازنگری در قوانین مالیاتی

این کارشناس مسائل مالیاتی ادامه داد: یکی از کارهایی که باید انجام دهیم جلوگیری از فرار مالیاتی افرادی است که مالیات نمی‌پردازند؛ نه اینکه به افرادی که مالیات می‌پردازند فشار مضاعف وارد کنیم. پس باید برای جلوگیری از فرار مالیاتی در ساز‌کار معافیت مالیاتی بازنگری داشته باشیم. روش این کنترل اخذ مالیات از عایدی سرمایه است؛ یعنی از مجموع درآمد افرادی که به‌دنبال سوداگری هستند و از این راه درآمدهایی کسب می‌کنند مالیات بگیریم؛ کاری که در بسیاری از کشورهای دیگر هم انجام شده است. وی در ادامه متذکر شد: اکنون لازم است این طرح در مجلس به تصویب برسد، اما زمان اجرای آن قابل تجدیدنظر است، زیرا در زمانی که ارزش پول ملی هر روز بیشتر از روز قبل افت پیدا می‌کند، مردم نباید تاوان این کاهش ارزش پول را بدهند. در واقع شخص خسارت دیده و پایه پولی پایین آمده است؛ نباید از این خسارت مالیات بگیریم.

سخن پایانی

دولت مدعی شده برای سال ۱۴۰۲ با بستن راه‌های فرار مالیاتی می‌تواند رقم در نظر گرفته‌شده برای مالیات در بودجه را محقق سازد. کارشناسان بر این باورند که عمده‌ترین فرار مالیاتی توسط دانه‌درشت‌ها انجام می‌شود و این افراد با استفاده از نفوذ در بخش مالیاتی کشور از معافیت‌های خاصی بهره می‌برند که کلا خلاف قانون است. راه دیگر مبارزه با فرار مالیاتی اخذ مالیات از عایدی سرمایه است، اما برخی متخصصان امر معتقدند زمان اجرای این قانون مرسوم در دنیا سال‌های تورمی‌زده ایران نیست، زیرا آسیب‌های اجرای این طرح قطعا از منافع آن بیشتر خواهد بود.

خرید Movable,Fixed and Leader Blade For Tying Machine
کارخانه نورد برد سیر مجتمع جهان فولاد سیرجان

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید Movable,Fixed and Leader Blade For Tying Machine اقدام نماید؛ لذا از تأمین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب و سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت به عمل می‌آید، حداکثر یک هفته از تاریخ چاپ آگهی نسبت به اعلام آمادگی خود اقدام نمایند. بدیهی است بعد از تاریخ فوق به هیچ درخواستی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

لیست مشخصات Movable,Fixed and Leader Blade For Tying Machine کارخانه نورد در سایت اینترنتی مجتمع جهان فولاد سیرجان به آدرس sjsco.ir قسمت مناقصات قرار داده شده است.

مدارک لازم:

- ارسال نامه اعلام آمادگی، رزومه شرکت در خصوص سوابق اجرایی ـ توان مالی ـ توان تجهیزاتی ـ توان فنی و قراردادهای در خصوص موضوع مناقصه تا قبل از پایان تاریخ اعلام شده فوق به آدرس ایمیل a.shahin@sjscosteel.com
- تکمیل فرم خوداظهاری تامین‌کنندگان و ارسال به همراه مستندات مربوطه طبق چک‌لیست مربوطه (دانلود از طریق سایت sjsco.ir در بخش خرید و فروش)

* ارائه مدارک و سوابق هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد *

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

خرید Nail of Outlet Guide Slitter
کارخانه نورد برد سیر مجتمع جهان فولاد سیرجان

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید Nail of Outlet Guide Slitter اقدام نماید؛ لذا از تأمین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب و سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت به عمل می‌آید، حداکثر یک هفته از تاریخ چاپ آگهی نسبت به اعلام آمادگی خود اقدام نمایند. بدیهی است بعد از تاریخ فوق به هیچ درخواستی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

مشخصات Nail of Outlet Guide Slitter کارخانه نورد در سایت اینترنتی مجتمع جهان فولاد سیرجان به آدرس sjsco.ir قسمت مناقصات قرار داده شده است

مدارک لازم:

- ارسال نامه اعلام آمادگی، رزومه شرکت درخصوص سوابق اجرایی ـ توان مالی ـ توان تجهیزاتی ـ توان فنی و قراردادهای درخصوص موضوع مناقصه تا قبل از پایان تاریخ اعلام شده فوق به آدرس ایمیل a.shahin@sjscosteel.com
- تکمیل فرم خوداظهاری تامین‌کنندگان و ارسال به همراه مستندات مربوطه طبق چک‌لیست مربوطه (دانلود از طریق سایت sjsco.ir در بخش خرید و فروش)

* ارائه مدارک و سوابق هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد *

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

هم‌دستی کم‌آبی و کم‌کاری در سمنان

ظرفیت‌های معدنی مغفول ماند

عکس: صمت

استان سمنان در زمره مهم‌ترین استان‌های معدنی کشور محسوب می‌شود اما موانع سرمایه‌گذاری به‌خصوص تامین آب، باعث شده تا این ظرفیت‌های عظیم، مغفول باقی بمانند. ۴۲ نوع ماده معدنی در اســتان ســمنان وجود دارد و این توان بزرگ سبب شــده تا از سمنان به‌عنوان یکی از قطب‌های معادن کشور، نام‌برده شود. درباره ظرفیت‌های عظیم معدنی این استان تنها ذکر دو نکته که نصف گچ کل کشور از شهرستان سرخه و ۲۰ درصد کرومیت ایران از روستای نظرآمایید در شهرستان میامی استحصال می‌شود. سالانه ۱۰ میلیون تن فقط گچ از معادن استان سمنان استحصال می‌شود و این میزان در سنگ آهن یک و نیم میلیون تن است از سوی دیگر بوکسیت، گوگرد، نمک، مس، روی، منگنز حتی طلا و فیروزه و ... در زمره دیگر معادن مهم استان محسوب می‌شود.

ظرفیت‌های معدنی استان سمنان

درباره معادن استان سمنان همچنین باید گفت یک خط فرضی این استان را به دو قسمت تقسیم کرده است بخش غربی بیشتر معادن مصالح و گچ، آهک و ... شامل می‌شود و در شرق استان بیشتر معادن فلزی هستند مانند کرومیت، مس، روی، بوکسیت و... اما نه تنها در جغرافیا بلکه در توسعه نیز معادن استان دچار عدم توازن است. تا پایان سال ۱۴۰۰ از سوی مسئولان صمت استان سمنان اعلام شد که معادن استان برای نزدیک به ۶ هزار نفر اشتغال ایجاد کرده‌اند که این خود گواه عدم توانمندی ما در بهره‌گیری از معادن و ظرفیت‌های موجود بخش معدنی در اشتغال استان سمنان است همچنین بیش از ۶۶۰ معدن دارای پروانه در استان سمنان وجود دارد که میزان سرمایه‌گذاری در آنها طبق برآوردهای انجام‌شده تا پایان ســال ۱۴۰۰ بالغ‌بر ۱۳ و نیم هزار میلیارد ریال بوده اســت. وبسایت صمت اســتان ســمنان درباره ظرفیت‌ها و توانمندی‌های معدنی اســتان سمنان نوشته اســت: ســمنان دارای رتبه اول ازنظر تولید گچ، نمک، سلســتین و زئولیت، رتبه دوم در تولید سولفات سدیم، رتبه سوم در تولید زغال‌سنگ و کرومیت و یکی از ســه استان برتر کشــور در تولید زغال‌سنگ است همچنین ۹۵ درصد سلستین، ۹۵ درصد زئولیت، ۲۰ درصد کرومیت، ۴۰ درصد سولفات سدیم کشور از معادن استان سمنان استخراج می‌شود.

فرآوری اهمیت دارد

رئیس سازمان صمت استان سمنان که دوهفته‌ای می‌شود در این مســند حضور دارد در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، ضمن بیان اینکه ۴۲ ماده معدنی کشف‌شــده در معادن اســتان وجود دارد که باعث شده ســمنان در زمره استان‌های خوب معدنی کشور باشد، گفت: ۳۲ نوع پروانه ماده معدنی در استان سمنان وجود دارد.

یــادگار احمدی بابیان اینکه متأســفانه یکی از مشــکلات معادن استان این اســت که راه برای فعالیت‌هایشان بسته‌شده و می‌بایست از طرق مختلف احیای معادن اســتان در دســتور کار قرار گیرد، بیان کرد: خوشــبختانه ظرفیت خوبی در زمینه معادن استان وجود دارد که می‌بایســت از آن بهره‌گیری کرد. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار سمنان نیز درباره ظرفیت‌های معدنی استان بیان کرد: یکی از مســائلی که در زمینه معادن اســتان اهمیت دارد، فرآوری اســت کــه در این اســتان ده واحد فرآوری معدنی راه‌اندازی شــده اما اصلا کافی نیست چراکه این استان دارای ظرفیت‌های عظیم معدنی است. محمدرضــا صادقی بابیان اینکه باوجــود فعالیت بیش از ۶۰۰ معدن در استان سمنان می‌بایست تعداد واحدهای فرآوری معدنی به ۶۰ تا ۷۰ مورد برسد، بیان کرد: رشد چند برابری فرآوری در حوزه معادن از مهم‌ترین رویکردهای اقتصادی در استان محسوب می‌شود.

کارشــناس حوزه معادن در گفت‌وگو با مهــر، ضمن بیان اینکه در استان سمنان ظرفیت معدنی بسیار وجود دارد اما مشکل بهره‌گیری از این ظرفیت‌ها است، گفت: موانع متعددی بر سر راه سرمایه‌گذاری معدنــی و فرآوری تولیــدات معدنی در طبیعتا اشــتغال‌زایی معادن استان وجود دارد که نخستین آنها آب و بحران خشکسالی است.

محمود رمضانی بابیان اینکه کم‌آبی نخســتین موضوعی است که سرمایه‌گذاران بخش معدنی استان ســمنان را فراری می‌دهد، بیان کرد: نمی‌توان در اســتانی ۱۰۰ واحد، داشته‌های قابل سرمایه داشت امــا در مقابــل آن ۱۰ واحد آب و زیرســاخت را مهیا نکرد و انتظار هم داشــت که ســرمایه‌گذاران در این بخش ورود کننــد؛ بنابراین نحوه برخورد مســئولان ما در زمینه تامین آب موردنیاز معادن نامناســب بوده اســت. وی بابیان اینکه مســئولان استان ســمنان سال‌ها است کــه در انتظار تامین هزاران میلیارد تومــان اعتبار برای انتقال آب به ســمنان هســتند اما یک دهم همین وقت و انرژی و هزینه را اگر برای پســاب‌های شهری یا کاهش سهم کشاورزی از آب گران بهای استان ســمنان می‌کردند، تا امروز آب موردنیــاز واحدهای فرآوری معادنی استان تامین می‌شد.

▣ سرمایه‌گذاری معدنی و مشکلات آن

ایــن کارشــناس بابیــان اینکه دومین مشــکل بــزرگ پیش پای سرمایه‌گذاری معدنی و سپس اشتغال در این حوزه، بروکراسی اداری پیچیده و کند اســت، تاکید کرد: فرآیندهای اداری در معادن استان سمنان آنقدر اذیت‌کننده است که سرمایه‌گذاران پشیمان می‌شوند برای مثال عدم واگذاری اختیار اســتعلام‌ها در شهرستان‌ها (هرچند در حرف صورت گرفته اما عملا شــاهد آن نیستیم و هیچ شهرستانی بدون اجازه مرکز آب نمی‌خورد) به معطلی ســرمایه‌گذاران انجامیده اســت. رمضانی بیان کرد: موضوع سوم موانع تولید و معادن است که متاســفانه عزم کافی برای آن نیز وجود نــدارد برای مثال یک مورد را می‌توان نام برد در شهرســتان شــاهرود معدن سنگ لاشه‌ای وجود دارد که ســال‌ها بعد از اخذ پروانه متوجه می‌شود که مسیر دسترسی او زمین برای توسعه فاز دوم شهرک صنعتی شاهرود داده شده است! یعنی در واقع راه این معدن به شهرک صنعتی بخشیده شده است. وی ادامه داد: این معدن امروز برداشــت سنگ لاشه دار اما راه برای انتقال برداشــت‌هایش ندارد بنابراینسوال ما از مسئولان این است که آیا این معــدن دار باید هلیکوپتر کرایه کند تا محصــول خود را انتقال دهد؟ عجیب‌تر اینکه همین معدن کار اســتان ســمنان که سرمایه‌گذاری کرده تا اشتغال و تولید ایجاد کند ماه‌ها است در حال دوندگی است تا بتواند همین مشکل را رفع کند اما موفق نشده است. این مشت نمونه خروار وضعیت معادن استان سمنان است و برخورد با سرمایه‌گذاران است.

▣ آب و بحران خشکسالی

یک کارشناس اقتصادی نیز بابیان اینکه کمبود آب مهم‌ترین مانع توســعه معدنی و اشتغال آن در استان سمنان است، گفت: کشاورزی ۹۰ درصد آب گران بهای اســتان ســمنان را مصــرف می‌کند آن هم کشــاورزی کم‌بهره‌ای که سال‌به‌ســال از کیفیت و کمیت تولیداتش کاســته می‌شود از ســوی دیگر چهار درصد تنها برای صنعت و معدن باقی می‌ماند و شــش درصد را هم مردم استفاده می‌کنند یعنی عملاً حتی یک درصد آب اســتان هم سهم معادن نیست. رضا ابوالقاسمی بابیــان اینکه دومین معضل اســتان در بخش معادن و عدم توفیق در اشتغال آن، عدم شناخت مسئولان از سرمایه‌گذاران و همچنین عدم شناساندن ظرفیت‌های استان است به‌عبارت‌دیگر ما یک گروه رایزن اقتصادی ســرمایه‌گذاری که بتواند داشته‌های استان را معرفی کند نداریم، بیان کرد: مســئولان ما هنوز هم نمی‌دانند که ســرمایه‌گذار انواعــی دارد و بنابرایــن هر نوع از ســرمایه‌گذار را بــه یک نحو خاص می‌بایســت جذب کــرد. وی بابیان اینکه ســرمایه‌گذاران امروز نگاه حرفه‌ای‌تــری دارند و اگر زمانی در ســه منتظر بازگشــت یک برابر و در پنج ســال انتظار سود دو برابر ســرمایه‌گذاری شأن داشتند امروز ســرمایه‌گذاران ظرف یک سال انتظار ســود دو برابری دارند بنابراین جذبشــان سخت‌تر هم شده است، افزود: درســت در همین اثنی که جذب ســرمایه‌گذار ســخت‌تر هم شــده، ما حتی یــک اکیپ رایزن سرمایه‌گذاری در بخش معدن در استان سمنان نداریم.

▣ سهم معادن از آب استان سمنان

علی تشنه‌دل که سه سال رئیس صمت استان سمنان بود نیز ضمن تأییــد این موضوع به مهــر، گفت: میانگین آب بخــش صنعت معدن در کشــور شــش درصد اســت یعنی ما در استان ســمنان دو درصد از میانگین آب موردنیاز این بخش نیز عقب‌تر هســتیم! بنابراین آب مانع بزرگی بر سر راه اســتقرار واحدهای فرآوری در استان است. مسئولان ارشد اســتان ســمنان اما اعتقاد دارند وضعیت آن‌قدرها هم بد نیست چراکه اســتاندار سمنان در گفت‌وگو با خبرنگاران، بابیان اینکه ابتدای روی کار آمــدن دولت ســیزدهم تا مهرماه امســال ۶۳۴ میلیارد ریال ســرمایه‌گذاری در بخش معادن اســتان صورت گرفته است، گفت: در کنــار این موضوع، تســهیلات تبصره ۱۶ و ۱۸ اشــتغال و تولید نیز به واحدهای تولیدی و فرآوری و بخش معدن اســتان پرداخت‌شده است. سید محمدرضا هاشمی بابیان اینکه سالانه بالغ‌بر ۲۲ میلیون تن مواد معدنی از معادن اســتان استخراج می‌شــود و این استان توانسته رتبه پنجم کشــور را ازلحاظ معادن داشــته باشد که نشــان از ظرفیت‌های خوب اســتان دارد، تاکید کرد: ذخیره قطعی معادن این اســتان حدود ۶۰۰ میلیــون تن برآورد می‌شــود همچنین طبق گفته کارشناســان صنعت معدن، ذخیره احتمالی معادن استان نزدیک به یک میلیارد تن است.

سخن پایانی

روســتای فرومد در شــرقی‌ترین نقاط استان سمنان ۲۰ درصد کل کرومیت ایران را در درون خود دارد اما تنها کافی اســت بدانیم کــه ایــن ظرفیت عظیم حتی همیــن یک روســتای فرومد را هم نتوانسته توســعه بدهد و بیکاری را از آن رفع کند این دقیقا همان حالتی است که بر معادن استان سمنان حاکمیت دارد. یعنی معادن پــر ظرفیت و عظیم امــا مغفولی که نه برای آن ســرمایه‌گذار پیدا می‌شــود و نه جذابیت‌های سرمایه‌گذاری برای آن بیشتر می‌شود. اهمیــت این غفلــت از ظرفیت‌ها زمانی بیان می‌شــود که به گفته کارشناســان به کارگیری یک هزار میلیارد تومان سرمایه در بخش معادن استان می‌تواند یک درصد بیکاری این استان را کاهش دهد.

دوشنبه
۲۴ بهمن ۱۴۰۱- ۲۲ رجب ۱۴۴۴ - ۱۳ فوریه ۲۰۲۳- شماره ۲۲۶۵-پیاپی ۳۵۸۳

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

لینک پیامک‌های ناشناس را باز نکنید!

معاون بانک مرکزی تاکید دارد وقتی پیامکی حاوی لینک از سوی فرد ناشناس ارسال می‌شود اصولاً باید فرض بر این باشد که این لینک آلوده است اما وقتی پیامکی از فردی یا جایی ارسال می‌شود که افراد، ارسال‌کننده آن را می‌شناسند، موضوع متفاوت خواهد شد البته همواره باید با جنبه تردید به این پیامک‌ها نگاه کرد و در غیر این صورت مطلقاً نباید این لینک‌ها بازشوند.

به گزارش ایسنا، مهران محرمیان، معاون فناوری‌های نوین درباره میزان کاهش فیشینگ حساب‌های بانکی پس از اجرای رمز دوم پویا کارت‌های بانکی اظهار کرد: از سال ۹۸ با اجرای رمز دوم پویا برای مقابله با کلاه‌برداران این حوزه شروع کردیم که با توجه به تغییر روش کلاه‌برداری در این حوزه این راه و اقدامات ما هیچ‌وقت متوقف نشد و نمی‌شود.

موضوع گستردگی این کلاه‌برداری‌ها است، مسئله‌ای که تمام دنیا هم به آن پرداخته و در ایران هم روندی که در سال ۹۸ به سمت آن حرکت کردیم، راه‌اندازی رمز دوم پویا بود که در همان سال در دنیا رمز دوم پویا یک راهکار جهانی برای مقابله با فیشینگ و کلاهبرداری‌های این حوزه بود.

وی ادامه داد: بعد از یک فاصله بسیار کوتاهی از سپتامبر سال ۲۰۱۸ رمز دوم پویا در اتحادیه اروپا اجباری شد، در ایران همگام با آن، پیش رفتیم. در همان زمان هم در فاصله کوتاهی بعد از اجرای رمز دوم پویا، طبق گزارش دریافت شده از پلیس فتا از چندین جرم مطرح‌شده در این حوزه، زمینه برخی از جرم‌ها به‌طور کلی از بین رفت و صفر شد چراکه اساساً دیگر به لحاظ منطقی امکان انجام آن جرم وجود نداشت و برخی از این جرائم هم تا ۹۰ درصد کاهش پیدا کرده بود که این آمار خیره‌کننده بودند.

محرمیان تاکید کرد: البته کاهش این جرایم به معنای این نبوده که کلاهبردارن هم بیکار مانده باشند و متوقف شوند بلکه درواقع در تغییر روش کلاه‌برداری تلاش می‌کنند. اما خوشبختانه دیگر گستردگی کلاه‌برداری مانند گستردگی و وسعت سابق نشد و حجم آن بسیار پایین آمد.

معاون بانک مرکزی گفت: امروز تغییر روش کلاه‌برداری در حساب‌های بانکی بیشتر به سمت ارسال پیامک‌های آلوده رفته است. پیامک‌هایی که اعتماد بیشتری از مخاطب و مشتری جلب می‌کنند اما این پیامک‌ها حاوی لینک‌های آلوده هستند. البته پلیس فتا و اپراتورهای تلفن همراه بر روی لینک‌های آلوده پیامک‌ها کار کرده‌اند و با شناسایی جلوی آنها را می‌گیرند و از طرفی هم اطلاع‌رسانی خوبی در این‌باره انجام‌شده و باید ادامه پیدا کند.

وی در پاسخ به این سؤال که مردم چگونه لینک‌های آلوده را شناسایی کنند، اظهار کرد: وقتی پیامکی حاوی لینک از سوی فرد ناشناس ارسال می‌شود اصولاً باید فرض بر این باشد که این لینک آلوده است اما وقتی پیامکی از فردی یا جایی ارسال می‌شود که افراد، ارسال‌کننده آن را می‌شناسند، موضوع متفاوت خواهد شد البته همواره باید با جنبه تردید به این پیامک‌ها نگاه کرد و در غیر این صورت مطلقاً نباید این لینک‌ها بازشوند.

محرمیان درباره پیام‌های آلوده در پیام‌رسان‌هایی مانند تلگرام ادامه داد: پیام‌های ارسال‌شده در پیام‌رسان‌ها هم احتمال دارد که آلوده باشند. اصولاً هر پیامی از فرد ناشناس باید مراقبت شود نه تنها در بحث فیشینگ بلکه در سایر موارد احتمالی، در این حوزه امکان هک کردن تلگرام و اینستاگرام بسیار افزایش یافته چراکه افراد به‌جایی اعتماد می‌کنند که نباید اعتماد کنند و اصل مهم امنیت هم اعتماد کردن به‌جایی که شناخته‌شده، است.

چگونه از «ناخدا» ارز درمانی بگیریم؟

یکی از مصارف ارزی پیش‌بینی‌شده در مصوبه اخیر بانک مرکزی، ارز درمانی برای بیمارانی است که بنا به تشخیص و تأیید دستگاه‌های ذی‌صلاح نیاز به سفر خارجی و درمان در کشور دیگری دارند. بر این اساس، سقف مشخصی برای درمان و البته اقامت بیمار و یک همراه در نظر گرفته‌شده است.

به گزارش ایسنا، بر اساس مقررات به‌روز شده در زمینه ارز، مردم می‌توانند ارز غیر بازرگانی یا خدماتی موردنیاز خود را از طریق سامانه ناخدا یا همان سامانه نظام مدیریت خدمات ارز ایران دریافت کنند که البته باید با یکی از ۳۸ مورد ذکرشده منطبق باشد.

■ سقف ارز درمانی برای مراحل درمان بیمار

ارز درمانی، نخستین ارزی است که در مقررات ارزی بانک مرکزی تعریف‌شده است که بر اساس آن تأمین و انتقال ارز درمانی برای مبالغ حداکثر تا سقف ۱۰ هزار دلار یا معادل آن به سایر ارزها با اخذ وثیقه به میزان ۲۰ درصد هم‌ارز ریالی ارز پرداخت‌شده، به‌حساب مؤسسه درمانی خارج از کشور با تأیید معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در آن ضرورت ادامه معالجه در خارج از کشور و میزان ارز موردنیاز تعیین‌شده باشد، بلامانع است.

البته در تبصره این بند از مصوبه آمده است که تامین و انتقال ارز درمانی برای مبالغ حداکثر تا سقف ۱۰ هزار دلار یا معادل آن به سایر ارزها برای بیمارانی که به‌منظور معالجه نیازمند پرداخت هزینه تطبیق و پرداخت بابت خرید و انتقال نمونه سلول‌های بنیادی خون‌ساز از مغز استخوان و خون از خارج از کشور است. با ارائه معرفی‌نامه و تأیید شبکه ملی اهداکنندگان سلول‌های بنیادی خون‌ساز ایران (که زیر نظر مستقیم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فعالیت می‌کنند) و اخذ وثیقه به میزان ۲۰ درصد هم ارز ریالی ارز پرداخت‌شده بلامانع خواهد بود.

■ ارزدرمانی برای اقامت بیمار و همراهش

در تبصره‌های دیگر ارز درمانی تعیین نوع وثیقه به‌منظور پرداخت ارز درمانی به بانک واگذارشده و برای اقامت بیمار و یک همراه تا سقف حداکثر ۲۰۰۰ دلار یا معادل آن به سایر ارزها نیز برای هر نفر در نظر گرفته‌شده است.

یکی دیگر از مفاد این مصوبه مربوط به زمان تأمین، انتقال یا پرداخت ارز درمانی است که به‌صراحت قیدشده حداکثر یک سال پس از انجام درمان و با تشخیص و تأیید معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اخذ مدارک و مستندات مندرج قابل انجام است.

■ شرایط پرداخت ارز درمانی

برای هر یک از پرداخت‌های موضوع ارز درمانی، باید حداکثر ۶ ماه پس از دریافت ارز تعهد کتبی از بیمار یا نماینده قانونی‌اش (وکیل یا قیم) گرفته شود مبنی بر اینکه ارائه اسناد و مدارک مثبت حاکی از هزینه کرد ارز دریافتی است و اصالت و اعتبار آنها توسط نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل معالجه شبکه ملی اهداکنندگان سلول‌های بنیادی خون‌ساز ایران (حسب مورد) تأیید شده باشد.

یکی دیگر از مواردی که به آن در این مصوبه اشاره‌شده، این است که برای آزادسازی وثیقه دریافتی، ضمن ارائه اسناد ذکرشده، این اسناد باید به تأیید شورای‌عالی پزشکی معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هم برسد. اگر دریافت‌کنندگان ارز درمانی نسبت به ارائه اسناد مثبت در مهلت مقرر اقدام نکنند، بانک عامل مکلف است رأساً مراتب را به سازمان تعزیرات حکومتی منعکس و تا صدور رأی نهایی پرونده را پیگیری کند و البته لازم است موضوع فوق در تعهدنامه مأخوذه از دریافت‌کنندگان ارز درمانی مورد تأکید قرار بگیرد.

در این مصوبه بانک‌های منتخب برای تأمین، انتقال یا پرداخت ارز درمانی بانک‌های تجارت و سامان هستند و این بانک‌ها در صورت عدم امکان انجام حواله وجه، پرداخت ارز به‌صورت اسکناس هم مانعی ندارد.

این ارز به افراد دارای تابعیت خارج از کشور، اقامت دائم یا مجوز کارت سبز (گرین کارت) یا اتباع خارجی مقیم ایران تعلق نمی‌گیرد اما برای هزینه درمان مأموران ثابت وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و افراد تحت تکفل آنان با ارائه تقاضای دستگاه ذی‌ربط و امضاء ذی‌حسابی یا مدیر امورمالی و معاونت اداری و مالی دستگاه مربوطه بلامانع است.

زیر ذره‌بین

دریاچه ارومیه خشک می‌شود؟

دریاچه ارومیه سال ۱۳۷۵، برابر ۳۳ میلیارد مترمکعب آب داشت اما اکنون میزان آب این دریاچه به کمتر از یک میلیارد مترمکعب آب رسیده است.

محمد درویش فعال محیط‌زیست ضمن بیان این مطلب افزود: ما در حال حاضر به بدترین وضعیت رسیده‌ایم، زیرا سطح تراز دریاچه هرگز در سطح کنونی نبوده است

به گزارش ایلنا، درویش درباره وضعیت دریاچه ارومیه با توجه به بارندگی‌های اخیر اظهار کرد: باوجود ریزش‌های آسمانی خوبی که در کشور شاهد بودیم اما میانگین بارش حوضه آبخیز دریاچه ارومیه حدود ۲۰ درصد از میانگین درازمدت کمتر بوده و این حوضه همچنان دچار خشک‌سالی است. اگر این وضعیت تداوم داشته باشد باید برای یک سال خشک خودمان را آماده کنیم.

وی افزود: جهاد کشاورزی استان‌های آذربایجان غربی و شرقی و شمال کردستان باید به کشاورزان بگویند که از کشت دوم صرف‌نظر کرده و کشت‌های پر آب‌بر را متوقف کنند. کشت محصولاتی همچون باغ‌های سیب می‌تواند بحران آب را در این استان‌ها را جدی‌تر کند. چغندرکاری به‌عنوان یکی از اقلام پرمصرف در حوزه دریاچه ارومیه باید مدیریت شود و سطح زیر کشت آن کاهش پیدا کند، در غیر این صورت شاهد افزایش تولید چشمه‌های گردوخاک در حوضه آبخیز دریاچه ارومیه و کف بستر دریاچه خواهیم بود. مگر اینکه اتفاق خاصی بیفتد و بارندگی به طرز چشمگیری تا پایان زمستان افزایش پیدا کند، در این صورت شرایط به سمت نرمال برمی‌گردد که البته چندان نمی‌توان روی این موضوع حساب کرد.

این کارشناس حوزه آب و محیط‌زیست بابیان اینکه اگر با همین شیوه مدیریتی جلو برویم چشم‌انداز امیدبخشی برای نجات دریاچه وجود ندارد، تاکید کرد: دریاچه زمانی احیا می‌شود که بتوان اقتصادی تعریف کرد که آب محور نباشد، حداقل برای ۱۰ سال باید به سمت کاهش حوضه آبخیز دریاچه ارومیه حرکت کنیم. در همین حال انتظار می‌رود از حدود ۷ میلیارد مترمکعب منابع آبی دریاچه ارومیه حداقل سالی ۳.۶ میلیارد مترمکعب را به دریاچه اختصاص دهیم و مابقی آب را در اختیار بخش شرب، صنعت و کشاورزی قرار دهیم. اما اکنون اراده کافی برای اجرای این طرح دیده نمی‌شود.

وی خاطرنشان کرد: در ۸ سالی که ستاد احیای دریاچه ارومیه هم فعال بود کاری انجام نشد. اکنون نیز رسماً ستاد تعطیل‌شده و با سپرده شدن مسئولیت به استاندار آذربایجان غربی یعنی کسی که مخالف برنامه‌های ستاد احیا بوده؛ چالش‌ها بیشتر می‌شود. درواقع باوری نسبت به ماجرای احیا وجود ندارد، بنابراین آینده دریاچه واقعاً نگران‌کننده است.

درویش گفت: دریاچه سال ۱۳۷۵، حدود ۳۳ میلیارد مترمکعب آب داشت، اکنون این میزان به کمتر از یک میلیارد مترمکعب آب رسیده است، درحال‌حاضر تقریباً می‌توان گفت ما به بدترین وضعیت رسیده‌ایم، زیرا سطح تراز دریاچه هرگز در سطح کنونی نبوده است، ضمن اینکه در فصل زمستان هستیم طبق آنچه از شواهد امر برمی‌آید در فصل تابستان آینده احتمال خشک شدن دریاچه خیلی زیاد است.

درپچه

مسکن شاخص‌های اقتصاد ایران را بالا می‌کشد

رشد ۴.۶ درصدی ساخت‌وساز کل کشور در کنار کاهش ۳.۴ درصدی تورم فصلی نرخ نهادهای ساختمانی در تابستان امسال، امیدواری نسبت به چشم‌انداز تولید مسکن را افزایش داده است. یک کارشناس مسکن معتقد است ادامه این روند می‌تواند شاخص‌های اقتصاد کلان را بهبود ببخشد.

به گزارش ایسنا، تابستان امسال تولید مسکن در کل کشور نسبت به تابستان سال گذشته ۴.۶ درصد افزایش داشت. هم‌زمان تورم مصالح ساختمانی دچار افت شد.

تابستان ۱۴۰۱ تورم نهاده‌های ساختمانی با کاهش ۳.۴ درصد نسبت به بهار امسال مواجه شد. دومین فصل از امسال تورم نقطه‌به‌نقطه نهاده‌های ساختمانی ۲۹ درصد و تورم سالیانه ۳۶ درصد بوده است. درحالی‌که هر دو شاخص یادشده در سال گذشته به ترتیب حدود ۴۳ و ۴۵ درصد بود. بر این اساس تورم نهاده‌های ساختمانی در امسال کاهش‌یافته که امیدواری به رشد تولید مسکن را افزایش داده است.

■ احداث حدود ۱۰۰ هزار خانه در یک‌فصل

مطابق اطلاعات مرکز آمار در تابستان امسال برای ۹۷ هزار ۸۹۴ واحد مسکونی پروانه صادرشده است. فعالان صنعت ساختمان معتقدند عمده این اطلاعات برای واحدهای طرح نهضت ملی مسکن صادرشده است. ادامه این روند می‌تواند منجر به تولید سالیانه حدود ۴۰۰ هزار واحد مسکونی شود. با این پیش‌فرض دولت در حال نزدیک شدن به هدف خود برای احداث سالیانه ۶۰۰ هزار واحد دولتی است.

تا قبل از آغاز طرح نهضت ملی مسکن بین ۴۰۰ تا ۴۵۰ هزار واحد مسکونی توسط بخش خصوصی در کشور احداث می‌شد. بر این اساس اگر دولت بتواند ۶۰۰ هزار واحد به این رقم بیافزاید هدف خود در تولید سالیانه یک‌میلیون واحد را محقق کرده است.

■ ارتباط مسکن با ۱۳۴ بخش اقتصادی

حسن محتشم عضوهیات مدیره انجمن انبوه‌سازان استان تهران، افزایش ساخت‌وساز در کل کشور را به فال نیک می‌گیرد.

به گزارش ایسنا وی دراین‌باره گفت: رشد تعداد پروانه‌های ساختمانی منجر به افزایش عرضه در بخش مسکن می‌شود و با خود اشتغال و توسعه اقتصادی را به همراه دارد. با توجه به ارتباط پیشین و پسین بخش مسکن با ۱۳۴ بخش اقتصادی می‌توان این حوزه را یک حوزه پیشران دانست که تحرک آن می‌تواند چرخ اقتصاد کشور به حرکت درآورد.

وی افزود: با توجه به بحث تحریم‌ها عمده تولیدات صنایع داخلی مرتبط با بخش مسکن در داخل کشور مصرف می‌شود. بنابراین توسعه فعالیت‌های ساختمانی می‌تواند به رشد اقتصادی کمک کند. رشد بخش ساختمان در ۶ ماهه ابتدای امسال منفی ۱.۶ درصد بود. اما اگر افزایش نسبی ساخت‌وساز که در تابستان با آن مواجه بودیم ادامه یابد می‌توانیم در سال آینده به رشد مثبت در بخش مسکن برسیم. درواقع رونق مسکن، کلید توسعه در کشور خواهد بود.

عضو هیات مدیره انجمن انبوه‌سازان استان تهران تاکید کرد: درحال‌حاضر بخش عمده‌ای از طرح نهضت ملی مسکن توسط دستگاه‌های دولتی ازجمله ادارات کل راه و شهرسازی استان‌ها، شهرهای جدید، بازآفرینی شهری، بنیاد مسکن و دیگر نهادها از طریق قراردادهای پیمانکاری انجام می‌شود. ساخت‌وساز توسط بخش خصوصی چندان زیاد نیست. اگر دولت بتواند مشکلات انعقاد قرارداد با انبوه‌سازان را حل کند، سازندگان می‌توانند بار دولت را در این زمینه سبک کنند و کمک‌حال وزارت راه و شهرسازی باشند.

■ عدم نقدشوندگی، پاشنه آشیل ساخت‌وساز

محتشم، تورم عمومی را عاملی بازدارنده در فعالیت‌های ساختمانی دانست و گفت: زمانی که تورم افزایش پیدا می‌کند سرمایه‌ها به سمت بازارهای نقد شونده مثل ارز، طلا و خودرو می‌رود.

بخش مسکن، به‌خصوص فعالیت‌های ساختمانی از نقد شوندگی سریع برخوردار نیست. مضافاً این‌که در شرایط تورمی، ریسک ساخت‌وساز افزایش می‌یابد که می‌تواند اثرات منفی برای بازار مسکن ایجاد کند. اما درحال‌حاضر امیدواری‌هایی در بخش ساخت‌وساز ایجادشده که در صورت ورود جدی بخش خصوصی به طرح نهضت ملی مسکن، این امیدواری افزایش می‌یابد.

آمارهای تابستان در کنار صحبت‌های کارشناسان، چشم‌انداز بازار مسکن را مثبت نشان می‌دهد. رشد اقتصادی ایران در ۶ ماهه ابتدای امسال به ۳ درصد رسید که سهم مسکن ۱.۶ درصد منفی بود. اما افزایش ساخت‌وساز می‌تواند موتور اقتصاد ایران را روشن کند.

مرکز آمار ایران به‌تازگی اطلاعات پروانه‌های ساختمانی در تابستان ۱۴۰۱ را منتشر کرده که نشان می‌دهد طی دومین فصل از امسال تعداد پروانه‌های ساختمانی کل کشور ۳۰ هزار و ۳۵۲ واحد بوده که افزایش ۳.۱ درصد در مقایسه با فصل قبل و رشد ۲.۴ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل داشته است. در تهران نیز ۱۵۵۸ پروانه صادرشده که از رشد ۱۱۵ درصد و کاهش ۰.۸ درصد به ترتیب در مقایسه با بهار امسال و تابستان پارسال حکایت دارد.

تعداد واحدهای مسکونی در پروانه‌های ساختمانی کل کشور ۹۷ هزار و ۸۹۴ واحد و شهر تهران ۱۲ هزار و ۸۲۰ واحد بوده که به ترتیب افزایش ۴.۶ درصد و ۲.۶ درصد را در مقایسه با تابستان سال گذشته نشان می‌دهد.

در تهران نیز تعداد واحدهای پیش‌بینی‌شده در پروانه‌های ساختمانی ۱۲ هزار و ۸۲۰ فقره بوده که افزایش ۱۱۵ و ۸.۱ درصد به ترتیب نسبت به بهار امسال و تابستان سال گذشته را نشان می‌دهد.

بخش مسکن دارای رابطه پیشین با ۷۸ بخش اقتصاد و رابطه پسین با ۵۶ بخش اقتصادی با ضریب انتشار ۱.۲ است. یعنی به ازای هر یک اشتغال ۱.۲ اشتغال غیرمستقیم ایجادشده است.

همچنین سهم مسکن و ساختمان در اشتغال مستقیم کشور حدود ۱۲ درصد و تعداد شاغلان این بخش نیز ۳.۱ میلیون نفر هستند. بنابراین تحرک مسکن می‌تواند چرخش مالی ایجاد کند که نوعی گردش خون در کالبد اقتصاد است.

تحلیل روز

الگوی سنگ- کاغذ- قیچی

الگوی سنگ کاغذ قیچی همچنان برای بازار سرمایه ادامه دارد و این بار با شوک مثبت خبر ورود کمیسیون تلفیق بودجه به امور داخلی خودروسازان کار خود را ادامه می‌دهد!

مطابق آخرین مصوبات شورای رقابت موظف است تا پایان فروردین سال آینده نرخ جدید خودروها را بر اساس آنالیز هزینه تمام‌شده و با در نظر گرفتن هزینه‌های تحقیق و توسعه و هزینه‌های مالی محاسبه و در بازه‌های حداکثر سه‌ماهه دوباره به‌روزرسانی کنند که خبر خوبی محسوب می‌شود.

از سویی شرکت بورس کالا موظف است ۸۵ درصد مابه‌التفاوت نرخ کشف‌شده در بورس کالا و نرخ مصوب شورای رقابت را به‌حساب تمرکز وجوه وزارت کشور و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز کند تا برای توسعه حمل‌ونقل عمومی درون‌شهری هزینه شود. بدین ترتیب بخش عمده اختلاف نرخ حاصل‌شده متعلق به خودروساز و سهامدار نخواهد بود. این اقدام نوعی اختراع در مدل نرخ‌گذاری و فروش در جهان محسوب می‌شود!

منبع: مجمع فعالان اقتصادی